

STRATEJİK PLAN 2014-2018

STRATEJİK PLAN 2014-2018

İÇİNDEKİLER

Başkan'ın Mesajı.....	5
Tarihçe	7
Stratejik Planda Yasal Dayanak	8
İSTİB'in Stratejik Plan Hazırlama Yaklaşımı	8
İSTİB Stratejik Planının Hedefi	10
Misyon	13
Vizyon	13
Ekonomik Göstergeler	14
Demografik Yapı	14
İstihdam Durumu ve İşgücü İstatistikleri	14
İstanbul'un Uluslararası Şirketler İçin Önemi	17
İstanbul ve Vergi	18
İstanbul'un Türkiye Ekonomisindeki Yeri	18
Bölgelere Göre Gayri Safi Katma Değer	19
İstanbul'un Küresel Şehir Endekslerindeki Yeri	22
İstanbul'da Dış Ticaret	25
İstanbul'un En Çok İhracat Yaptığı Ülkeler Sıralaması	25
İstanbul'un En Çok İthalat Yaptığı Ülkeler Sıralaması	26
İstanbul Ticaret Borsası Verileri	32
Ticaret Borsaları İşlem Hacmi	33
İSTİB Kurum İçi Analiz	35
İstanbul Ticaret Borsası Organizasyon Şeması	36
Yönetim Organları	37
Süreç Şemaları	37
Borsa Meclisi.....	38
İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kadrosu	39
Meslek Komiteleri	40
Disiplin Kurulu	42
Görev Tanımları	43
Finansal Yapı	46
Arama Konferansı Sonuç Raporu	46
Meslek Grupları	50
Paydaş Analizi İçin Yürütülen Anket Çalışması	51

Ticaret Borsacılığına Küresel Bakış	59
Bolsa de Mercadorias e Futuros (BM&F), Sao Paulo, Brezilya	60
Dalian Commodity Exchange (DCE), Çin	63
JSE/SAFEX, Güney Afrika	65
Multi Commodity Exchange of India, Ltd. (MCX), Hindistan	67
Bursa Malaysia, Malezya	69
Dongjiang Uluslararası Emtia Ticaret Borsası, Çin	71
Etiyopya Ticaret Borsası (ECX), Etiyopya	72
İtalyan Online Ticaret Borsası	73
Trieste Ticaret Borsası (İtalya)	74
Bologna Ticaret Borsası (İtalya)	74
Belarus Uluslararası Ticaret Borsası	75
Küresel Borsaların Ortak Özellikleri	75
Uygulama Önerileri	76
Borsanın Temel Faaliyet Alanlarının Geliştirilmesine Yönelik Öneriler	76
Borsanın Görünürlüğünü Arttıracak Öneriler	81
Mevcut Şartlarda Uygulanabilirliği Düşük Ancak Uzun Vadede Hayata Geçirilebilecek Öneriler..	84
Sonuç	85
Örnek Ticaret Borsalarından Yola Çıkılarak Sunulan Öneriler	85
İstanbul Ticaret Borsası SWOT Analizi	86
İstanbul Ticaret Borsası PEST Analizi	87
İstanbul Ticaret Borsası Paydaş Analizi	88
İstanbul Ticaret Borsası Stratejik Eylem Planı Politika Ve Hedefler.....	91
Stratejik Amaç 1: Borsa Hizmet Verimliliğinin Arttırılması	92
Stratejik Amaç 2: İş Ortamının İyileştirilmesi	112
Stratejik Amaç 3: Gelişen ve Değişen Ticaret Anlayışına Uyum	123
Stratejik Amaç 4: Eğitim, Bilgilendirme, Araştırma ve Yayın Faaliyetleri	136
Stratejik Amaç 5: Sosyal Sorumluluk Projeleri İle Farkındalık Yaratılması	148
Stratejik Amaç 6: Ödüllendirme Çalışmaları	151

BAŞKAN'IN MESAJI

Osmanlı Devleti'ne başkent olduğu 1453 yılından bu yana yüksek nüfusu ve çekim merkezi olma vasfıyla İstanbul'un gıda ve tarım ürünleri ihtiyaçlarının karşılanması ve bu ürünlerin fiyatlarının belirlenmesi daima önem arz etmiştir. O günden bugüne kapanlar, zahire nezareti, iaşe nezareti gibi çeşitli isimler altında kurulan kurum ve teşkilatlar, bu işi düzenlemekle görevlendirilmişlerdir. Modern anlamda bir ticaret ve zahire borsası kurulması çalışmaları ise Sultan II. Abdülhamit döneminde başlamıştır. II. Abdülhamit, Mayıs 1886 tarihinde yayınladığı irade ile Ticaret ve Zahire Borsası'nın kurulabilmesi için gerekli faaliyetlerin tamamlanmasını istemiştir. Ne var ki, İstanbul Ticaret Borsası, 300 yılı aşkın tecrübe ve birikim sonucu ancak 1924 yılında kurulabilmiştir.

Göreve geldiğimiz ilk günlerde, Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı ticaret borsalarından biri olan İstanbul Ticaret Borsası'nın yapacağı çalışmaların sadece İstanbul'un gıda, tarım ve hayvancılık sektörüne hitap etmesinin yeterli olmayacağını belirtmiştik. İstanbul Ticaret Borsası, Türkiye'deki Ticaret Borsaları ile ilgili çalışma ve politikaların şekillenmesinde oynayacağı etkin rolü bu kapsamdaki sloganı olan 'Küresel Borsa' ile ortaya koymuştur.

Atalarımız; "Kuru gayret, çarık eskidir" der.

Eğer ki bir iş plansız yapılır ise, niyet ne kadar iyi ve gayret ne kadar fazla olursa olsun çoğu zaman başarısızlıkla sonuçlanır. Biz göreve geldiğimiz günden bu yana, bir yandan ülke ekonomisine katkıda bulunmak için var gücümüzle çalışırken diğer taraftan İstanbul Ticaret Borsası'nın yeni vizyonunu belirleyerek, gelecek yıllarda yapacağımız çalışmalara ışık tutacak 'Stratejik Plan'ımızı oluşturabilmek için hummalı bir çalışma içerisindeydik.

Artık "Stratejik Plan" çalışmamız ile İstanbul Ticaret Borsası olarak tarihsel sorumluluğunun farkında yeni bir vizyon ve ufukla; görev hinterlandını genişleterek, globalleşen dünyada değişen ticaret anlayışına uygun "Küresel Borsa" sloganı ile başlamış olduğumuz çalışmalarımıza yeni bir soluk getirecek süreci başlatmış bulunuyoruz. Oluşturduğumuz "Stratejik Plan" faaliyetlerimizin ve yol haritamızın Borsa Meclisimiz, Yönetim Kurulumuz ve personelimiz için bir işaret fişeği görevi taşıyacağı kanaatindeyim.

Stratejik Planımızı hazırlarken hem ülkemizdeki ve dünyadaki iyi borsacılık uygulamalarını inceledik, hem de paydaşlarımızın görüşlerini dikkate aldık. Üye memnuniyeti odaklı olarak hazırlanan planda İstanbul ve Türkiye ekonomisine katkıda bulunmak en büyük amacımızdır. Şu hususu da belirtmeliyim ki hazırlamış olduğumuz Stratejik Plan dinamik bir yapıya sahiptir. İlerici bir anlayış ile değişen koşullarda, farklılaşan sorunlara karşı çözüm üretmek ve ortaya çıkacak yeni hizmet alanlarında çalışmalar yapabilmek üzere değişikliklere açık olarak hazırlanmıştır.

Son olarak İstanbul Ticaret Borsası Stratejik Planı'nın hazırlanması sürecine katkıda bulunan Yönetim Kurulu, Meclis ve Komite üyelerimize, yeni vizyonumuza inanan ve bunun için var gücü ile çalışan personelimize, planın hazırlanma sürecinde beraber çalıştığımız, bizlere yeni ufuklar açan Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'na ve tüm paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla

Ali KOPUZ

Yönetim Kurulu Başkanı

İSTANBUL TİCARET BORSASI

Ali Muhiddin Hacı Bekir KURULUŞ 1777

İSTANBUL TİCARET BORSASI
İSTANBUL COMMODITY EXCHANGE

TARİHÇE

İstanbul Ticaret Borsası'nın kuruluşu, ilk olarak 1880 yılında gündeme geldi. Ne var ki çeşitli nedenlerle bu kuruluş uzun süre gerçekleşmedi. O tarihte İstanbul'da ticaret borsası kurma görevi Dersaadet Ticaret Odası'na verilmişti, bunun için gerekli yasal dayanak da 1886 tarihli Umum Borsalar Nizamnamesiyle sağlanmıştı. Borsanın kurulmasının gecikmesi, çoğunlukla o dönem İstanbul'un iâşesini sağlayan zengin tüccarların kendi işlerine çomak sokacak bir kurum istemesine bağlanır. Hem bu sebeple hem de daha sonra yaşanan savaşlar yüzünden İstanbul Ticaret Borsası, Osmanlı döneminde açılmadı. Cumhuriyet devrinde ise Denizli mebuslarının önerisi üzerine konu tekrar gündeme geldi ve 19 Ekim 1924'te Ticaret ve Zahire Borsası resmen kuruldu.

Borsa, 6 Aralık 1924-25 Ocak 1925 tarihleri arasında çalışmalarını Oda binasında sürdürdü. Daha sonra Osmanlı Bankası karşısındaki Mahmudiye Han'a taşındı. Resmi açılışını da bu binada, 21 Şubat 1925 tarihinde yaptı.

Açılış sonrası, Borsa kalıcı mekân arayışına girdi ve 24 Mayıs 1925 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla Eminönü'ndeki Hamidiye Medresesi'ni kiraladı. Hamidiye Medresesi'nin mülkiyeti, 95 bin lira karşılığında, Borsa binası olarak kullanılmak üzere Ticaret ve Sanayi Odası'na verildi. 1950 yılında borsalara gayrimenkul edinme yetkisinin verilmesiyle 11 Ağustos 1950'de Ticaret Borsası, binayı satın aldı.

Borsa kurulur kurulmaz, gıda ürünlerini denetleyecek laboratuvar bulunmadığı için, Mayıs 1926'da bünyesinde faaliyet gösterecek bir laboratuvar inşasına başlandı. Kuruluşundan bir süre sonra borsa laboratuvarında hububat maddeleriyle birlikte bakliyat ve yağlı tohumların da genel nitelikleri tespit edilip

tablolar şeklinde yayınlanmaya başladı.

Borsanın kurulmasıyla piyasaya bir düzen ve istikrar geldi ve ürünler gerçek değeri üzerinden işlem görmeye başladı. Bugün de Borsa Merkez Binası olarak hizmet veren bina, 2671 m² saha üzerinde 256 m² satış salonu ve etrafında 10 tanesi Borsa Ajanlarına tahsis edilmiş ofis, toplantı salonları ve laboratuvarından oluşmaktadır.

İstanbul Ticaret Borsası'nın kuruluşunda büyük emek gösterdiği İstanbul Hayvan Borsası, 13 Şubat 1929'da İstanbul Ticaret Borsası'ndan ayrı olarak açıldı.

1943 yılında yürürlüğe giren 4355 sayılı Odalar ve Borsalar Kanunu'yla bu yanlış düzeltildi ve kasaplık hayvan alışverişini tanzim etmek üzere Karaağaç'ta faaliyette bulunan İstanbul Hayvan Borsası lağvoldu. Tüm muamelatı da, 1943 Ekim ayından itibaren İstanbul Ticaret Borsası'na devredildi. Hayvan Borsası'nın adı, bu tarihten itibaren İstanbul Ticaret Borsası Kasaplık İşleri Şubesi olarak değiştirildi.

1988'de ise Haliç temizleme ve imar projesi başlayınca buradaki İstanbul Büyükşehir Belediye Mezbahasının Tuzla/Aydınlıköy'e taşınmasına karar verildi. İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan tesisleri de 26 Ocak 1989 tarihinde Tuzla Aydınlıköy'e taşındı. İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan ve Et Tesisleri 132.000 m² arazi üzerinde 25.680 m² kapalı alana sahiptir. Tesis 15.000 adet küçükbaş, 1.500 adet büyükbaş hayvan kapasitesine sahiptir. Bugünkü adıyla İstanbul Canlı Hayvan Borsası, Türkiye ve Avrupa'nın en modern ve en büyük hayvan pazarı özelliğini taşımaktadır.

1925'te üye sayısı 150 olan İSTİB, 1979'da 3615 üyeye ulaştı, bugün ise 10 bini aşkın üyeye hizmet veriyor.

Stratejik Planda Yasal Dayanak

Kamu kurumları 24.12.2003 tarihinde yürürlüğe giren 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile başlayan yasal sürecin ertesinde stratejik plan yapma yükümlülüğünü üstlenmişlerdir. Ancak stratejik planlamaya ilişkin hükümler 01.01.2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24 Aralık 2005 tarihinde yayımlanan “5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ve 26 Mayıs 2006 tarihli “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” referans metinler olarak kabul edilebilir.

İstanbul Ticaret Borsası ve üst birlik olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 18.05.2004 tarihli 5174 sayılı Kanunun 28’inci maddesinde tanımlanmıştır. İSTİB, bu kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dâhil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatların tespit, tescil ve ilanı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan, kamu tüzel kişiliğine sahip bir kurum olarak tanımlanmıştır. İSTİB’in Stratejik Planı’nın temel dayanağını 2010 tarihi itibarıyla en güncel haline getirilmiş olan “Odalar ve Borsalar için Akreditasyon Kılavuzu” ve ekleri oluşturmaktadır. Stratejik Plan, akreditasyon sürecinin oluşturmaya çalıştığı standardizasyonunun önemli bir bileşenidir.

İSTİB’in Stratejik Plan Hazırlama Yaklaşımı

İSTİB “Stratejik Plan” çalışmalarını katılımcı bir yaklaşımla hazırlamayı kararlaştırmış ve bu nedenle Yönetim Kurulu’nu temsilen Genel Sekreter Ali Yavuz Yiğit, TEPAV ile stratejik plan hazırlık sürecine ilişkin görüşme sürecini başlatmıştır.

İSTİB’in Stratejik Plan çerçevesinde yakın ve uzun dönemli stratejilerini belirleyebilmesi için öncelikle dünyada ticaret borsacılığının mevcut durumu, hizmet çeşitliliği ve eğilimleri analiz edilmiştir. Bu çerçevede ürün çeşitliliği ve işlem hacmi bakımından önde gelen borsalar incelenmiş, İSTİB’in mevcut altyapısı göz önünde bulundurularak inşa edilmesi gereken yeni alanlar ve yeni hizmet kolları belirlenmiştir.

İSTİB’in, Stratejik Planını hazırlarken göz önünde bulundurduğu bir diğer yaklaşım, faaliyetlerine ve dış ekosistemine şekil veren tüm diğer plan ve programlarına yönelik hedef ve strateji birliğini gözetmektir.

Küreselleşmenin ve her alanda yaşanan hızlı gelişmelerin etkili olduğu, fırsatların ve tehditlerin yoğunlaştığı bu dönemde, toplumun her kesiminden paydaşlar için hedef ve strateji birliği sağlayarak yol gösterici bir plan olması hedeflenmiştir.

Bu doğrultuda İSTİB Stratejik Planı hazırlanırken kalkınma planı, sektörel ve tematik eylem planları, orta vadeli plan, yıllık plan, bakanlıkların ve yerel yönetimlerin stratejik planları, yerel eylem planları ve bölge kalkınma planı göz önünde bulundurulmuştur.

Bu bağlamda İSTİB’in içinde bulunduğu en yakın ekosistem olan İstanbul’un, kalkınmasına yönelik hazırlanan İstanbul Kalkınma Planı’nın amacı İstanbul’un 2023 hedefleri çerçevesinde küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten, yenilikçi ve yaratıcı ekonomisi; adil paylaşan, kapsayıcı ve öğrenen toplumu; özgün kentsel mekânları ve sürdürülebilir çevresiyle üç gelişme

ekseninde ilerlemektir. Bu eksenler; küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten, yenilikçi ve yaratıcı ekonomidir. Bölgenin ekonomik olarak ana unsurlarını oluşturan tarım, sanayi ve turizm sektörlerinde verimli, kaliteli ve yenilikçi üretim yoluyla elde edilen katma değer arttırılacaktır.

Tüm bu sektörlerde, sözü geçen hedeflere ulaşmak ve bölge ekonomisini hedeflenen düzeye getirmek için sekiz farklı başlık altında öncelikler belirlenmiştir. Öncelik alanları ve stratejileri;

- Küresel ekonomide stratejik aktör olmak, ilgili stratejiler; İstanbul'un ekonomik anlamda küresel çekim merkezi olması (19 farklı hedef), İstanbul'un dış ticaretinin güçlendirilmesi (9 farklı hedef),
- Küresel değer zincirinde rekabetçi konum, ilgili stratejiler; İstanbul'un küresel rekabet gücünü ortaya koyabileceği ve uluslararası değer zincirinde yüksek katma değerli işlevler edineceği sektörlerde uzmanlaşması ve bu sektörlerin geliştirilmesi (14 farklı hedef),
- Sanayide dönüşüm, ilgili stratejiler; sanayide ileri teknoloji kullanan, yüksek katma değer üreten ve nitelikli işgücü istihdam eden bir üretim yapısının oluşturulması (6 farklı hedef),
- Teşvik edecek inisiyatifler, ara yüz mekanizmaları ve işbirliği ağlarının geliştirilmesi (5 farklı hedef), AR-GE ve yenilik kültürünün toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılarak toplumsal bilinç ve farkındalık oluşturulması (4 farklı hedef) İstanbul'un AR-GE ve yenilik alanlarında İnsan Kaynağı kapasitesinin arttırılması (9 farklı hedef), AR-GE Artan AR-GE ve yenilik; ilgili stratejiler; AR-GE ve yenilik çalışmalarında paydaşlar arası işbirliği, paylaşım ve koordinasyonu ve yenilik alanlarında finansal kaynakların çeşitlendirilmesi, arttırılması ve finansmana erişimin kolaylaştırılması (4 farklı hedef),
- Nitelikli girişimcilik, ilgili stratejiler, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, girişimci

niteliğinin arttırılması (7 farklı hedef), girişimcilik odaklı destek mekanizmalarının ve altyapılarının iyileştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, bu desteklere erişimin kolaylaştırılması (4 farklı hedef), İstanbul girişimcilik ekosistemi içindeki mevcut işbirliklerinin geliştirilmesi ve yeni işbirliklerinin kurulması, ekosistemin nitelikli bilgiye hızlı ve güvenli erişiminin sağlanması (5 farklı hedef),

- Dönüşen işgücü, gelişen ve artan istihdam, ilgili stratejiler; istihdamın arttırılması, işsizliğin azaltılması (8 farklı hedef); işgücünün değişen ekonomik yapıya paralel olarak dönüşümünün sağlanması (7 farklı hedef), işgücü arz ve talebinin eşleştirilmesinin kolaylaştırılması (4 farklı hedef), istihdamın mevcut koşullarının iyileştirilmesi ve sosyal güvenlik boyutunun güçlendirilmesi (5 farklı hedef), iş ortamının yeniliği, yaratıcılığı ve kapsayıcılığı destekleyecek şekilde iyileştirilmesi (7 farklı hedef),

- Kentsel imaj ve etkin tanıtım, ilgili stratejiler; İstanbul'un tanıtımı ve kentsel imajına ilişkin kurumsal yapılanma, işbirlikleri ve bütüncül bir stratejinin geliştirilmesi (5 farklı hedef, 6 farklı tedbir), İstanbul'un tanıtımı ve imajının geliştirilmesine ilişkin faaliyetlerinin arttırılması ve etkin bir şekilde yürütülmesi (8 farklı hedef) Kentsel imajın iyileştirilmesi ve tanıtımı için önemli yerel imkân ve değerlerin korunarak kullanılması, ilgili hizmetler ve altyapının iyileştirilmesi (6 farklı hedef).

Bu bağlamda stratejiler belirlenirken odalar ve borsaların temel işlevlerini de dikkate almakta fayda görülmektedir.

Odalar ve borsalar; mesleklerle ilgili insan kaynağının nitelik ve becerilerini geliştirmek, meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayiye ilgilendiren konularda bilgi üreterek paydaşlara ulaştırmak ya da üyelerin bilgiye ulaşmalarını kolaylaştırmak, ticaret ve sanayi ile ilgili yasalarda belirtilen belgeleri düzenlemek ve kayıtlarını tutmak, meslek faaliyetlerine ait ortak menfaat olan konularda savunuculuk yapmak, ticaret ve sanayinin gelişimi için faydalanıcıların ortak menfaatleri doğrultusunda kolektif eylem gerektiren işletmeler / tesisler kurmak, üretici, tacir ve tüketicinin ortak menfaati için gerçek ve güvenilir fiyat oluşumunu sağlamak ile sorumludurlar.

İstanbul Kalkınma Planı çerçevesinde belirlenmiş tüm öncelik alanları İSTİB'in kuruluş amacı ve işlevleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkilidir. Bu yüzden İSTİB stratejik planı, yukarıda değinildiği üzere birçok farklı strateji ve plan göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

İSTİB Stratejik Planının Hedefi

İSTİB Stratejik Planının amacı, borsanın planlanan her faaliyetinin dayanağının belirlenmesi, sağlayacağı kamu yararı, hedef ve kaynakların uyumlaştırılmasıdır. Bu doğrultuda stratejik planın her bir ögesi diğeri ile mantıksal bir ilişki içinde bağlı olacak

biçimde kurgulanmıştır. İSTİB Stratejik Planı'nı okuyanlar amaç ve hedefleri toplumsal fayda oluşturacak sonuçlarla, bunların yapılabilmemesi için gerekli fon ihtiyacını borsanın gelir kaynakları ve tahminleriyle ilişkilendirebilmelidir.

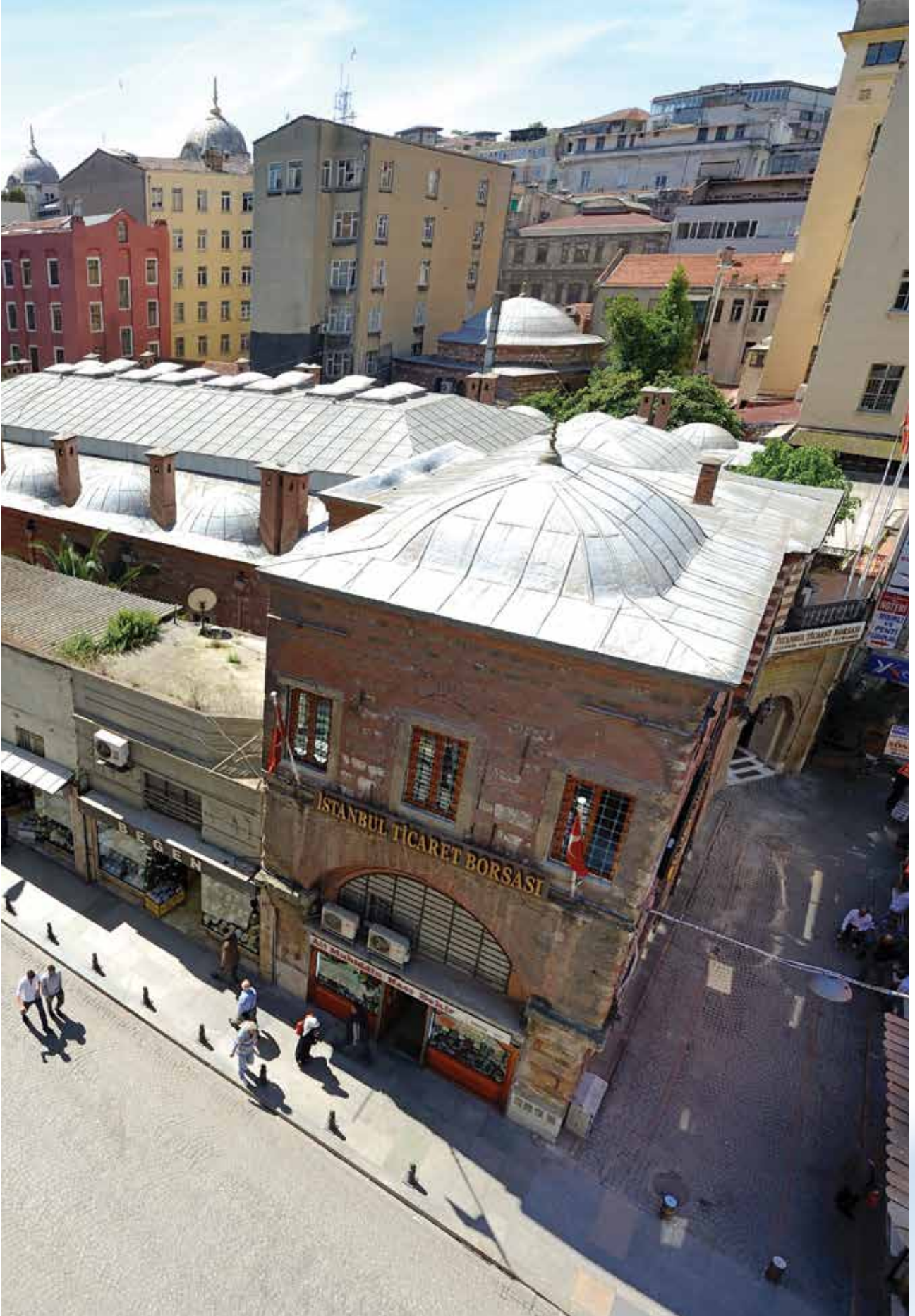
Hizmet sunumuna ilişkin tercihler, performansın izlenebileceği hedef ve göstergelere dönüşebilmeli, hizmet sunumunda planla beklenen değişim harcama öngörülerine ve varlıkların yönetimine yansıtılabilmelidir. Stratejik Plan'ın hazırlanmasını takiben sürekli bir gözden geçirme süreci hedeflenmektedir.

İlki 2015-2018 yıllarını kapsayacak biçimde hazırlanan plan her yıl, yıllık plan ve bütçe aracılığıyla gelecek yıllara ilişkin öngörülerle gözden geçirilir ve değişen şartlara uyarlanır. İSTİB'in stratejik planının üyelerinin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda hazırlanması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda her üyeyi temsil eden bir örnekleme, İSTİB'in mevcut hizmetlerine yönelik memnuniyetin ve beklentilerin ölçüldüğü bir anket uygulanmıştır.

Stratejik Plan'ın her düzeyde üyeye erişebilir ve anlaşılabilir olması üzerine çalışılmıştır. Planın iç tutarlılığı, akışı, dili, tasarımı ve sunumunda planın odağının üyeler olduğuna dikkat edilmelidir.

İSTİB 2015-2018 Stratejik Planı ulaşılabilir bir geleceği resmeder. Mevcut durumun tespiti ve amaç/hedeflerin belirlenmesi ile bu amaç ve hedeflerin ne kadar saptığına yönelik tespitler üzerine kuruludur. Stratejik Plan, Yıllık Plan, Faaliyet Raporu gibi temel planlama belgeleri gibi tanıtım kitapçığı formatından uzak bir yapıda tasarlanmıştır.

Stratejik Plan'ın İSTİB'in değişen yapı ve ihtiyaçlarına uyarlanabilen esnek bir araç olmasına özen gösterilmiştir. Genel bir mantık çerçevesine bağlı kalınarak İSTİB her zaman stratejik planlama süreçlerinde kendi özgün koşulları içerisinde yenilik ve iyileştirmeler yapabilir.

İSTİB Stratejik Planı salt belgelerden oluşmamaktadır. İSTİB Yönetim Kurulu tarafından benimsenmiş, onaylanmış yıllık plan, bütçe ve faaliyet raporları ile uyumlu, sahiplenilmiş uygulamanın izlenmesini de kapsayan stratejik planlama sürecidir.

Stratejik Plan salt bütçeye dönük olarak tasarlanmamıştır. Bütçe planı değil, plan bütçeyi şekillendirmektedir. Planın en önemli amaçlarından biri İSTİB yönetimini desteklemektir. Stratejik Plan sistemli bir şekilde, İSTİB'in yakın ve uzun vadede kendisini nasıl konumlandıracağını, neler yaptığını ve yaptığı şeyleri niçin yaptığını değerlendirmesi, şekillendirmesi ve bunlara rehberlik eden temel kararları ve eylemleri üretmesini sağlar. İSTİB yönetiminin sonuçların nasıl ve ne ölçüde gerçekleştirildiğinin izlenmesine, değerlendirilmesine ve denetlenmesine temel oluşturur. Gerek üyelerin gerekse paydaşların, planı ve ilgili planın gerçekleşmesini takip edebilmelerini, verdikleri aidatlar, harcadıkları zaman karşılığında ne yapıldığını görmelerini sağlar.

Yukarıda sayılan öncelikler çerçevesinde geliştirilen İSTİB Stratejik Planı temel olarak; borsacılığın küresel eğilimlerini, içinde bulunduğu ekosistemin kalkınma hedeflerini takip ederek, İSTİB'in kurumsal rotasını belirlemeyi hedeflemektedir. Kurumsal dönüşüm rotası belirlenirken; kurumsal işlevler ve kapasiteye yönelik gözden geçirme faaliyetleri yürütülmektedir. Bu doğrultuda dış çevre ve iç çevre analizleri ile dış ve iç çevre arası bağlantıları kuran paydaş analizlerine yer verilmiştir.

Misyon ve vizyon tanımlanarak, amaç, hedef ve faaliyetleri içeren strateji bildirimleri oluşturulmuştur. Odanın içinde bulunduğu, iş yaptığı, etkilendiği, etkilemeye çalıştığı ortama ilişkin PEST analizi gerçekleştirilerek, izleme ve değerlendirme mekanizmalarına yönelik öneriler geliştirilmektedir. Paydaş analizi gerçekleştirilirken, mevcut hizmet ve faaliyetler çerçevesinde kimler olduğu, stratejik amaç ve hedeflerde yer alacak 'yeni' faaliyetlerin paydaşlarının kimler olacağı tasarlanmıştır.

Misyon

5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu çerçevesinde, borsaya dâhil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilan edilmesi, ulusal ve küresel dinamikleri gözeterek tarım, gıda ve hayvancılık sektörlerinin gelişimine ve rekabet ortamının artırılmasına katkıda bulunulması ile çağdaş emtia borsacılığı alanında, üyelerimize beş yıldızlı hizmet sunmaktır.

Vizyon

Ticaret borsacılığında üye beklentilerinin hep önünde olma stratejisiyle hizmet vermek, bölgesindeki ticari hayatın küresel dinamiklerle uyumlu biçimde gelişmesi için koordinasyon ve proje faaliyetleri yürüterek, tarihten gelen güçlü kurum kültürü ile uluslararası piyasalarda referans olan, benzerleri arasında dünyadaki ilk beş emtia borsası arasına girmektir.

EKONOMİK GÖSTERGELER

Türkiye ve İstanbul'un Demografik Yapısı, İşgücü ve İstihdam Durumu

Demografik Yapı

Tablo 1: İstanbul İlinin Son 5 Senedeki Demografik Gelişimi

	2010	2011	2012	2013	2014
Türkiye	73.722.988	74.724.269	75.627.384	76.667.864	77.695.904
İstanbul	13.255.685	13.624.240	13.854.740	14.160.467	14.377.018

Kaynak: TÜİK, Yıllara Göre İl Nüfusları, 2007-2014

İstanbul'daki hane sayısı 2011 yılı itibariyle, 3.699.930'dur. İstanbul nüfusu 2014 yılı itibariyle 14.377.018 olup TÜİK'in projeksiyonuna göre, 2023 yılında 16,6 milyon olacaktır.

Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen "bir kilometrekareye düşen kişi sayısı", Türkiye genelinde 2013 yılına göre 1 kişi artarak 101 kişi oldu. İstanbul, kilometrekareye düşen 2767 kişi ile nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu ilimizdir¹.

İstihdam Durumu ve İşgücü İstatistikleri*

Tablo 2: İstihdam Edilenlerin İktisadi Faaliyet Kolları [15+ Yaş] (Bin Kişi)

2014	Toplam	Tarım	Sanayi*	Hizmet	Tarım (%)	Sanayi* (%)	Hizmet (%)
Türkiye	25.933	5.470	7.227	13.235	21,1	27,9	51,0
İstanbul	5.096	28	1.870	3.198	0,5	36,7	62,8

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları (*Sanayi verilerine İnşaat sektörü de dâhil edilmiştir.)

Türkiye'de istihdam edilenlerin sayısı 15 ve üzeri yaştakiler için, 25 milyon 933 bin kişi, istihdam oranı ise %45,5 oldu. Aynı yılda İstanbul'da istihdam edilenlerin sayısı 5 bin 96 kişi, istihdam oranı ise %46,4 olarak gerçekleşti.

Tarım sektöründe çalışan sayısı 5.470.000 kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 20.462.000 kişi olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin %21,1'i tarım, %27,9'u sanayi, %51'i ise hizmetler sektöründe yer aldı.

1 TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2014, 28 Ocak 2015

Tablo 3: **Temel İşgücü Göstergeleri, 2014**

	Türkiye	İstanbul
15 ve Daha Yukarı Yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	56.986	11.092
İşgücü (Bin kişi)	28.786	5.785
İstihdam (Bin kişi)	25.933	5.096
İşsiz (Bin kişi)	2.853	688
İşgücüne Dâhil Olmayanlar (Bin kişi)	28.200	51.97
İşgücüne Katılma Oranı (%)	50,5	52,7
İstihdam (%)	45,5	46,4
İşsizlik Oranı (%)	9,9	11,9
15-64 Yaş Grubu		
İşgücüne Katılma Oranı (%)	55,1	56,4
İstihdam (%)	49,5	49,7
İşsizlik Oranı (%)	10,1	11,9
Genç Nüfusta (15-24 Yaş) İşsizlik Oranı	17,9	-

Kaynak: TÜİK, 1 Temmuz 2014

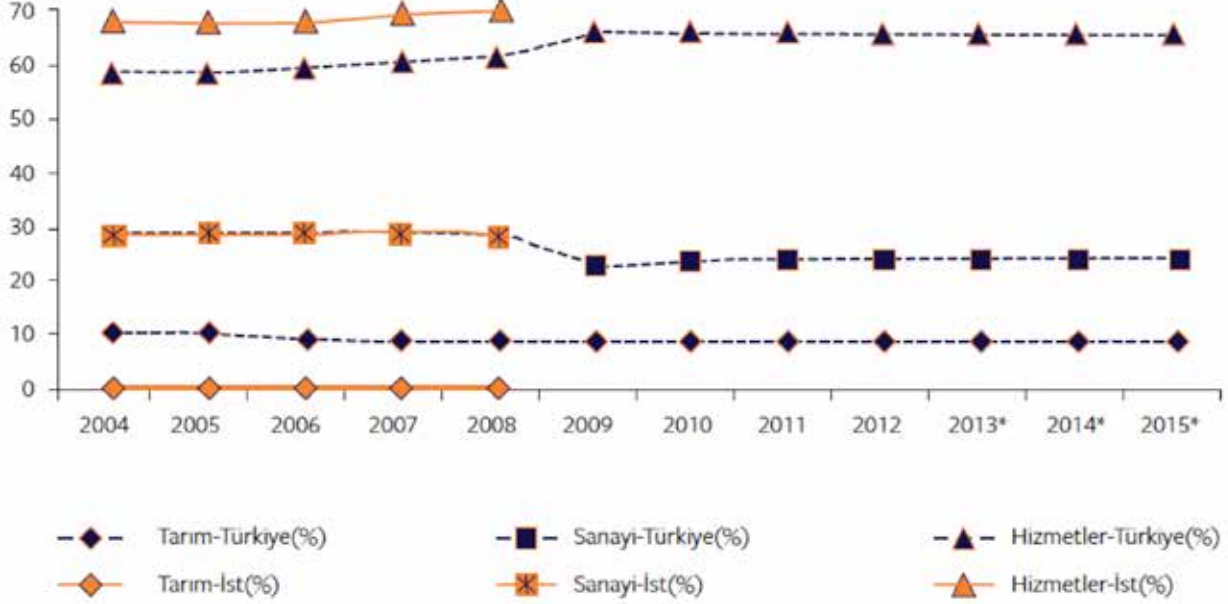
İşgücü araştırmasında, 2014 Şubat dönemiyle birlikte Avrupa Birliği standartlarına tam uyumun sağlanmasına yönelik yeni düzenlemelere geçilmiştir. Yapılan bu düzenlemeler, elde edilen göstergelerin önceki seri ile farklılaşmasına yol açmış ve karşılaştırılabilirliğini ortadan kaldırmıştır.

15 ve üzeri yaştakiler için Türkiye’de işgücü 2014 yılında 28 milyon 786 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise %50,5 olarak gerçekleşti. Aynı yılda İstanbul’da işgücü 5 milyon 785 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise %52,7 olarak gerçekleşti.

15-64 yaş grubundaysa İstanbul’da işgücüne katılım oranı %56,4, istihdam oranı %49,7 iken işsizlik oranı %11,9 olmuştur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfusun %19,3’ünü barındıran İstanbul, toplam istihdamın da %19,7’sine sahip olduğu görüldü. Çalışma çağındaki nüfus içindeki payı %6,8 olan Ankara bölgesi toplam istihdamın %6,9’una, İzmir bölgesinin çalışma çağındaki nüfus içindeki payı %5,7 iken, toplam istihdamın %5,8’ine sahip oldu.

Şekil 1: *Türkiye ve İstanbul'da GSYH'nin Sektörel Dağılımı, (%)*

Kaynak: TÜİK, Bölgesel İstatistikler, 2013 / Kalkınma Bakanlığı Tahmini*

Türkiye'de ve İstanbul'da katma değerın 3 ana sektöre dağılımı gösterilmektedir. Üretim kompozisyonu incelendiğinde yıllar içinde tarımın ve sanayinin toplam katma değer içindeki paylarının azaldığı, hizmetlerin payında ise artış olduğu görülmektedir. Türkiye'nin en gelişmiş ve kentleşmiş bölgesi olan İstanbul, hizmetler sektöründe Türkiye ortalamasının üzerinde, tarım sektöründe ise altında bir katkı yapmaktadır. Burada İstanbul'u Türkiye genelinden ayıran, İstanbul'da tarımın payının yok denecek kadar az olması ve Türkiye genelinin aksine tarımda GSKD'nin sadece oran olarak değil değer olarak da azalmış olmasıdır.

İstanbul mevcut sanayi yapısı bakımından sınıra dayandığından gelen ilave üretim talebi çevre bölgelere dağıtılmaktadır. Kaldı ki metropollerin gelişim safhalarının olumlu bir sonucu olarak İstanbul ekonomisinin yaklaşık %75'ini hizmet sektörü oluşturmakta ve bu durum İstanbul'u diğer bölgeler arasında hizmetler payının en yüksek olduğu bölge durumuna getirmektedir.

İstanbul'un Uluslararası Şirketler İçin Önemi

Tablo 4: İstanbul'da Bölge Merkezi Bulunan Çokuluslu Şirketler, Hitap Ettikleri Bölge ve Ülke Sayıları

Sıra	Şirket Adı	Bölge
1	Coca Cola	Avrasya ve Afrika
2	GE Healthcare	Orta Asya, Orta Doğu, Afrika, Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu
3	Microsoft	Orta Doğu, Afrika
4	Intel	Orta Doğu, Afrika
5	Unilever	Kuzey Afrika, Orta Doğu, Rusya, Ukrayna
6	Verifone	Balkan Ülkeleri, İsrail
7	GlaxoSmith Kline	Orta Doğu, Afrika
8	Schneider	Orta Doğu ve Balkan Ülkeleri
9	Ericsson	Orta Doğu
10	Cargill	Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Türki Cumhuriyetler
11	Volvo	Orta Doğu, Afrika ve Türki Cumhuriyetler
12	Basf	Orta Doğu, Kuzey Afrika
13	Pepsico	Yunanistan, Kıbrıs, Sırbistan, B. Hersek, Kosova, Makedonya, Hırvatistan, Slovenya
14	Roche	Hindistan, Mısır, Fas, Cezayir, Tunus, BAE, Suudi Arabistan, Ürdün
15	Henkel	Kenya, Tanzanya, İran, Mısır, Tunus, Cezayir, İsrail, Körfez Ülkeleri, BAE, S. Arabistan
16	P&G	Doğu Avrupa, Orta Doğu, Afrika
17	BSH	Orta Asya Bölgesi, Irak, Kıbrıs
18	Pfizer	Kafkaslar ve Orta Asya Bölgesi
19	Mastercard	Güney Doğu Avrupa
20	NovoNordisk	Yakın Doğu Ülkeleri
21	LG Electronics	Fas, Mısır, İsrail, Suriye, Tunus, Cezayir, Lübnan, Libya
22	Adobe	Arnavutluk, B. Hersek, Hırvatistan, İsrail, Kosova, Makedonya, Karadağ, Sırbistan
23	Benetton	Gürcistan, Özbekistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Tacikistan, Kıbrıs
24	CevaLogistics	Balkan Ülkeleri, Mısır, Orta Asya
25	Multiturkmall	Rusya, Libya, Gürcistan, İran

Kaynak: T.C. Başbakanlık, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Temmuz 2013

Tablo 5: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının İllere Göre Dağılımı (İlk 10 İl)

İL	Şirket Sayısı (1954-2016/Ocak)
İstanbul	28.680
Antalya	4.736
Ankara	2.704
İzmir	2.255
Muğla	1.582
Mersin	1.380
Gaziantep	898
Bursa	645
Aydın	623
Hatay	525
Diğer İller	3.610
Toplam	47.638

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Çin gibi bazı ülkelerin belirlediği şehir veya bölgelere çokuluslu şirketleri çekmek için çeşitli teşvikler verip operasyonel kolaylıklar sağladığı bilinmektedir. Bu uygulamalarla çokuluslu şirketlerin bölge merkezlerinin açılmasını sağlayan bir ülke hem istihdamını arttıracak, hem kalifiye eleman yetişmesini kolaylaştıracak hem de çevre pazarlara açılan bir ana merkez olacaktır.

47.638 adet uluslararası sermayeli şirketin illere göre dağılımına bakıldığında; İstanbul ilinin 28.680 adet ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

İstanbul ilini Antalya (4.736 adet), Ankara (2.704 adet) ve İzmir (2.255 adet) illeri takip etmektedir (Tablo 5).

Tablo 6: İstanbul'da Bölge Merkezi Bulunan Çokuluslu Şirketler, Hitap Ettikleri Bölge ve Ülke Sayıları

Sektörler	İstanbul	Antalya	Ankara	İzmir	Muğla
Tarım, Avcılık,Ormancılık ve Balıkçılık	209	120	29	78	26
Madencilik ve Taşocakçılığı	306	32	130	62	8
İmalat Sanayii	3.738	285	328	437	64
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	278	39	26	59	6
Tekstil Ürünleri İmalatı	417	7	10	28	4
Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	458	29	25	38	1
B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı	313	12	36	43	2
Motorlu Kara Taşıtı , Römork, Yarı-Römork İm.	129	1	11	19	0
Diğer İmalat	2.143	197	220	250	51
Elektrik, Gaz ve Su	751	67	223	80	6
İnşaat	2.054	743	298	167	224
Toptan ve Perakende Ticaret,	11.068	941	813	814	166
Oteller ve Lokantalar	861	634	88	82	286
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	2.910	617	137	158	236
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	344	10	16	10	7
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	4.805	1.050	435	263	512
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faal.	1.634	237	207	104	47
Toplam	28.680	4.736	2.704	2.255	1.582

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

İstanbul ilinde faaliyette bulunan 28.680 adet uluslararası sermayeli şirketin başta toptan ve perakende ticaret (11.068 adet) olmak üzere, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (4.805 adet) ve imalat sanayi (3.738 adet) sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir (Tablo 6).

İstanbul ve Vergi

Maliye Bakanlığı'nın verilerine göre, Ocak-Haziran 2015 döneminde, yılın ilk yarısında vergilerin %80,2'si İstanbul, Ankara, Kocaeli ve İzmir'den toplandı. Bir başka ifadeyle devletin kasasına giren her 100 TL'lik vergi gelirinin 80,2 TL'sini söz konusu 4 kent karşıladı. Türkiye ekonomisinin lokomotifi İstanbul 89.632.899 TL ile hazineye en fazla vergi aktaran kent oldu. Bunu 23.159.219 TL ile Ankara, 22.146.894 TL ile Kocaeli, 21.141.660TL ile İzmir takip etti.

İstanbul'un Türkiye Ekonomisindeki Yeri

Türkiye nüfusunun %18,3'ünün yaşadığı ve toplam istihdamın %18,1'ini yaratan İstanbul GSKD'ye yaptığı %27,65'lik katkı ile diğer bölgeler arasında büyük bir farkla ilk sırada yer almaktadır. İstanbul'un GSKD'ye yaptığı büyük katkı, kişi başına GSKD'ye de yansımaktadır. TÜİK Bölgesel İstatistiklerine göre 2008 yılında hesaplanan kişi başına GSKD'de Türkiye ortalaması 9.384 ABD Doları iken, İstanbul'da kişi başına düşen GSKD 14.292 ABD Doları seviyesindedir. İller bazında GSYİH ve GSKD paylarının son olarak hesapladığı 2008 yılından bu yana Türkiye ekonomisinde sürdürülen yapısal reformlar ve ekonominin daha güçlü bir yapıya kavuşması göz önüne alındığında, İstanbul'un ülke ekonomisine yaptığı katkının artarak sürdüğü tahmin edilmektedir².

Bölgelere Göre Gayri Safi Katma Değer

İstanbul; hem nüfus hem de toplam istihdam içindeki payı açısından Türkiye'nin en büyük ili konumundadır.

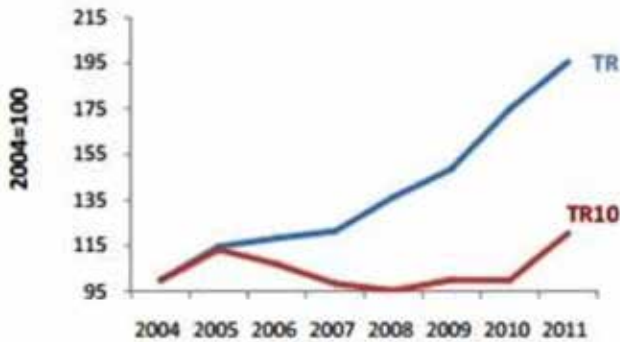
2004-2011 yılları için, İstanbul bölgesi %27,4 ortalama ile gayri safi katma değer payı en yüksek olan bölgedir. 2011 yılında, GSKD büyüklüğü açısından, kendisine en yakın olan bölge Ankara ile arasındaki fark %18,6'ya ulaşmaktadır.

2011 yılı için, İstanbul'un toplam gayri safi katma değeri içinde tarım sektörünün payı %0,2 ile oldukça düşüktür. Aynı yıl için sanayi sektörünün payı %27,4; hizmetler sektörünün payı ise %72,4'tür.

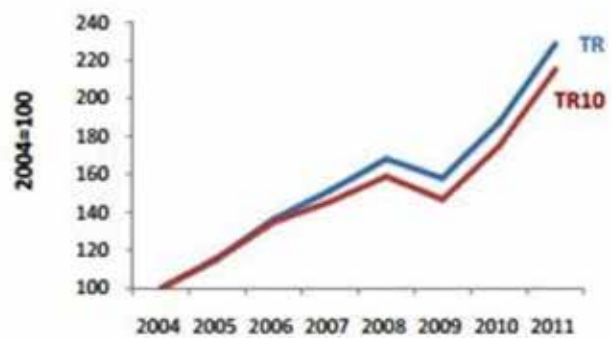
Kişi başı bölgesel gayri safi katma değerde de, İstanbul tüm yıllar için 26 bölge içinde ilk sırada yer almaktadır. 2011 yılında Türkiye için kişi başı gayri safi katma değer 15.500 TL iken, İstanbul 23.247 TL ile birinci bölge konumundadır.

Sektörlere göre bölgeler arası büyüme hızlarını karşılaştırmak amacıyla, 2004 yılı için Türkiye ve 26 bölgenin Gayri Safi Katma Değeri 100 kabul edilerek endeks değerleri hesaplanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan şekil 2, 3 ve 4'te sırasıyla tarım, sanayi ve hizmetler sektörleri için Türkiye ve İstanbul bölgesinin büyüme hızları, şekil 5'te ise toplam GSKD büyüme hızları yer almaktadır.

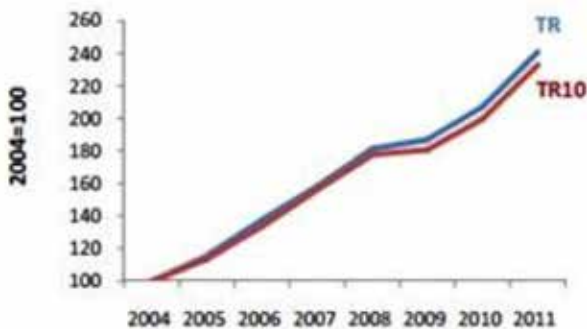
Şekil 2: Tarım Sektörü Büyüme Hızı

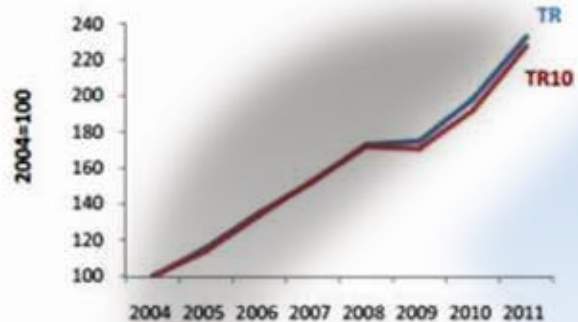
Şekil 3: Sanayi Sektöründeki Büyüme Hızı

Şekil 4: Hizmetler Sektörü Büyüme Hızı

Şekil 5: Toplam GSKD Büyüme Hızı

2004 yılından 2011 yılına kadar tarım sektörü büyüme hızı Türkiye için %95,6 iken, İstanbul bölgesi için sadece % 20,4'lük bir artış söz konusudur. Yıllar itibariyle, İstanbul'un tarım sektöründeki büyümesinin oldukça düşük olduğu; 2007 ve 2008 yıllarında, 2004 yılı tarım sektörü GSKD'sinin bile gerisinde kaldığı görülmektedir.

Sanayi sektöründe İstanbul'un büyüme hızı, Türkiye ortalaması ile oldukça paralel bir yapı izlemektedir. 2004=100 endeksi için 2011 yılı sanayi sektörü endeks değeri Türkiye için 228,5 iken, İstanbul için değer 215,2 olarak hesaplanmıştır.

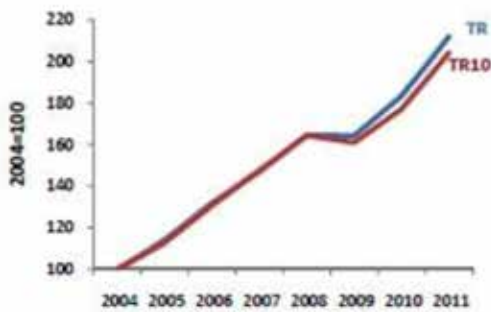
Sanayi sektörüne benzer şekilde, hizmet sektöründe de İstanbul ile Türkiye büyüme hızları oldukça benzer bir tablo sergilemektedir. Hizmet sektöründeki büyüme Türkiye için 140,7 iken, İstanbul için 132,9'dur.

Toplam gayri safi katma değer incelendiğinde, Türkiye için 2004 ve 2011 yıllarına ilişkin büyüme hızı 132,5 hesaplanırken, İstanbul için 127,3 olarak bulunmuştur. Sanayi ve hizmetler sektörü ile toplam GSKD için, Türkiye büyüme hızı ile olan benzerliğin sebebi; bu iki sektörde ve toplam GSKD içinde İstanbul'un payının diğer 25 bölgeye oranla oldukça yüksek olmasıdır.

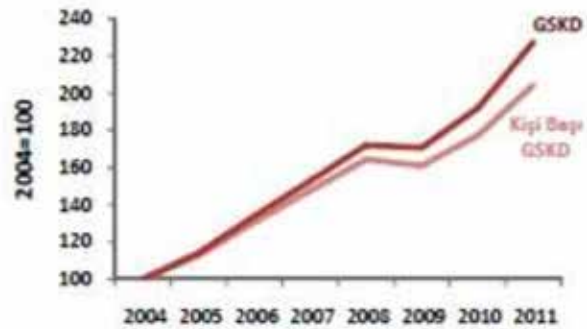
Kişi başı gayri safi katma değeri karşılaştırmak amacıyla, Türkiye ve 26 bölge için 2004 yılı kişi başı bölgesel gayri safi katma değerleri 100 olarak kabul edilerek endeks değerleri hesaplanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan Şekil 6'da, 2004-2011 yılları için, Türkiye ve İstanbul bölgesi kişi başı Gayri Safi Katma Değer büyüme hızları yer almaktadır.

Bölgeler için kişi başı bölgesel gayri safi katma değerlerde yıllar itibariyle nüfus etkisini gözlemlemek amacıyla, 26 bölge için 2004 yılı GSKD'si ve kişi başı GSKD'si 100 olarak kabul edilerek endeks değerleri hesaplanmıştır. Bu kapsamda hazırlana Grafik 30'da, 2004-2011 yılları için, İstanbul bölgesine ait GSKD hızı ve kişi başı GSKD hızı yer almaktadır

Şekil 6: Kişi Baş GSKD

Şekil 7: GSKD Hızı Ve Kişi Baş GSKD Hızı

Şekil 6'ya göre, Türkiye kişi başı gayri safi katma değeri 2004=100 endeksine göre 2011 yılında 212,1 değerini alarak 15.500 TL'ye ulaşırken; İstanbul için 204,4 endeks değerini almış ve kişi başı bölgesel GSKD 23.247 TL olmuştur. Yıllar itibariyle Türkiye ve İstanbul için kişi başı GSKD artışı oldukça paralel bir yapı sergilemektedir.

Şekil 7'ye göre, İstanbul bölgesi GSKD artış hızı, kişi başı GSKD artış hızından daha büyüktür. Bunun sebebi; 2004-2011 yılları arası İstanbul'da nüfusun artmaya devam etmesidir. 2009 yılında, bir önceki yıla göre, İstanbul'un gayri safi katma değeri azalırken; bölgedeki nüfus

artışından dolayı kişi başı GSKD ve bölgesel GSKD'si arasındaki farkın da arttığı görülmektedir. 2010 ve 2011 yıllarında İstanbul'un gayri safi katma değeri artmaya devam ederken, nüfus artışının daha büyük olması sebebiyle kişi başı GSKD ve bölgesel GSKD'si arasındaki fark da açılmaya devam etmektedir. İstanbul bölgesi için 2004=100 endeksine göre 2011 yılında GSKD endeks değeri 227,3 iken; kişi başı GSKD endeks değeri 204,4 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 7: **Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer Endeksi, 2004-2011**

Yıllar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye	100	100	100	100	100	100	100	100
İstanbul	156	154	154	156	155	153	150	150

*Kaynak: TÜİK GSKD Bölgesel Sonuçlar 2004-2011 Raporu

2004-2011 yılları için kişi başı bölgesel GSKD endeksinde, İstanbul'un her yıl en yüksek değeri aldığı gözlenmektedir. Türkiye değeri 100 kabul edildiğinde İstanbul, 2004 ve 2007 yıllarında 156, 2011 yılında da 150 değerini almaktadır.

Şekil 8: **Türkiye'de Bölgeler Arası Rekabet Endeksi**

Bölgeler Arası Rekabet Endeksi'ne bakıldığında İstanbul'un diğer bölgelere oranla 73,4 ile açık ara önde olduğu görülebilmektedir. İstanbul'u, Ankara ve İzmir takip etmektedir ve İstanbul dışında 34,4 olarak belirlenen ortalama değer üzerine sadece yedi bölge çıkabilmiştir.

İstanbul, Ankara ve İzmir Türkiye'nin en rekabetçi illeri ve diğer illerin bu illerle arasındaki fark kapanamayacak noktada bulunmaktadır. Fakat bu iller sanayileşmenin getirdiği yük, çalışma hayatının yoğunluğu, turizm sektörünün aktif yaşanması, ticari kültürel ve sosyal alanda faaliyet göstermesi nedeniyle çok göç almaktadırlar. Bunlara altyapı ve ulaşım sorunları da eklendiğinde genel olarak bir kentleşme sorunuyla karşılaşmaktadır. Dolayısıyla bu iller kentsel düzeyde sorunların yaşandığı, bu sorunların kısa zamanda da çözüme kavuşturulamayacağı, yeniden planlamanın mümkün olmadığı yerler olmaları sebebiyle İstanbul'un, kendisini uzaktan takip eden Ankara ve İzmir'e karşı kurduğu büyük üstünlük yakın zamanda değişmeyecektir.

İstanbul'un Küresel Şehir Endekslerindeki Yeri

Türkiye'de en yüksek değerde ihracat yapan ilk 20 şehre bakıldığında, veriler, Türkiye ihracatının motor gücünün %46,7 oranındaki payıyla İstanbul olduğunu açıkça göstermektedir. İstanbul'u %8 bandında birbirine çok yakın oranlarla, sırasıyla Bursa ve Kocaeli izlemiştir. Böylelikle Marmara Bölgesi'nin, sadece bu ilk 3 il bazında, Türkiye ihracatının %63'e yakın bir bölümünü karşıladığı anlaşılmaktadır. İllerin 2013 yılındaki ihracat artış performanslarına bakıldığında ise, Türkiye ihracatının yarıya yakınına sırtlayan İstanbul'da %7,5 oranında bir düşüş fark edilmektedir. İstanbul bazındaki bu gelişmenin, toplam ulusal ihracat hızının yıllık artışına da 3,7 puanlık olumsuz bir etki yaptığı görülmektedir.

The Economist İstihbarat Birimi'nin 2012 yılı için yaptığı araştırmada küresel şehirler genel sıralaması listesinde ilk sırayı 71.40 puanla ABD'nin New York şehri alırken, İngiltere'nin başkenti Londra 70.40 puanla onu takip etmiştir. Üçüncü sırayı ise 70.00 puanla Singapur almıştır.

Tablo 8: **Küresel Şehirler ve Çeşitli Kategorilerdeki Puanları**

Sıra	Şehir	Genel	Ekonomik Güç	Fiziksel Sermaye	Finansal Olgunluk	Kurumsal Etkinlik	Sosyal ve Kültürel Karakter	Beşeri Sermaye	Çevresel ve Doğal Felaketler	Küresel Cazibe
1	New York	71,40	54,00	92,00	100,00	85,80	95,00	76,50	66,70	35,70
2	Londra	70,40	41,90	90,20	100,00	83,80	92,50	75,60	75,00	65,10
3	Singapur	70,00	46,00	100,00	100,00	87,80	77,50	69,80	87,50	43,20
74	İstanbul	45,50	39,60	65,20	50,00	49,00	68,30	48,50	33,30	24,10
118	Dakka	27,07	33,90	20,50	16,70	41,80	20,00	36,30	16,70	2,50
119	Lagos	27,60	29,60	39,30	16,70	23,20	22,50	44,20	33,30	2,80
120	Tahran	27,20	25,70	42,90	16,70	21,20	15,80	40,06	66,70	1,30

Kaynak: The Economist IntelligenceUnit

120 küresel şehir üzerinden yapılan bu çalışmada İstanbul 100 üzerinden 45,5 puan alarak 74'üncü sırada yer almıştır.

İstanbul'u ilk üç ülkenin puanlarına en çok yaklaştığı ve ortalamasını yükselten kalemlerin sosyal ve kültürel karakter ve ekonomik güç olduğu görülmektedir.

Tablo 9: **Küresel Endekslerde İstanbul**

Endeks	Yıl	Toplam Kent	1. Kent	2. Kent	3. Kent	İstanbul'un Sırası	Bir Önceki Sırası
GaWC 2012'ye Göre Dünya	2012	300+	Londra (Alpha ++)	New York (Alpha ++)	Hong Kong (Alpha+)	Alpha -	Alpha - (2010)
Küresel Şehirler Endeksi	2014	84	New York (61,7)	Londra (58,1)	Paris (52,3)	28. (26,0)	37.
Küresel Finansal Merkezler Endeksi (GFCI)	2015	82	New York (785)	Londra (784)	Hong Kong (758)	44. (643)	42.
Yeşil Şehir Endeksi	2012	120+	Kopenhag (87.31)	Stockholm (86.65)	Oslo (83.98)	25. (45.20)	Yok
Hedef Şehirler Endeksi	2015	132	Londra (18.82 milyon kişi)	Bangkok (18.24 milyon kişi)	Paris (16.06 milyon kişi)	5. (12.56 milyon kişi)	7.
Yaşam Kalitesi Endeksi	2015	97	Zürih (288.56)	Canberra (286.87)	Ottawa (279.46)	71. (93.71)	85. (57.12)
İllere Göre Yaşanabilirlik Endeksi	2012	70	Hong Kong (87.8)	Amsterdam (87.4)	Osaka (87.4)	51. (57.1)	49.

İstanbul şu anda ziyaretçi açısından bir önceki yıla oranla %10,1 ile Avrupa'nın en hızlı büyüyen tatil şehri konumundadır.

İstanbul, uluslararası ziyaretçi sayısında altıncı, uluslararası ziyaretçilerinin yüzde ellisinin 33 farklı şehirden gelmesiyle ziyaretçi çeşitliliği açısından bir numaradadır. 2015 ziyaretçilerinin 9,4 milyar dolar harcaması beklenmektedir.³

Globalization and World Cities Research Network'ün 2012 yılında hazırladığı ve 300'ü aşkın şehrin yer aldığı GaWC 2012'ye Göre Dünya Endeksi'nde Londra ve New York, birinci klasman olan "Alpha ++"da yer alırken. İstanbul, dördüncü klasman olan "Alpha -"dedir.

A. T. Kearney'nin 2014 yılında hazırladığı, 84 şehrin incelendiği Küresel Şehirler Endeksi'nde New York 61,7 puanla birinci olurken İstanbul bir önceki sıradan 9 basamak yükselerek 28'inci olmuştur.

The Z/Yen Group'un 2015 yılında hazırladığı Küresel Finansal Merkezler Endeksi'nde 82 ülke arasından New York 785 puanla birinci olurken İstanbul bir önceki yıldan iki basamak gerileyerek 44'üncü sıraya yerleşmiştir.

The Economist Intelligence Unit'in 2012 yılında hazırladığı Yeşil Şehir Endeksi'nde İstanbul, 120'den fazla şehir arasında 25'inci olmayı başarmıştır.

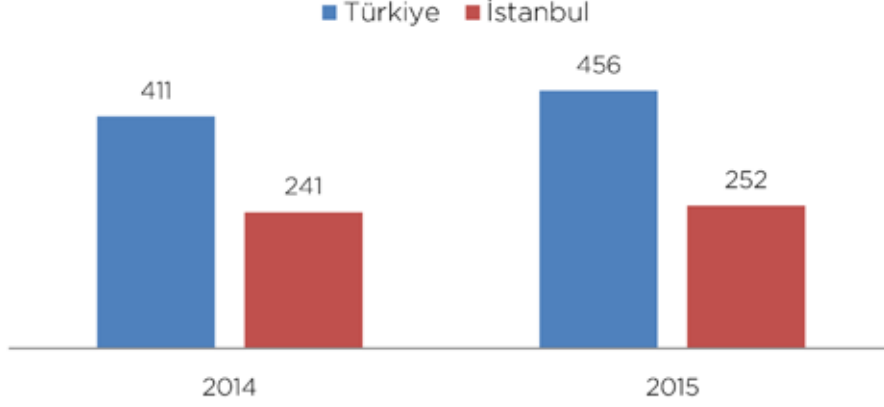
MasterCard'ın 2015' te hazırladığı Hedef Şehirler Endeksi'nde 7'incilikten 5'inciliğe yükselerek ziyaretçilerin en çok tercih ettiği küresel şehirlerden biri olmayı başarmıştır.

Numbeo'nun 2015 yılında 97 şehrin analiz ettiği Yaşam Kalitesi Endeksi'nde İstanbul bir önceki endekste 85'inci sıradayken 71'inci sıraya çıkmıştır.

İstanbul, The Economist Intelligence Unit'in 2012 yılında hazırladığı 70 ülkenin bulunduğu illere göre yaşanabilirlik endeksi'nde 51'inci sıradadır.

Fuarlar

Şekil 9: Türkiye ve İstanbul'da Düzenlenen Fuar Sayıları

2014'te Türkiye'de düzenlenen 411 fuarın 241 tanesi İstanbul'da düzenlenirken (%59), 2015 yılında bu sayı 456 fuarın 252'si (%55) olarak gerçekleşmiştir. İstanbul'da düzenlenen fuarların Türkiye'de gerçekleştirilen tüm fuarların yarısından fazlasını oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 10: Tarım ve Gıda Sektörüyle İlişkili Fuarlar

Fuarlar	Fuar Sayısı	
	2014	2015
Tarım, Seracılık, Hayvancılık Ve Teknolojileri	40	49
Gıda, Gıda İşleme, İçecek, Teknoloji ve Endüstrileri	25	24
Deri Teknolojileri, Deri Ürünleri, Deri Konfeksiyon, Ayakkabı	10	6
Ağaç Endüstrisi, Orman Ürünleri	4	4
Unlu Mamuller ve Teknolojileri, Dondurma, Pasta, Şekerleme, Değirmen Makineleri	2	2
Toplam	81	85

Türkiye çapındaysa İstanbul Ticaret Borsası'nda kotasyona tabi ürünleri içeren fuar sayıları her geçen yıl istikrarlı bir şekilde artmaktadır. 2014 yılında 81 fuar düzenlenirken ertesi yıl bu sayı 85'e çıkmıştır.

Şekil 10: İstanbul ve Uluslararası Fuar Sayıları

İstanbul	2014	2015
Fuar Sayısı	241	252
Uluslararası Fuar Sayısı	84	89

2014 yılında İstanbul'da gerçekleşen 241 fuarın 84'ü yani %34,8'i uluslararası fuar iken 2015 yılında 252 fuarın 89'u bir başka deyişle %35'i uluslararası fuar olmuştur.

İstanbul'da Dış Ticaret

Türkiye dış ticaretinin kilit noktası konumundaki İstanbul'da 2012 yılında faaliyet gösteren 29.427 firma tarafından toplam 76,6 milyar dolar tutarında ihracat yapılmıştır. 36.575 firma tarafından toplam 119,6 milyar dolar tutarında ithalat yapılmıştır. Türkiye toplam ihracatının %50,5'i, ithalatın ise %50,6'sı İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. İstanbul'da ihracat yapan firma sayısı ülke genelinin %52,1'i, ithalat yapanlar ise %56,3'ünü oluşturmaktadır.

2009 yılında çeşitli makroekonomik sebepler yüzünden Türkiye ihracatı verilerinde ciddi bir düşüş gözlenmektedir. Ülke genelinde 30 Milyar dolar olarak gerçekleşen bu düşüşün 18 milyar dolar kadarı ülke ekonomisinin lokomotifi olan İstanbul'da yaşanmıştır.

Tablo 11: İthalat ve İhracat (Bin \$)

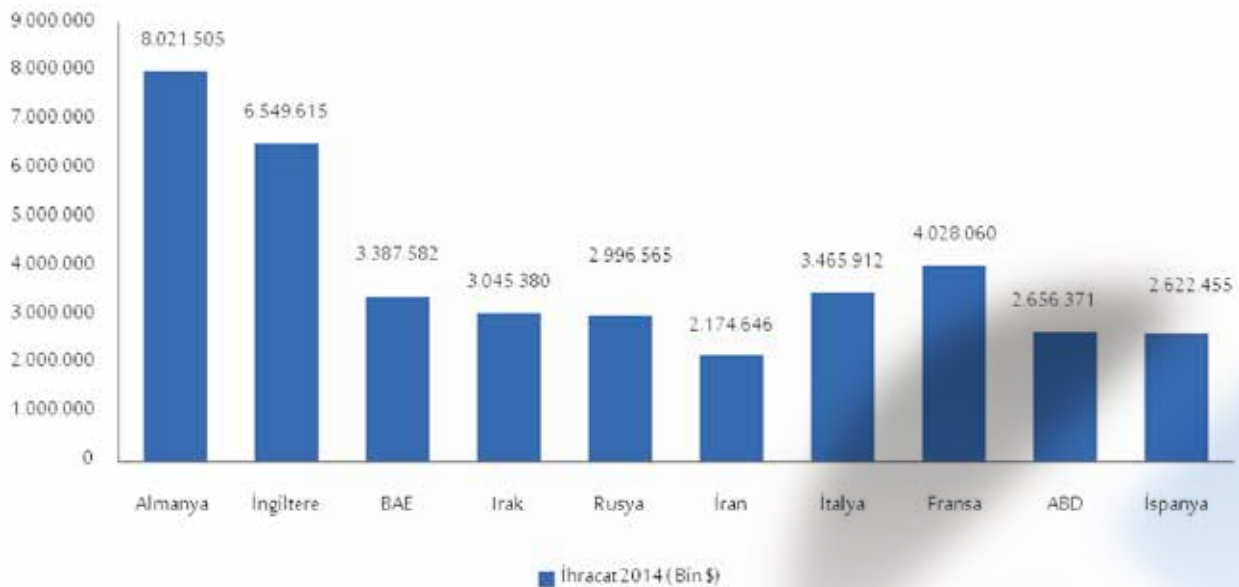
Dönem	İhracat			İthalat		
	Türkiye	İstanbul	İstanbul Payı (%)	Türkiye	İstanbul	İstanbul Payı (%)
Aralık 2013	13.174.857	6.489.190	49	23.139.031	13.317.546	57
Aralık 2014	13.328.342	6.875.700	51	21.833.895	12.168.937	55

Kaynak: TÜİK

İthalat verilerine baktığımızdaysa İstanbul'da gerçekleşen ithalatın ülkede gerçekleşen ithalat payında oransal olarak bir düşüş yaşadığını, buna rağmen toplam ithalatın yarısından fazlasının bu şehre ait olduğunu görüyoruz

İstanbul'un En Çok İhracat Yaptığı Ülkeler Sıralaması

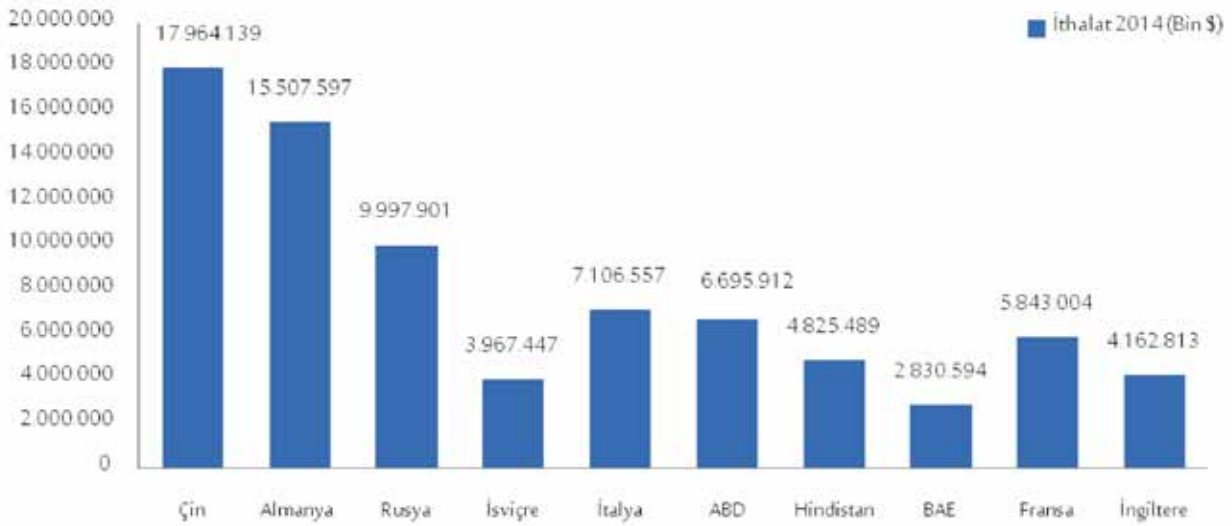
Tablo 12: İstanbul İhracat (2014) Bin \$

İstanbul'un en önemli dış ticaret ortağı Almanya'dır. 2014 senesinde Türkiye'nin en önemli ticaret merkezlerinden olan İstanbul'un ihracat yaptığı ilk 10 ülke sıralandığında ilk sırayı 8.021.505 dolar ağırlıklı Almanya'nın aldığı görülmektedir. Almanya'yı sırasıyla İngiltere, Birleşik Arap Emirlikleri, Irak, Rusya Federasyonu, İran, İtalya, Fransa, ABD ve İspanya izlemektedir. İstanbul'un ticaretinde özellikle Avrupa Birliği, ABD ve Ortadoğu'daki komşuları ön plana çıkmaktadırlar.

İstanbul'un En Çok İthalat Yaptığı Ülkeler Sıralaması

Tablo 13: İthalat (2014) Bin \$

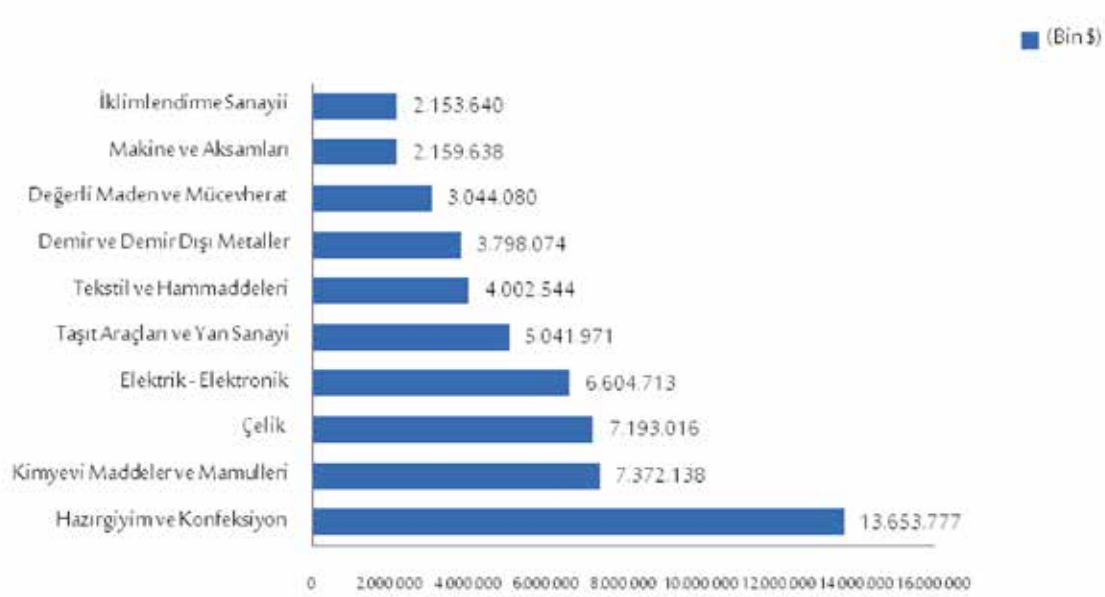
İstanbul'un en çok ithalat yaptığı ülkeler sıralamasında 2010'dan bu yana Çin ilk sırada, Almanya ise 2'inci sırada gelmektedir. İlk 5'teki diğer ülkeler de (İtalya, ABD, Rusya) son 3 yıl boyunca değişmemiştir.

2014 senesinde İstanbul'un en çok ürün ithal ettiği ilk 10 ülke sıralandığında ise Çin ön plana çıkmaktadır. İhracat ortağı olmayan Çin ithalatta 17.964.139 bin dolarla en büyük paya sahiptir. Çin'i sırasıyla Türkiye'nin en büyük ihracat ortağı Almanya, daha sonra ise Rusya Federasyonu izlemektedir. İhracat ilişkilerinin aksine 2014 senesinde İstanbul, Çin ve Hindistan gibi Uzak Doğu ülkelerinden mal almayı tercih etmekte ve ithalatını bu yöne doğru genişletmektedir.

2008-2009 yıllarında tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik krizin etkileri sonucu 2009 yılı Türkiye ithalatı 60 milyar dolar düşmüş fakat 2 yıl gibi kısa bir süre içerisinde toparlanarak eski seviyesini 40 milyar dolar geçmiştir.

Aynı dönemde ihracat 30 milyar dolar azalmış ve 2 yıl içerisinde yine eski seviyesine dönerek ülke ekonomisinin gücünü kanıtlamıştır. Tüm bu dalgalanmalar sırasında İstanbul ekonomisinin ülke ekonomisiyle doğrusal bir ilişki kurduğu gözlenmiştir.

Tablo 14: İstanbul'un 2014 Yılı İhracatında Öne Çıkan Ürünler

Kaynak: TİM

İstanbul için 2014 ihracat rakamları incelendiğinde hazır giyim, kimyevi maddeler ve mamulleri, çelik gibi mallar ön plana çıkmaktadır. 2014 senesi boyunca İstanbul'un yurt dışından ithal ettiği ürünler arasında öne çıkanlar ise mineral yakıt ve yağlar, kazan, makine, mekanik cihazlar, kıymetli, yarı kıymetli taşlar olarak sıralanmaktadır.

Tablo 15: İstanbul'un 2014 Yılı İhracatında Öne Çıkan Tarım Ürünleri

Kaynak: TİM

İstanbul'un 2014 yılı ihracatında öne çıkan tarım ürünlerine baktığımızdaysa hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri kalemi fındık ve mamulleri kaleminin iki katı olduğu görülmektedir. Yine aynı iki kalemin diğerlerinden çok daha yüksek rakamlarda olduklarını görülmektedir.

Tablo 16: Gümrük Rakamlarına Göre İhracat (Bin Dolar)

İstanbul Gümrük Müdürlükleri İhracat	2015 (İlk 5 Ay)	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
TOPLAM	25.937.477	60.213.937	57.031.111	64.609.158	50.968.494	44.165.551	42.419.202	52.396.600	44.935.234
A.H.L. Yolcu Salonu	596.158	1.685.063	3.062.962	10.086.189	1.259.230	1.020.938	744.511	1.038.119	764.499
A.H.L. Kargo	7.400.455	8.291.761	6.176.142	8.069.681	5.579.418	5.447.692	7.975.362	8.038.077	5.490.290
İstanbul Posta	1.222	2.893	4.814	3.529	2.186	1.343	1.898	1.961	1.503
Haramidere/ Beylikdüzü	315	26.608	59.930	69.939	72.076	68.528	83.886	142.604	26.689
Karaköy Yolcu Salonu	400	117.113	31.171	77.296	263.773	346.669	275.448	463.779	388.882
Haydarpaşa	110.104	495.467	581.090	718.124	1.305.117	1.328.206	2.449.741	4.145.408	3.367.583
Erenköy	4.008.822	11.195.017	10.680.700	9.490.736	9.712.316	8.166.755	7.003.780	8.559.332	7.634.461
Halkalı	7.861.200	22.617.161	21.564.554	20.922.669	20.868.111	17.875.234	15.234.147	18.926.641	17.364.934
Çerkezköy				866.093	789.842	507.873	397.921	558.047	506.488
Trakya Serbest Bölge	47.784	150.491	144.152	111.714	118.451	126.128	148.160	197.663	268.963
İstanbul Tuzla Deri S. Bölge	81.664	229.758	210.279	183.815	192.588	267.328	280.089	375.326	363.476
Yeşilköy	15.886	62.199	55.770	20.352	12.464	25.247	178.493	659.984	560.206
A.H.L. Serbest Bölge	31.439	92.375	176.040	186.136	196.557	208.086	272.087	389.853	450.507
Ambarlı	4.336.699	11.708.379	11.209.770	10.920.091	9.644.305	8.317.653	7.085.652	8.738.033	7.620.313
Sabiha Gökçen Havalimanı	1.016.756	2.428.735	2.166.593	2.232.390	508.967	226.127	102.453	134.137	87.572
Zeytinburnu	49.513	136.446	227.982	118.276					
Pendik	379.060	974.471	679.162	532.128	443.093	206.718			
Yalova						25.026	185.574	27.636	38.868

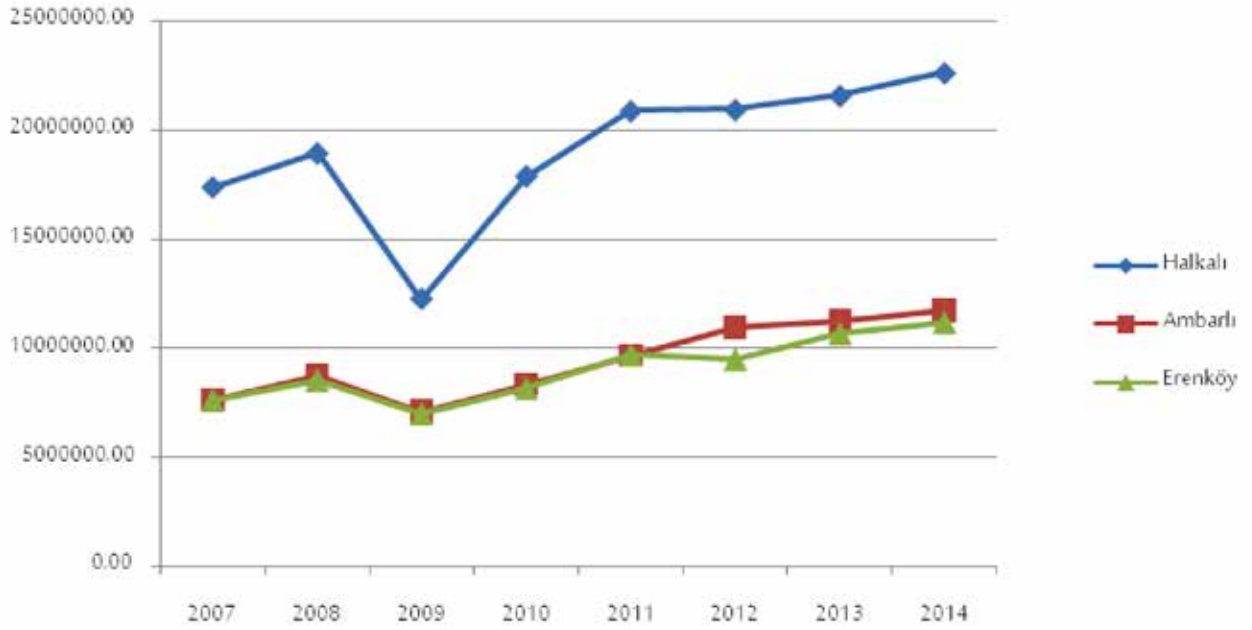
Tablo 17: Gümrük Rakamlarına Göre İthalat (Bin Dolar)

İstanbul Gümrük Müdürlükleri İhracat	2015 (İlk 5 Ay)	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
TOPLAM	39.585.631	112.676.963	121.876.475	115.917.013	115.584.225	88.469.335	68.733.039	102.200.565	88.509.550
A.H.L. Yolcu Salonu	508.243	1.435.108	1.387.208	1.398.357	883.414	508.700	332.518	261.910	183.562
A.H.L. Kargo	7.380.782	21.330.377	27.869.953	19.151.631	17.646.898	12.663.437	9.396.948	15.372.742	15.119.172
İstanbul Posta	2.355	6.376	6.940	6.989	8.637	9.107	7.425	9.815	10.383
Beylikdüzü / Haramidere	25.235	509.291	1.097.818	969.668	834.752	661.428	476.219	635.681	403.881
Karaköy Yolcu Salonu	528	46.108	163.645	232.786	548.805	452.791	315.268	412.665	299.850
Haydarpaşa	1.252.178	3.110.292	4.168.090	4.021.212	4.965.243	4.263.629	4.553.505	6.552.129	6.382.386
Erenköy	4.677.063	12.332.091	12.224.530	11.186.327	11.786.292	9.061.269	7.558.587	9.336.255	8.068.121
Halkalı	5.981.407	16.596.849	17.457.627	16.722.061	19.234.412	16.462.804	13.159.050	15.959.873	15.298.309
Çerkezköy				2.303.199	1.562.884	1.300.743	1.058.810	1.076.632	894.479
Trakya Serbest Bölge	127.593	335.397	449.223	44.0271	502.723	505.879	348.660	580.889	701.930
Halkalı Tekstil İhtisas							29		228
İstanbul Tuzla Deri S. Bölge	354.021	974.381	1.116.975	1.117.142	1.412.744	1.654.676	1.450.283	2.218.302	2.491.212
Yeşilköy	512.859	1.390.258	1.443.340	1.262.421	1.445.370	1.000.987	580.000	883.585	978.715
A.H.L. Serbest Bölge	81.218	221.925	251.089	284.362	462.110	757.848	843.961	1.020.458	1.114.468
Yalova						121.708	244.491	359.535	371.885
Ambarlı	7.125.346	18.803.763	17.905.824	16.197.117	17.528.958	14.260.634	9.952.074	14.248.085	12.511.131
Sabiha Gökçen Havalimanı	331.897	526.317	472.487	1.038.648	2.231.785	1.088.836	157.446	114.351	62.802
Zeytinburnu	306	556	2.750	39					
Pendik	202.458	292.307	179.350	114.241	136.908	191.642			
Gizli Veri	11.022.144	34.765.569	35.679.626	39.470.543	34.392.292	23.503.217	18.297.765	33.157.656	23.617.036

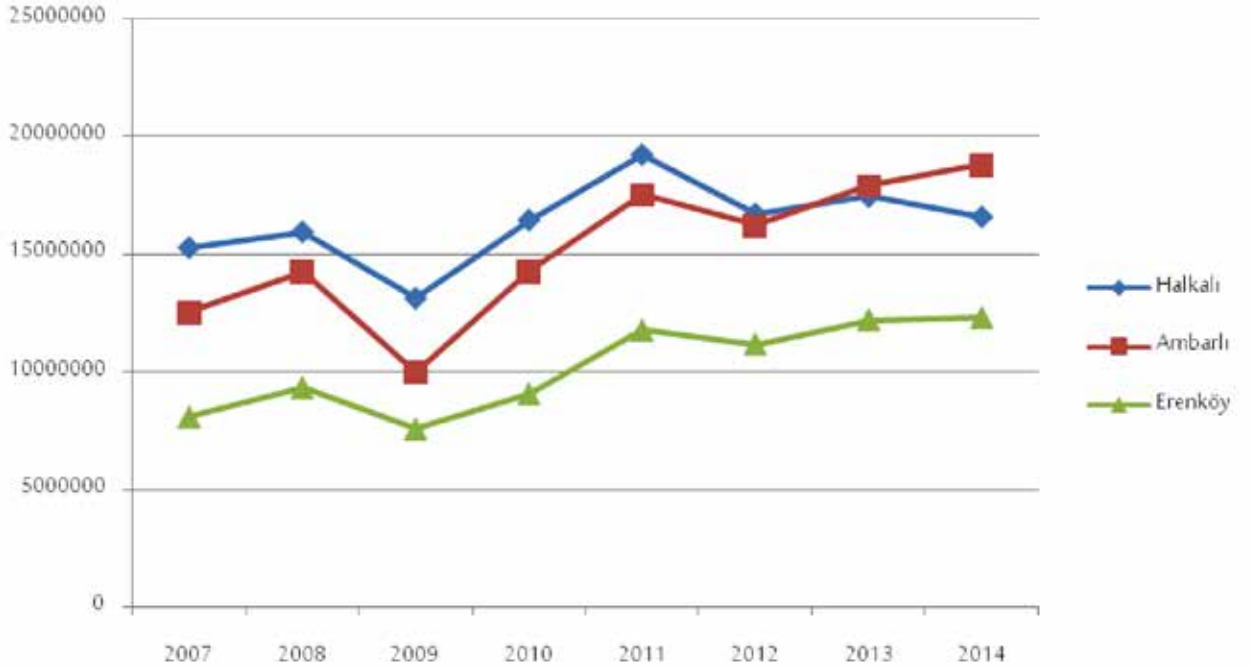
Kaynak: TÜİK

1) Pendik Gümrük Müdürlüğü 11.03.2010 tarihinde kurulmuştur. 2) Yalova ve Çerkezköy gümrük müdürlükleri başka bölgelere geçiş yaptıkları için İstanbul gümrükleri listesinden çıkarılmıştır. Zeytinburnu gümrük müdürlüğü 01.01.2012 de kurulduğu için listeye o yıl dâhil olmuştur

Şekil 11: **En Çok İhracat Yapan Gümrükler**

Şekil 12: **En Çok İthalat Yapan Gümrükler**

Kaynak: TÜİK

2012 yılından bu yana İstanbul'da bulunan gümrüklerden en çok ihracat yapan ilk üç müdürlüğün sırası değişmemektedir. TÜİK'in verilerine göre Halkalı Gümrük Müdürlüğü açık ara önde giderken onu sırasıyla Ambarlı ve Erenköy Gümrük Müdürlükleri takip etmektedir.

Tablo 18: Gümrüklerin Dış Ticaretteki Payları

Gümrük Adı	İhracat Değeri	İstanbul İhracatındaki Payı%	Türkiye İhracatındaki Payı%	İthalat Değeri	İstanbul İthalatındaki Payı%	Türkiye İthalatındaki Payı%
Halkalı	20.947,4	32,4	13,7	16.722,1	21,9	7,1
Ambarlı	10.922,7	16,9	7,2	16.196,9	21,3	6,9
A.H.L. Yolcu Salonu	10.086,7	15,6	6,6	1398,4	1,8	0,6
Erenköy	9.497,4	14,7	6,2	11.186,3	14,7	4,7
A.H.L. Kargo	8.070,2	12,5	5,3	19.152,5	25,1	8,1
Sabiha Gökçen H.L.	2.234,3	3,5	1,5	1.038,7	1,4	0,4
Çerkezköy	783,8	1,2	0,5	2.037,3	2,7	0,9
Haydarpaşa	718,4	1,1	0,5	4.021,2	5,3	1,7
Pendik	532,1	0,8	0,4	114,2	0,2	0,1
A.H.L. S. Bölge	186,1	0,3	0,1	284,4	0,4	0,1

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri Veri Tabanı, 2013

Halkalı Gümrük Müdürlüğü, İstanbul'da gerçekleşen ihracatın %32,4 sini tek başına gerçekleştirmektedir. Halkalı Gümrük Müdürlüğünü %16,9 oranıyla Ambarlı Gümrük Müdürlüğü, %15,6'yla Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu ve %14,7'lik payıyla Erenköy Gümrük Müdürlüğü takip etmektedir.

İhracatta açık ara diğer gümrüklerden daha çok paya sahip olan Halkalı Gümrük Müdürlüğü, İstanbul ithalatındaysa %21,9 gibi yüksek bir orana sahiptir. %21,3 lük İstanbul ithalatındaki payı ile Ambarlı Gümrük Müdürlüğünü geride bırakan Halkalı, Atatürk Havalimanı Kargo'nun %25,1'lik payının arkasında kalmıştır.

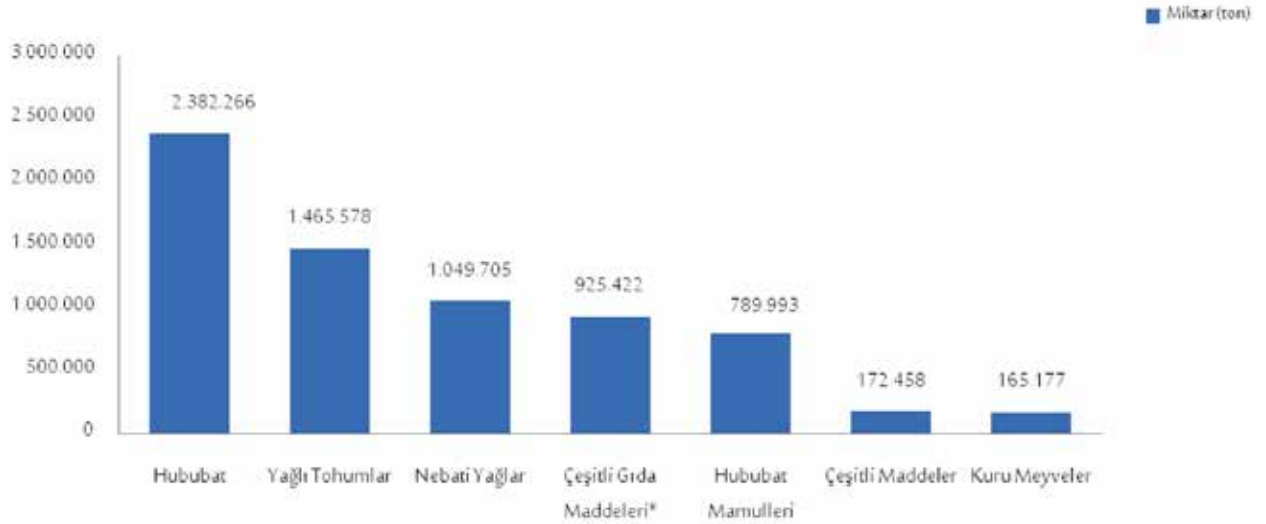

İstanbul Ticaret Borsası Verileri

Şekil 13: İSTİB 2014 Satış Tutarına Dayalı Ürün Sıralaması

Şekil 14: İSTİB 2014 Satış Miktarına Dayalı Ürün Sıralaması

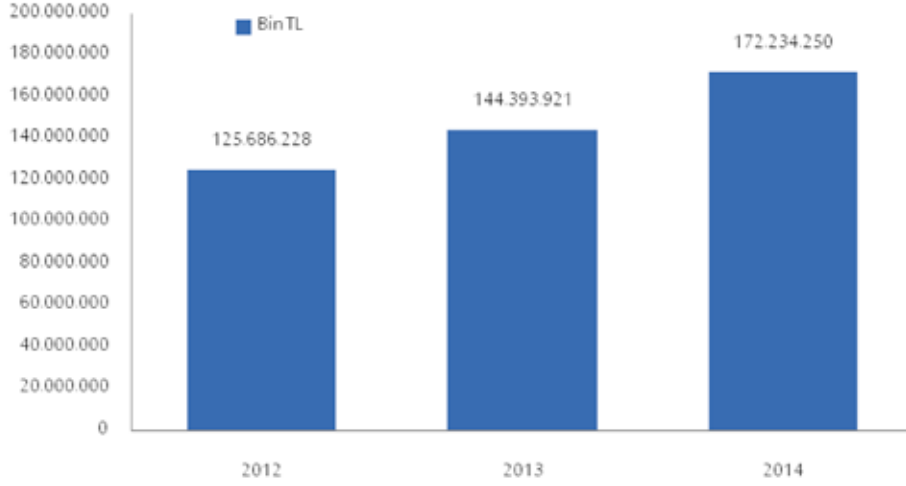
Kaynak: İSTİB* 658 Milyon adet yumurta Çeşitli Gıda Maddeleri kalemi altında hesaba katılmamıştır.

İstanbul Ticaret Borsası'nda 2014 yılında Nebati Yağlar miktar olarak 3'üncü sırada olmasına rağmen tutar olarak 3.527.897 TL ile ilk sırada yer almaktadır. Çeşitli gıda maddelerinin tutarı 3.290.796 TL olmuş ve 2'nci sırayı almıştır.

Kuru meyveler, 165.177 ton gibi diğer kalemlere göre düşük bir miktarda işlem görmesine rağmen toplam tutar sıralamasında 2.683.043 TL ile 3'üncü sırada yer almıştır.

Ticaret Borsaları İşlem Hacmi

Şekil 15: Ticaret Borsaları İşlem Hacmi

Kaynak: TOBB

İTO verilerine göre, İstanbul da, Ağustos 2015 tarihi itibariyle, tarım ve gıda sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 30.947 firma mevcuttur. Bu firmaların 6.413'ü İstanbul Ticaret Borsası'nda aktif üyedir.

2012'de 125.686.228 TL olan ticaret borsaları işlem hacmi 2013 yılında %14,9 artarak 144.393.921 TL olmuş, 2014 yılındaysa bir önceki yıla oranla %19,3 artarak 172.234.250 TL seviyesine yükselmiştir.

Tablo 19: İşlem Hacmine Göre İlk 20 Ticaret Borsası

Borsalar	İşlem Hacmi (Bin TL)			Pay (%)			Değişim (%)	
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2013	2014
İstanbul	14.092.471	13.667.477	16.778.913	11,2	9,5	9,7	-3,0	22,8
Konya	5.188.036	7.025.276	8.095.972	4,1	4,9	4,7	35,4	15,2
İzmir	6.901.108	6.794.462	7.671.424	5,5	4,7	4,5	-1,5	12,9
Şanlıurfa	5.196.872	5.907.189	7.267.775	4,1	4,1	4,2	13,7	23,0
Sakarya	3.816.841	4.206.978	7.250.120	3,0	3,0	4,2	10,2	72,3
Gaziantep	5.104.168	4.842.047	6.634.212	4,1	4,1	3,9	-5,1	37,0
Adana	5.474.302	5.036.686	5.770.480	4,4	4,4	3,4	-8,0	14,6
Mersin	2.805.832	3.403.445	5.114.105	2,2	2,2	3,0	21,3	50,3
Ankara	3.150.973	4.579.102	4.992.492	2,5	2,5	2,9	45,3	9,0
Düzce	2.209.490	2.305.721	4.184.398	1,8	1,8	2,4	4,4	81,5
Diyarbakır	2.275.389	2.666.038	3.317.921	1,8	1,8	1,9	17,2	24,5
Bandırma	2.882.893	3.113.269	3.139.838	2,3	2,3	1,8	8,0	0,9
Samsun	1.734.758	2.253.517	3.047.896	1,4	1,4	1,8	29,9	35,3
Afyonkarahisar	2.104.973	2.238.672	2.757.437	1,7	1,7	1,6	6,4	23,2
Trabzon	1.391.533	1.803.501	2.691.092	1,1	1,1	1,6	29,6	49,2
Tarsus	1.296.143	1.328.891	2.655.895	1,0	1,0	1,5	2,5	99,9
Tekirdağ	2.605.916	2.578.683	2.530.788	2,1	2,1	1,5	-1,0	-1,9
Giresun	1.514.523	2.155.036	2.449.017	1,2	1,2	1,4	42,3	13,6
Kızıltepe	1.741.075	2.095.909	2.335.084	1,4	1,4	1,4	20,4	11,4
Balıkesir	1.849.795	2.019.052	2.215.092	1,5	1,5	1,3	9,2	9,7
Toplam	125.686.228	144.393.921	172.234.250	100,0	100,0	100,0	14,9	19,3

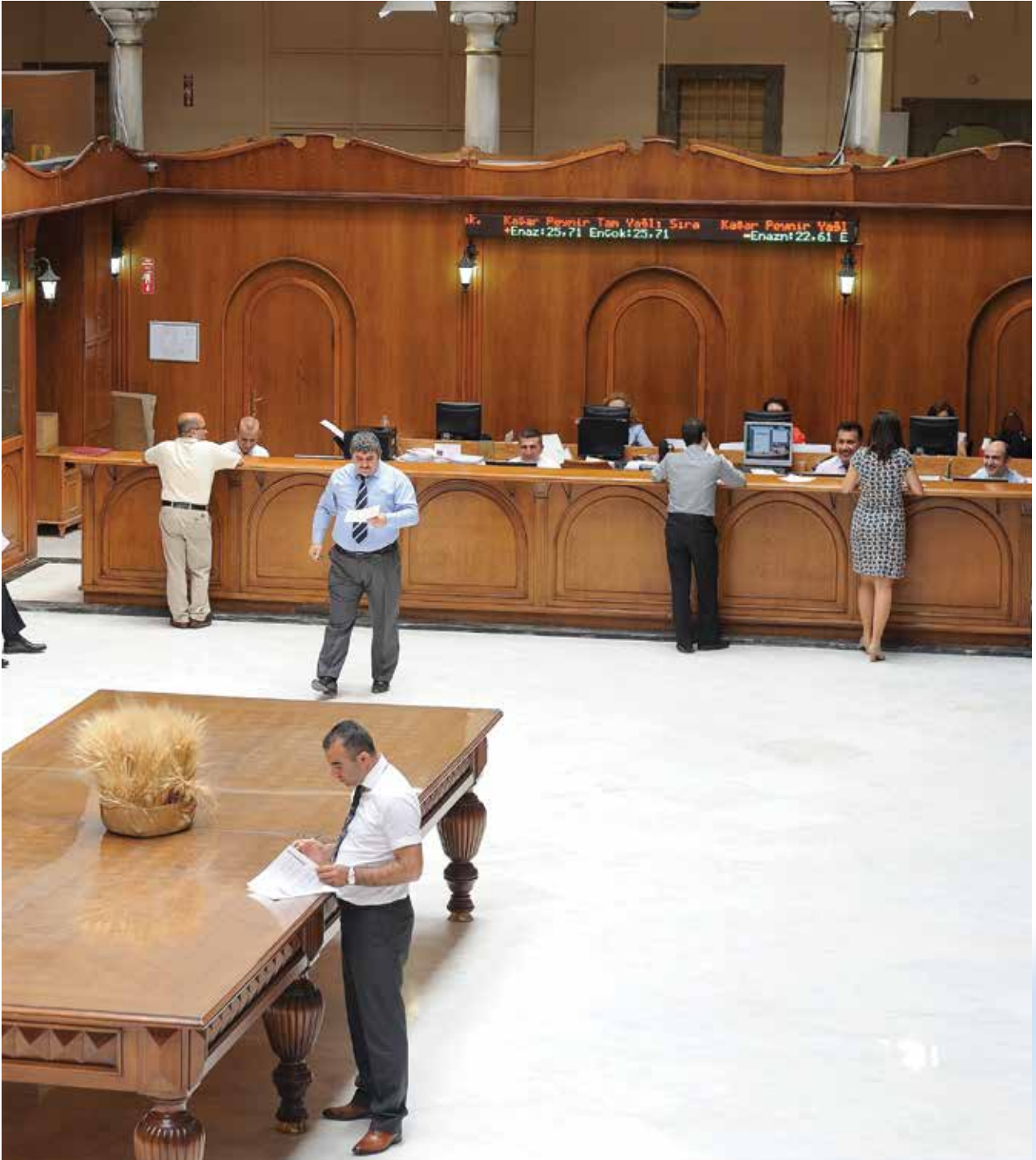
Yıllık İşlem Hacimlerine Göre Ticaret Borsaları, Kaynak: TOBB

2014 yılı borsa işlem hacmine göre ilk 20'de yer alan ticaret borsaları sıralamasında, önceki yıllarda olduğu gibi İstanbul Ticaret Borsası'nın liderliği devam etmiştir. 2013 yılında bir önceki yıla göre %3,0 azalan İstanbul Ticaret Borsası işlem hacmi, 2014 yılında %22,8 artarak 16.779 milyon TL ile ilk sırada yer almıştır. İstanbul Ticaret Borsası'nı 8.096 milyon TL ile Konya, 7.671 milyon TL ile İzmir ve 7.268 milyon TL ile de Şanlıurfa Ticaret Borsaları takip etmiştir. 2014 yılında ticaret borsaları toplam işlem hacmi içinde İstanbul Ticaret Borsası'nın payı %9,7, Konya Ticaret Borsası'nın payı %4,7, İzmir Ticaret Borsası'nın payı %4,5 ve Şanlıurfa Ticaret Borsası'nın payı %4,2 olmuştur

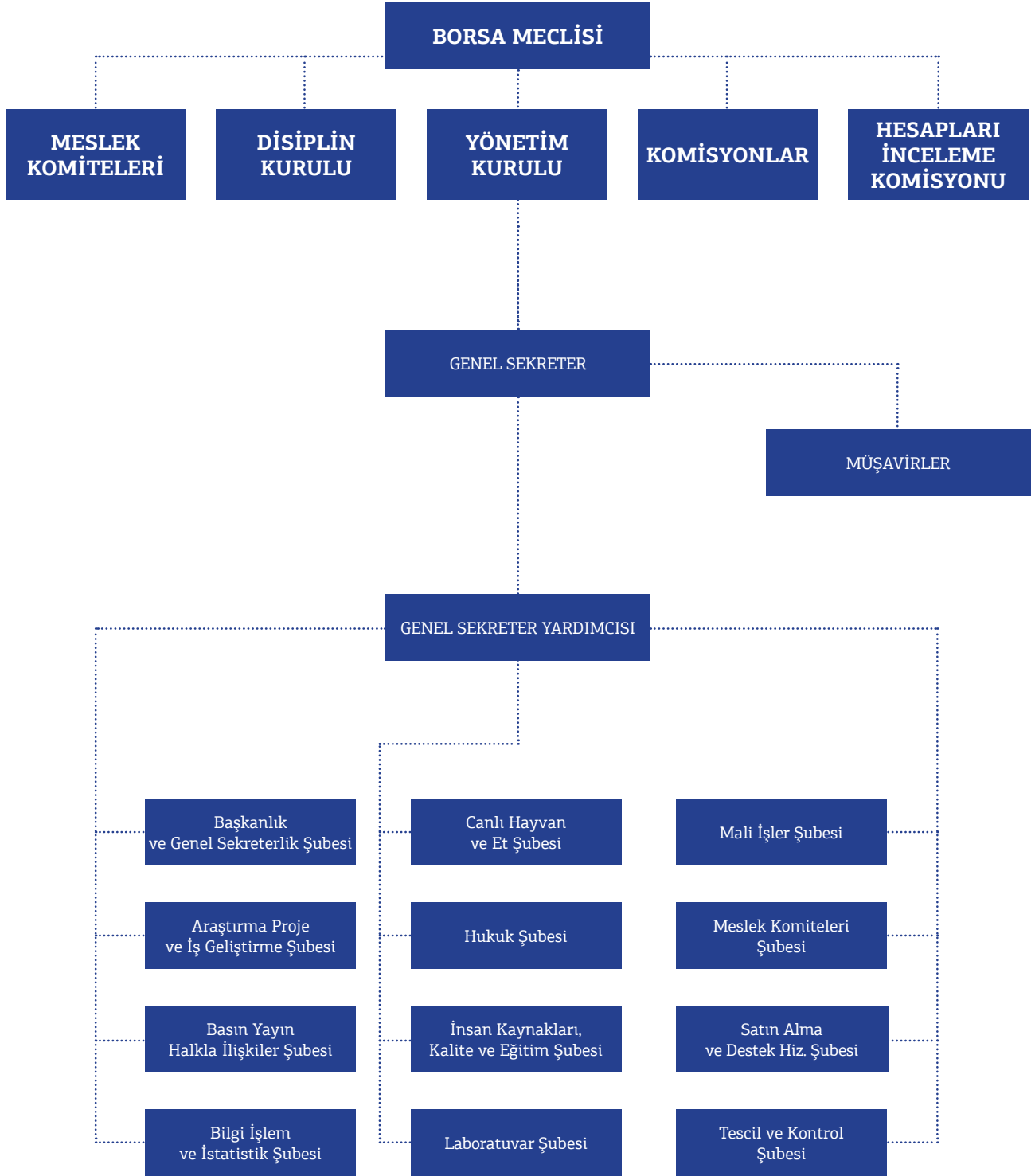
2014 yılında 2013 yılına göre işlem hacimleri en çok artan ticaret borsaları; %99,9 ile Tarsus, %81,5 ile Düzce, %72,3 ile Sakarya ve %50,3 ile Mersin Ticaret Borsaları olmuştur. 2014 yılında işlem hacmi sıralamasına göre ilk 20'de yer alan ticaret borsaları içinde, 2013 yılına göre işlem hacmi azalan bir oda, borsa bulunmamaktadır.

İSTİB KURUM İÇİ ANALİZ

Kuruluş içi analiz, kuruluşün mevcut durumunu ve geleceğini etkileyebilecek, iç ortamdan kaynaklanıp kuruluşün kontrol edebildiği koşul ve eğilimlerin incelenerek güçlü ve zayıf yönlerin belirlenip değerlendirilmesidir. Güçlü yönler, kuruluşün amaçlarına ulaşması için yararlanabileceği olumlu hususlardır. Zayıf yönler ise kuruluşün başarılı olmasına engel teşkil edebilecek eksikliklerdir. Diğer bir ifadeyle, aşılması gereken olumsuz hususlardır. Belirlenecek güçlü yönler kuruluşün hedeflerine, zayıf yönler ise kuruluşün alacağı tedbirlere ışık tutacaktır.

İstanbul Ticaret Borsası Organizasyon Şeması

Yönetim Organları

İstanbul Ticaret Borsası'nın yönetim organları, üyeleri arasındaki ticari ve sosyal bağları güçlendirmek amacıyla faaliyet gösterir. Üye memnuniyeti odaklı etkin ve çağdaş hizmetler sunmak, çalışanlarının bireysel ve mesleki gelişimlerinin sürekliliğini sağlamak ve hizmet kalitelerini sürekli iyileştirmek ana hedefleri arasında yer alan İstanbul Ticaret Borsası'nın yönetim organları şöyledir;

- 1- Borsa Meclisi
- 2- Yönetim Kurulu
- 3- Meslek Komiteleri
- 4- Disiplin Kurulu

Süreç Şemaları

İstanbul Ticaret Borsası, belirli konulardaki çalışma süreçlerini sistematik bir hale getirmiştir. Bunu sistematik hale getirirken; kontrol mekanizmalarını, süreç şemalarını, denetleyici mekanizmaları belirli bir düzeye sokmuştur. Böylelikle çalışma süreçleri çalışan odaklı olmaktan öte, sistem odaklı biçimde tasarlanmıştır. Sistemin en büyük faydası, kontrol ve denetlemenin güçlenmesidir. Çeşitli konularda geliştirilen süreç şemalarına aşağıda değinilmiştir:

İSTİB Stratejik Planlama ve Hedeflerle Yönetim Süreci

Bilgi edinme talebinde bulunan tüzel veya gerçek kişilerin bilgi edinme taleplerini kanuni süre içerisinde cevaplamak amaçlanmıştır.

İSTİB Sürekli İyileştirme Süreci

Kalite yönetim sistemini uygulamak, sürekliliğini sağlamak ve etkinliğini sürekli iyileştirmek, üye memnuniyetini arttırmak için hizmet veren personelin sistemin şartlarına uygun olarak yeterliliğini sağlamak amaçlanmıştır.

İSTİB Tescil ve Kontrol Süreci

Borsaya dâhil maddelerin alım satım ve borsada oluşan fiyatları tespit, tescil, ilan, tescilini yaptırmayan firmaların yasal yoldan tescil ve re'sen kayıt işlemleri ile ilgili faaliyetleri gerçekleştirmek amaçlanmıştır.

İSTİB Canlı Hayvan Hizmetleri Süreci

Borsaya gelen canlı hayvan girişleri, satılan ve satılmayan hayvanların tartı ve çıkış işlemleri ile bunlara ait istatistik raporlarını doğru ve zamanında hazırlayarak üyelerimize hizmet vermeyi, satış ve diğer hizmetleri doğru, zamanında ve eksiksiz yerine getirmeyi amaçlanmıştır.

İSTİB Üye Ödeme ve Tahsilât İşlemleri Süreci

Borsa gelirlerinin, Tescil, Aidat ile Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak tahakkuk ve tahsil edilerek muhasebeleştirilmesi amaçlanmıştır.

İSTİB Araştırma Proje ve İş Geliştirme Faaliyetleri Süreci

Borsanın yurt içi ve yurt dışı kurumsal ilişkilerini arttırmak, üyelerin talepleri doğrultusunda hizmet verdiğimiz alanlarda sektörel ve kurumsal araştırmalarda bulunarak rapor ve proje hazırlamak, takip etmek amaçlanmıştır.

İSTİB Basın Yayın Halkla İlişkiler Süreci

Kurum tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin üyelere, kurumsal iletişim araçları, yerel ve ulusal basın aracılığı ile zamanında duyurularak üyelerimizle etkin iletişim sağlamak amaçlanmıştır.

İSTİB Bilgi İşlem ve İstatistik Süreci

Borsa birimlerindeki aktif cihazların ve cihazlarda bulunan bilgilerin, güncel ihtiyaçlara cevap verebilmesi amacıyla yenilenmesini, güvenilir bir şekilde kullanımını, kontrolünü ve muhafazasını sağlamak amaçlanmıştır.

1- BORSA MECLİSİ

Borsa Meclisi'nde 17 meslek grubu çatısı altında 34 meclis üyesi bulunmaktadır.

1. GRUP HUBUBAT BAKLIYAT	 Ertuğrul Yılmaz	 Şenol Güntürk
2. GRUP HUBUBAT MAMÜLLERİ	 M. Ali Kılıç	 Murat Çalışkan
3. GRUP ÖĞÜTÜLMÜŞ HUBUBAT	 Samet Özer	 Abdullah Çerman
4. GRUP PERAKENDE GIDA	 Zeki Aslan	 Alaattin Altuntaş
5. GRUP YAĞLI TOHUMLAR VE NEBATİ YAĞLAR	 Mustafa Kamar	 Mehmet Acar
6. GRUP ZEYTİNYAĞI VE PRİNA YAĞI	 Attila Adalı	 Osman Berberoğlu
7. GRUP MARGARİN VE SABUN	 Bülent Kasap	 İzet Kopuz
8. GRUP SÜT MAMÜLLERİ VE ZEYTİN	 İlhan Koyunseven	 Eyüp Akpınar

9. GRUP PATATES VE KURU SOĞAN	 Sadık Erdem	 Mehmet Karakuş
10. GRUP YUMURTA	 Atilla Sümer	 Kasım Atılgan
11. GRUP KURU YEMİŞ VE KURU MEYVE	 Çetin Topaloğlu	 Ahmet Elmas
12. GRUP BORSA AJANLARI, KOMİSYONCULARI VE SİMSARLARI	 H. Mehmet Köse	 Fikret Memiş
13. GRUP ORMAN MAHSULLERİ VE BAHARAT	 Yusuf Acar	 Emin Demirci
14. GRUP KASAPLIK VE CANLI HAYVAN	 Ahmet Arslan	 Ömer Tekinaslan
15. GRUP ET	 M. Erkan Özefe	 Cemalettin Özperk
16. GRUP ET MAMÜLLERİ	 Ali Kopuz	 Zelkif Kopuz
17. GRUP KASAPLIK HAYVAN HAM DERİLERİ VE AV DERİLERİ	 M. Fethi Kopuz	 A. Zeki Göncüoğlu

2- İSTANBUL TİCARET BORSASI YÖNETİM KADROSU

A. Bülent KASAP / Meclis Başkanı

Ali KOPUZ / Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Üyeleri (soldan sağa): Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Aslan, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Erkan Özeffe, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Atilla Sümer, Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Yusuf Acar, Yönetim Kurulu Üyesi Zelkif Kopuz, Yönetim Kurulu Üyesi Alaattin Altuntaş, Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Kamar.

İzet KOPUZ
Meclis Başkan Yrd.

Muhammet Ali KILIÇ
Meclis Başkan Yrd.

Murat ÇALIŞKAN
Meclisi Katip Üyesi

Ali Yavuz Yiğit
Genel Sekreter

3- MESLEK KOMİTELERİ

İstanbul Ticaret Borsası çatısı altında 5'er üyeli 17 meslek komitesi yer alıyor.

	KOMİTE BAŞKANI	KOMİTE BAŞKAN YRD.	KOMİTE ÜYELERİ				
1. KOMİTE HUBUBAT BAKLİYAT	 Ismet Meşe	 Ertuğrul Yılmaz	 Şenol Güntürk	 Olcay Purde	 Vefa Yapınca		
2. KOMİTE HUBUBAT MAMÜLLERİ	 Erkan Coşkun	 Emrah Özduran	 M. Ali Kılıç	 Murat Çalışkan	 Erdal Sevindik		
3. KOMİTE ÖĞÜTÜLMÜŞ HUBUBAT	 Abdullah Çerman	 M. Bahattin Akgül	 Samet Özer	 Çetin Keçeli	 Hüseyin Dişli		
4. KOMİTE PERAKENDE GIDA	 Hamit Akgül	 Maksut Tüysüz	 Zeki Aslan	 Alaattin Altuntaş	 Mustafa Gencer		
5. KOMİTE YAĞLI TOHUMLAR VE NEBATI YAĞLAR	 Talat Üstüner	 Bırol Güçtekin	 Mustafa Kamar	 Mehmet Acar	 Ahmet Aydın		
6. KOMİTE ZEYTİNYAĞI VE PRİNA YAĞI	 Atilla Adalı	 Osman Berberoğlu	 Aziz Yazıcıoğlu	 Vasfi Ercan Oruç	 Hasan Kaplan		
7. KOMİTE MARGARİN VE SABUN	 Ertan Yılmaztekin	 Mehmet Yalçın	 A. Bülent Kasap	 İzet Kopuz	 H. Sebati Yücel		
8. KOMİTE SÜT MAMÜLLERİ VE ZEYTİN	 İhsan Korkmaz	 İlhan Koyunseven	 Eyüp Akpınar	 Hüseyin Gündüz	 Hasan Ahi		

	KOMİTE BAŞKANI	KOMİTE BAŞKAN YRD.	KOMİTE ÜYELERİ		
9. KOMİTE PATATES VE KURU SOĞAN	 Zeki Akın	 Ali Metin Şimşek	 Sadık Erdem	 Mehmet Karakuş	 Turan Çiftçibaşı
10. KOMİTE YUMURTA	 Naci Yıldırım	 M. Bekir Kırır	 Atilla Sümer	 Kasım Atılğan	 B. Metin Güçlü
11. KOMİTE KURU YEMİŞ VE KURU MEYVE	 Zübeyr Gültekin	 Ömer Çiçek	 Çetin Topaloğlu	 Ahmet Elmas	 Celal Aytekin
12. KOMİTE BORSA AJANLARI, KOMİSYONCULARI VE SİMSARLARI	 Numan Sevimli	 Selahattin Bilgiç	 H. Mehmet Köse	 Fikret Memiş	 Harun Yalap
13. KOMİTE ORMAN MAHSULLERİ VE BAHARAT	 Selahattin Kutluer	 Erhan Yalın	 Yusuf Acar	 Emin Demirci	 Turgay Özen
14. KOMİTE KASAPLIK VE CANLI HAYVAN	 Fahrettin Arslan	 Nezir Arslan	 Ahmet Arslan	 Ömer Tekinaslan	 Kasım Durmaz
15. KOMİTE ET	 Ahmet Özduran	 Alpaslan İnkaya	 M. Erkan Özefe	 Cemalettin Özperk	 A. Taceddin Yükseközcü
16. KOMİTE ET MAMÜLLERİ	 Muzaffer Özdemir	 Hüseyin Buyruk	 Ali Kopuz	 Zelkif Kopuz	 İslam Ali Kopuz
17. KOMİTE KASAPLIK HAYVAN HAM DERİLERİ VE AV DERİLERİ	 Abdulkadir Uludüz	 Kemal Çubukçuoğlu	 M. Fethi Kopuz	 A. Zeki Göncüoğlu	 S. Yunus Özaktaç

4 DİSİPLİN KURULU

Disiplin Kurulu 1'i başkan ve 5'i üyeden ibaret olmak üzere 6 kişiden oluşmaktadır.

DİSİPLİN KURULU BAŞKANI

Yavuz Hacıömeroğlu

DİSİPLİN KURULU ÜYELERİ

İbrahim Akbel

Talat Yaman

Recep Salih Al

Hüseyin Güllü

M. Ali Temurboğa

İSTİB Kurum İçi Muhasebe Süreci

Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre borsada talep edilen ihtiyaçlara yönelik ödemelerin yapılarak muhasebeleştirilmesi amaçlanmıştır.

İSTİB Üye İlişkileri Süreci

Üyelerin borsaya kayıt edilmesi, kayıt oldukları süre içinde üyelikleri ile ilgili işlemlerin yürütülmesi, kayıt kapanışı süreci içinde yer alan tüm uygulamalar ve üye şikâyetlerinin alınarak değerlendirilmesi ve sonucun ilgili birimlere iletilmesi amaçlanmıştır.

İSTİB Hukuk Süreci

Borsa alacaklarını kendiliğinden ödemeyen üyelerin hukuk şubesi tarafından yapılan faaliyetler neticesinde tahsil edilmesi, iade, kabul edilmeyen mektup ile tebligatların tebliğini ve evrakın kapanışını gerçekleştirilmesi, davalarla ilgili işlemlerin mevcut hukuki düzenlemelere uygun olarak yürütülmesi ve takibinin etkili olarak yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

İSTİB Satın Alma ve Destek Hizmetleri Süreci

Şubeler tarafından ihtiyacı tespit edilen ürün, malzeme ve hizmetlerin temin edilmesi, kurum içinde ihtiyaç duyulan her türlü bakım, onarım, temizlik, personel yemeği, güvenlik, konularının takibi amaçlanmıştır.

İSTİB İnsan Kaynakları ve Eğitim Süreci

Personel ihtiyacının belirlenmesi, personel işe alımı ve oryantasyon programının uygulanması, burs yönetmeliğine uygun olarak burs verilmesi ve personel ve üyelerin eğitim ihtiyacının belirlenip eğitimlerin sistematik olarak planlanması ve uygulanması amaçlanmıştır.

İSTİB Laboratuvar Hizmetleri Süreci

Üyelerden gelen analiz taleplerini analiz yönetmeliği, TSE ve borsa maddeleri analiz usulleri kitapçığına uygun bir şekilde gerçekleştirerek üyelere hızlı, doğru ve güvenilir sonuçlar vermek amaçlanmıştır.

İSTİB Meslek Komiteleri Süreci

Organ toplantılarının mevzuata uygun olarak yapılması ve Disiplin Kurulu tarafından mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde para cezası ve disiplin cezası teklif edilmesi süreçlerinin planlanması ve uygulanması amaçlanmıştır.

Görev Tanımları

İstanbul Ticaret Borsası sahip olduğu çok sayıda üye ve hizmet çeşidi nedeniyle iş süreçlerini çeşitli bölümlere ayırmıştır. Borsa bünyesinde çalışma ortamını rahatlatmak, iş yükünü uzmanlıklara dayalı biçimde dağıtmak ve oluşabilecek aksaklıkları doğrudan çözmek amacıyla kurulan bölüm sistemi ve görev tanımları aşağıda detaylandırılmıştır.

Genel Sekreterlik

Borsa idari işlerini ve yazışmalarını, kanun, tüzük, yönetmelikler, Meclis ve Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde yürütmek ve gereği halinde Borsanın daha rasyonel çalışması için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak.

Borsa işlem hacminin artmasını sağlayacak tedbirler ile Borsa kotasyonuna dâhil edilmesi veya çıkarılması gereken maddeler hakkında Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak.

Borsa personelinin bilgi seviyelerini yükseltmeye yönelik her türlü önlemin alınması konusunda Yönetim Kuruluna veya Başkanlığa teklifte bulunmak

Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi

Sorumlu olduğu bölüm ve süreç kapsamında, dönemsel süreç hedefleri belirlemek, Genel Sekreterliğin görüş ve onayı ile belirtilen hedeflerle ilgili olarak bütün personelin Kalite Yönetim Sistemi şartlarını öğrenmesi, uygulaması, iyileştirme önerileri sunması ve planlanan iyileştirme çalışmalarına aktif olarak katılması için gerekli liderliği yapmak; ortamı ve kaynakları sağlamak, cesaretlendirmek.

Yeni çıkan kanun, yönetmelik ve mevzuat değişiklikleri konularında bilgi sahibi olunması ve personelinin bu konuda bilgilendirmesi.

Kendine bağlı personelin işlerini en iyi şekilde, zamanında, verimli, etkili ve mevzuat hükümleri çerçevesinde yapmalarını sağlamak,

şubesine verilen işleri mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütmek

Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi

Borsa ve borsaya tescil olan ürünler konusunda sektörel, iktisadi ve hukuksal araştırmalarda bulunmak.

Başkanlığa, Yönetim Kuruluna ve Genel Sekreterliğe gerçekleştirilebilecek proje imkânları ve önerileri hakkında bilgi vermek ve bu projelerin koordinasyonu sağlamak.

Borsaya üye olan küçük ve orta ölçekli şirketler başta olmak üzere, işletmelerinin ya da personellerinin iş geliştirmelerine veya iş kurmalarına fayda sağlayacak imkânlar konusunda bilgilendirmek ve yardımcı olmak.

Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi

Yönetim Kurulu Başkanı ile işbirliği çerçevesinde basınla koordinasyon sağlamak.

Borsayı yakından ilgilendiren toplantıları izlemek ve toplantı ile ilgili iç ve dış ekonomik haberleri derleyerek Yönetim Kurulu Başkanını bilgilendirmek.

Yönetim Kurulu Başkanı tarafından periyodik dergi veya gazete çıkarılmasına karar verildiğinde bu yayınların her türlü sorumluluğunu üstlenmek.

Kurum tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin üyelere, kurumsal iletişim araçları, yerel ve ulusal basın aracılığı ile zamanında duyurularak üyelerimizle etkin iletişim sağlamak amaçlanmıştır.

Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi

Yeni çıkan kanun, yönetmelik ve mevzuat değişiklikleri konularında bilgi sahibi olmak ve personelinin bu konuda bilgilendirmek.

Şubesine intikal eden evrakın ayrıca bir süre verilmemişse, işin niteliğine göre yasal süresi içinde hazırlanmasını ve cevaplandırılmasını sağ-

lamak, Genel Sekreterliğin onayına sunmak ve neticelenen evrakın arşivlenmesini sağlamak.

Bilgisayar sistemlerinin teknolojik gelişme doğrultusunda gelişmesini sağlamak.

Sistemlerin sürekliliğini sağlamak üzere gerekli emniyet tedbirlerini almak

TOBB Bilgi İşlem ve Yazılım Müdürlüğü ile ilgili gerekli koordinasyonu sağlamak.

Veri güvenliğini sağlamak.

Canlı Hayvan ve Et Şubesi

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri gereğince, sağlıklı hayvanların kabul edilip uygun şartlarda alınıp satılmasını nakil vasıtaları ile hayvan kotralarının temizlik ve dezenfeksiyonlarının yapılmasını sağlamak.

Borsaya gelen ve satılan hayvanların miktar ve fiyatlarını tür ve cinslerine göre kayıtlarını tutturmak, kendisine bildirilen zaman ve şekilde belirli periyotlarla Bakanlık İl/İlçe Müdürlüğüne gerekli bilgilerin verilmesini sağlamak.

Hukuk Şubesi

Ödenmeyen borsa alacaklarına ilişkin her türlü icra işlerini fiilen yürütmek ve icra takip memurunun yaptığı işleri kontrol etmek.

Resmi Gazete’de yayınlanan kanun, tüzük, yönetmelik ve kararları izlemek, İstanbul Ticaret Borsası’nı ilgilendirenleri tasnif etmek, güncel olarak ilgili birimlerin yazılı olarak bilgilendirilmesini sağlamak.

Genel Sekreterin talimatı doğrultusunda İstanbul Ticaret Borsasına ait her türlü dava ve icra takiplerini ait olduğu makam ve mercilerde ikame etmek, izlemek ve savunmak.

Genel Sekreter tarafından istenilen tetkikleri yapmak ve mütalaa vermek, Hukuk Müşavirinin ve Hukuk Müdürünün bulunmadığı veya görev verdiği takdirde, kaza-i ve idari mercilerde Borsayı temsil etmek.

İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

Kalite Politikasının çalışanlara duyurulmasını, kurum kalite anlayışının her kademedede yaygınlaşmasını ve uygulanmasını sağlamak.

İSTİB hedeflerinin üst yönetim ve ilgili yöneticiler tarafından belirlenmesi için gerekli çalışmalarını başlatmak ve koordine etmek.

Belirli aralıklarla Kalite Politikasının, kalite hedef ve taahhütlerinin işleyişini, sürekliliğini, yeterliliğini ve etkililiğini Yönetim Gözden Geçirme Toplantıları ile gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalarını başlatmak ve koordine etmek.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, TOBB Akreditasyon Standardı ve İSG (İş Sağlığı Güvenliği) şartlarını öğrenmek, uygulamak, iyileştirme önerileri sunmak ve planlanan iyileştirme çalışmalarına aktif olarak katılmak.

Bu amaçla ulusal ve uluslararası gelişmeleri izlemek, seminer, kongre gibi etkinliklere katılmak, literatürü takip ederek, kendini ve bünyeyi sürekli geliştirmek ve uygulamaları aktararak kurum içerisinde uygulanmasını sağlamak.

Sistemin etkinliğini izlemek ve daha ileri hedeflerin yakalanması amacıyla önerilerde bulunmak.

Laboratuvar Şubesi

Şubeye getirilen numunelerdeki analiz taleplerini değerlendirmek ve yapılabilecek analizleri laboratuvarında gerçekleştirip, elde edilen sonuçların rapor halinde müşteriye sunulmasını sağlamak.

Numuneleri süresi dâhilinde muhafaza etmek.

Analiz ücretlerinin tahakkuk ve tahsil edilmesi için Mali İşler Şubesine intikalini sağlamak.

Analizlere ait istatistikleri hazırlamak, zamanında ve eksiksiz olarak Tescil ve Kontrol Şubesine teslim etmek.

Alet ve donanımların bakım, onarım ve ölçümlerini yaptırmak.

Numune ve analiz kayıtlarının düzenli olarak defter veya elektronik ortamda tutulmasını sağlamak.

Kayıt ve raporlarda gizlilik esasına uyulmasını sağlamak.

Mali İşler Şubesi

İlgili kanun ve yönetmelik hükümleri gereğince, borsa muhasebe kayıtlarının bilgisayar ortamında tutulmasını sağlamak.

Tahsil, tediye ve mahsup fişlerinin Kanun ve Yönetmelikler çerçevesinde Meclis ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek, onaylamak, takibini yapmak.

Yıllık bütçe, kesin hesap ve bunlara ilişkin raporlar ile aylık mizan cetvellerini kontrol etmek, ödeneği bitmek üzere olan bütçe fasıl ve maddeleri arasında yapılacak aktarma tekliflerini tespit ederek, Genel Sekreterliğe bilgi vermek, geçici mizan ve kesin mizan ile gelir-gider tablolarını hesap inceleme komisyonuna sunmak.

Borsaya ait menkul kıymetler, gayrimenkullerle ilgili belgeler ve sözleşmelerin saklanması için gerekli tedbirleri almak.

Meslek Komiteleri Şubesi

İlgili kanun ve yönetmelik hükümleri gereğince, Borsaya kayıt olması gereken gerçek ve tüzel kişilerin kayıtları, üye kayıtlarının güncelleştirilmesi ve silinmesine ilişkin işlemleri yürütmek.

Şube içinde gelen ve giden evrakın kayıt ve gönderi işlerinin bir düzen içerisinde yürütülmesini sağlamak.

Sürelî yazıları takip etmek, netice alınmayanlara ait görüşleri Genel Sekretere bildirmek.

Meslek Komiteleri ve Disiplin Kurulu toplantıları ile ilgili işlemlerin Genel Sekreter ve/veya bağlı bulunduğu Genel Sekreter Yardımcısının talimatlarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak.

Satın Alma ve Destek Hizmetler Şubesi

Toplantı seminer ve benzeri organizasyonlarda salon ve donanımların tedarik ve koordinasyonunu sağlamak, kontrollerini yapmak.

Merkez bina ve hizmet birimlerinde çalışan personel ile ziyarete gelen üyelerimize güvenlik hizmeti sunmak, verilen hizmeti kontrol etmek.

Borsaya ait binaların ve ek hizmet birimlerinin tamir, bakım, onarım ve temizlik hizmetlerini koordine etmek, bunlarla ilgili fatura ve evrakı kontrol etmek ve arşivlemek.

Aylık yemek listesinin hazırlanmasını sağlamak.

Borsaya ait araçları ve borsa şoförlerini koordine etmek.

Şubelerden gelen genel ihtiyaç listelerini temin etmek.

Tescil ve Kontrol Şubesi

İlgili kanun ve yönetmelik hükümleri gereğince borsaya dâhil maddelerin tescil işlemlerinin gerçekleştirilmesi, fiyatların tespiti ve ilan edilmesini sağlamak, tescil ile ilgili işlemlerin yapılıp yapılmadığını kontrol etmek.

Finansal Yapı

2014 finansal yılı sonu itibariyle İSTİB'in gerçekleşen gelir toplamı 25.631.857,95 TL iken gider toplamı ise 19.029.431,03 TL'dir. 2014 yılı finansal yılı sonu için gelir ve gider toplamları sırasıyla; 26.967.4971,17 TL ve 20.258.541,82 TL olarak gerçekleşmiştir.

Arama Konferansı Sonuç Raporu

İstanbul Ticaret Borsası bünyesinde yer alan meslek komiteleri üyelerinin katılımıyla Abant'ta bir "Arama Toplantısı" gerçekleştirilmiş, toplantıda borsanın üye memnuniyeti odaklı yeniden yapılanma hedefine ulaşmak için önemli bir adım atılmıştır. Çalışma kapsamında borsanın varlık nedeni olan üyelerinin ve üyelerin meydana getirdiği meslek komitelerinin sorunlarını, sorunlara çözüm önerilerini ve üye memnuniyetini arttırmaya yönelik sorulara cevap aranmıştır. Bu faaliyetin aynı zamanda İstanbul Ticaret Borsası'nın yeniden kurumsal yapılanma çalışmalarında, İstanbul Ticaret Borsası Stratejik Planı'na ve borsanın akreditasyon faaliyetine temel oluşturması, iç ve dış paydaşlarıyla borsanın etkili, işlevsel bir toplam kalite ve performans yönetim sistemine sahip hale gelmesini sağlayacak altyapının hazırlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Çalışma Sonucu Tespit Edilen Sorunlar

Meslek Komitesi Üyelerinin Borsanın hedeflerinin ve faaliyetlerinin ne olduğunu bilmedikleri, içinde yer aldıkları komitelerin çalışma konuları, çalışma araçları, çalışma hedefleri gibi temel bilgilerden yoksun oldukları gözlenmiştir.

Bu temel eksiklik nedeniyle borsa ile kendilerini ilişkilendirememeleri, dış paydaşlara ve çevreye karşı mensubu buldukları komite ve kurum hakkında bilgilendirme yapamamaları, bütün bu nedenlerle borsa hakkında bir algı ve ilgi boşluğu içinde olmaları en temel sorun olarak ortaya çıkmıştır.

Söz konusu bilgi, algı ve ilgi boşluğundan kaynaklanan sebeplerle komite çalışmalarına katılmaya istekli olmadıkları ve katkı yapamadıkları, üyesi ve mensubu buldukları borsa için katma değer üretemedikleri ya da bunun aksine borsanın kendileri için somut bir katma değer ve katkı yaratamadığı yapısal bir sorun şeklinde belirlenmiştir.

Komite üyelerinin, borsanın mevzuatı; hedefleri, politikaları, uygulama araçları ve faaliyetleri konularında bilgilerinin ve algılarının eksikliği görülmüştür. Bu eksiklik sadece İstanbul Ticaret Borsası ile ilgili sınırlı kalmamakta, temelde borsa ve borsacılığın ne olduğu, ne yapmak istediği, borsacılık

faaliyetleri ile neyin amaçlanıp hangi faydaların üretilmeye çalışıldığı yaygın şekilde bilinmemektedir. Üyeler hem ülkemizde borsa ve borsacılık hem de dünya borsa ve borsacılığı konusunda temel bilgilerden yoksun bulunmaktadır.

Komite toplantılarının verimsiz toplantılar olduğu, herhangi bir fayda üretilmediği, sadece rutin ve şeklen yerine getirildiği, bunun da borsa ile üye arasında aidiyet ve benimsenme ilişkisini sakatladığı beyan edilmiştir. Bu kapsamda komite toplantı ve çalışmaları öncesi çalışma hedefleri, içeriği ve konuları hakkında bilgilendirmelerin bulunmadığı, verimli bir çalışma ihtiyacından bahsedilmiştir.

Komitelerin projeye sahip olmadıkları, proje geliştirme ve uygulama yetenekleri bulunmadığı, oysa etki ve fayda üreten bir komite çalışması için projelerin üretilmesi gerektiği, yönetimin, komitelerin proje geliştirme ve uygulama yeteneklerini kazanması ile ilgili özel çalışmalar yürütmesi, komiteleri proje geliştiren ve uygulayan organlar haline getirecek şekilde ilgili bilim ve uzmanlık kurumlarıyla ilişkilendirmesi gerektiği ortaya konmuştur.

Hem yatay hem de dikey bilgi akışı ile iletişimin yetersizliği, yönetim ile komiteler ve üyeler arasında dikey bir iletişim sürecinin mevcut bulunmadığı, aynı şekilde komiteler ve üyeler arasında yatay bir enformasyon mekanizması ve akışının bulunmadığı açıklanan temel sorunlardandır.

Komite üyeleri tarafından altı çizilen hususlardan biri de, borsaya yapılan aidat ödemeleri karşılığında herhangi bir hizmetin alınmadığı, somut fayda olarak karşılığı görülmediği için aidatların üyelerden yasa gereği alınan bir nevi haraç gibi anlaşıldığı, aidat ödemelerinden oluşan borsa bütçesinden yapılan harcamalar hakkında üyelerin bilgi ve katkısının olmadığı, harcamaların yeterince şeffaf olmadığı, bütün bu hususlar

dikkate alındığında üyelerin borsaya aidat ödemek istemediği, ödemedenden kaçmak için yollar aradığıdır. Üyeler arasında ödeme karşılığında herhangi bir hizmet alamamak temel sorunlardan biri olarak yaygın şekilde ifade edilmiştir.

Borsanın alıcı ve satıcı arasında adil ve etkili bir aracı olmak temel görevini yerine getirmediği, bu alanda eski ve geri kaldığı, ticarete genel olarak güven sorununun bulunduğu, bu sorunu ortadan kaldırmak için kurumsal bir güvenin yaratılması gerektiği, ticarete güven oluşturunca ve kurucu bir aktör olma ödevinin öncelikle borsaya düşüğü, borsanın bu konuda işlev geliştirmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Borsanın genel olarak imaj sorununun bulunduğu, üyeler nezdinde itibar ve güven seviyesinin düşük bulunduğu, kurumsal yeniden yapılanmada güven ve itibar hususunun önemle değerlendirilmesi gerektiği saptanmıştır.

Çözüm Düzeyinde Saptamalar

Komitelerin, üyelerle sıkı diyaloga girmesi, üyelerle ilişkilerin geliştirilmesi, üye sorunları odaklı bir çalışma düzenine geçilmesi, komite başkan ve üyelerinin borsada etkin görevlendirmelerle çalışmaları, borsa karar ve iş süreçlerine aktif katılım mekanizmalarının oluşturulması, borsa-komite-üyeler üçgeninde çok yönlü ve interaktif bir çalışma ve iletişim sürecinin inşa edilmesi, borsa meclis çalışmalarına komitelerin aktif katılımına olanak sağlanması, komiteler arası yatay ilişkilerin geliştirilmesi, güçlü bir bilgi ve deneyim akışı ve paylaşımı için dijital araçların etkin şekilde kullanılması, komitelerin proje geliştirme, sektör sorunları tartışma ve değerlendirme, sektör araştırmaları yaparak üyelerini destekleme yetenek ve işlevlerini kazanmasının desteklenmesi, proje danışmanlığı mekanizmasının her bir komite için gerçekleştirilmesi önerileri ortaya konmuştur.

Komitelerin iş ve görev tanımlarının net ve anlaşılır şekilde yapılması, bu iş ve görev tanımlarını kavramaları için ilgili komite ve üyeleriyle toplantı ve değerlendirme çalışmalarının yapılması, bu şekilde üyeleri tarafından benimsenen ve yönetim süreçlerine aktif katılımın sağlandığı güçlü bir kurumsal yapının inşa edilmesi önerilerinde bulunulmuştur.

Sorunlar ve çözümleri bağlamında özel konular gündeme getirilmiş, gıda sektöründe İstanbul içinde gerçekleşen ürün nakliyelerinde tonaj sınırlaması ve tonaj aşımına bağlı ceza uygulamalarından esnafın zarar gördüğü ve bu sorunun çözümünde borsanın aktif rol üstlenmesi, üyelere dönük maliyet azaltıcı ortak satın alma anlaşmalarının borsa tarafından hayata geçirilmesi (elektrik ve mazot örnekleri), üyelere sosyal imkânların sağlanması (sosyal tesis ve dinlenme mekânları) istenmiştir.

Üye işyerlerinin uluslararası ticarete açılmasında borsanın rol üstlenmesi gerektiği, ulusal ve uluslararası ticarete katılım ve pay almada borsanın etkinliğinin artırılması, borsanın hazırlamakta olduğu "Elektronik Pazar" projesinin faydalı ve hemen uygulanması gereken bir proje olduğu, ihracatı arttı-

ıcı ve destekleyici faaliyetlerin yürütülmesi, ulusal ve uluslararası fuarlara katılımın üyelere iş yaratacak bir etkinliğe dönüştürülmesi, fuarlara katılan üyelerin dönüşlerinden rapor hazırlayarak borsa ve üyelerle paylaşması, fiili satış sahalarının tanzim edilmesi, üyelerin ticari sorun ve ihtiyaçlarını saptayacak ve çözümlerini oluşturacak çalışmalar yapılması hususları beyan edilmiştir.

Tarım Bakanlığı gibi üyelerle doğrudan ilgili resmi kurumlar ile ortak çalışma komitelerinin oluşturulması, ilgili sektör dernekleriyle ilişkilerin geliştirilmesi istenmiştir.

Üniversitelerle işbirliği, öğrenci ve akademisyen katımlı proje yarışmaları düzenlenmesi, borsacılık konularında doktora ve yüksek lisans yapacaklara burs desteğinin verilmesi, borsaya ve borsacılığa gençlerin ilgi ve katılımını destekleyecek çalışmalar, KOSGEB, AB projeleri gibi fon projelerinin uygulanmaya başlanması önerilerinde bulunulmuştur.

Lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsaları konularında faaliyete geçilmesi, bu ve borsa ile ilgili her alanda TOBB ve diğer ulusal ve uluslararası borsalarla işbirliği geliştirilmesi teklif edilmiştir.

Tescil Sorun ve Çözüm Çerçevesi

Tescil için elektronik uygulama gerçekleştirilmesi, tek mekâna bağlı işlemin ulaşım sıkıntısı yarattığı, canlı hayvanda aynı ürünün mükerrer tescil mecburiyetinin bulunması ve bunun aşırı maliyet yarattığı, canlı hayvanda tescilin tek defa yapılması, borsalar arası farklı kotasyonların uygulanması, kredi kartı ile tescil bedeli ödemenin mümkün kılınması, mükerrer tescilin unlu mamuller için de geçerli olduğu ve hammadde ile ürünün her aşamada tescil edilme mecburiyetinin bulunması, tescil işleminde gecikmenin % 50 cezalandırılması ve bu oranın yüksek olduğu, yetkin ve akredite bir laboratuvarın borsa bünyesinde kurulması ya da akredite bir laboratuvar ile anlaşılması, analizlerin ihale firmaları için önemi anlatılmıştır.

Diğer Sorun ve Çözüm Çerçeveleri

İstanbul'un iki yakasında et tevzi merkezlerinin yapılması, kasapların uygulama alanını daraltacak uygulamaların önüne geçilmesi için borsanın aktif görev alması, gıda siteleri yapılırken borsadan görüş alınması mecburiyetinin sağlanması için ilgili resmi kurumlar nezdinde harekete geçilmesi, gıda sitelerini ve buralarda faaliyet gösterecek firmaları

borsanın akredite etme mecburiyetinin getirilmesi önerilerinde bulunulmuştur.

Üye sayıları ve borsada temsil açısından sorun olduğu, kalabalık sayıdaki alt sektörlerin az sayıdaki alt sektörlerle borsada aynı sayılarla temsil edildiği, komitelerdeki üye sayısının artırılması, tescil ödemesini geciktiren üyelerin yasal takibe alınmaması hususları beyan edilmiştir.

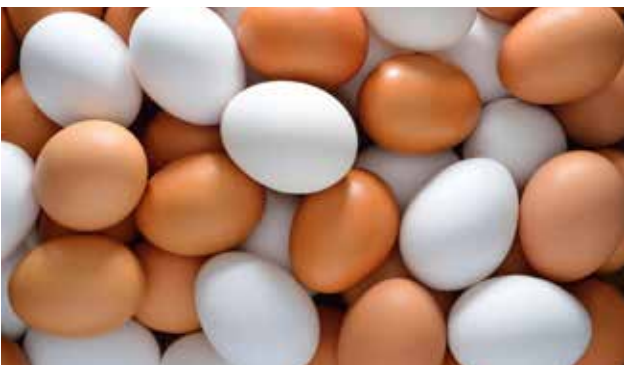
Kamu İhale Kurumu mevzuatına aykırı olarak ödemelerin geciktirildiği ve bu sorunu çözmek için borsanın çalışma başlatması, karşılıksız çeklere yeniden hapis cezası gelmesi yönünde ilgili bakanlığa lobi yapılması, kamu ihale komisyonlarının doğru çalışmıyıp haksızlıklar yaptığı ve bunun önlenmesine dönük girişimde bulunulması, kamu ihale yasasında örnek olarak masa ile peynirin aynı şartname ile satın alındığı ve gıdaya özgü bir kamu ihale şartnamesi getirilmesinde borsanın inisiyatif alması, Kamu İhale Kurumu'nun gıda ile ilgili ihalelerde borsadan belge alama mecburiyetini koyması, gıda ürünlerinde ihale için borsa tescilinin zorunlu kılınması, benzer malları üreten kamu kurumlarının tüccar aleyhine haksız rekabet yarattığı ve bu sorunun çözümünde borsanın çalışma yapması istenmiştir.

Meslek Grupları

İstanbul Ticaret Borsası Bünyesinde Faaliyet Gösteren Meslek Grupları;

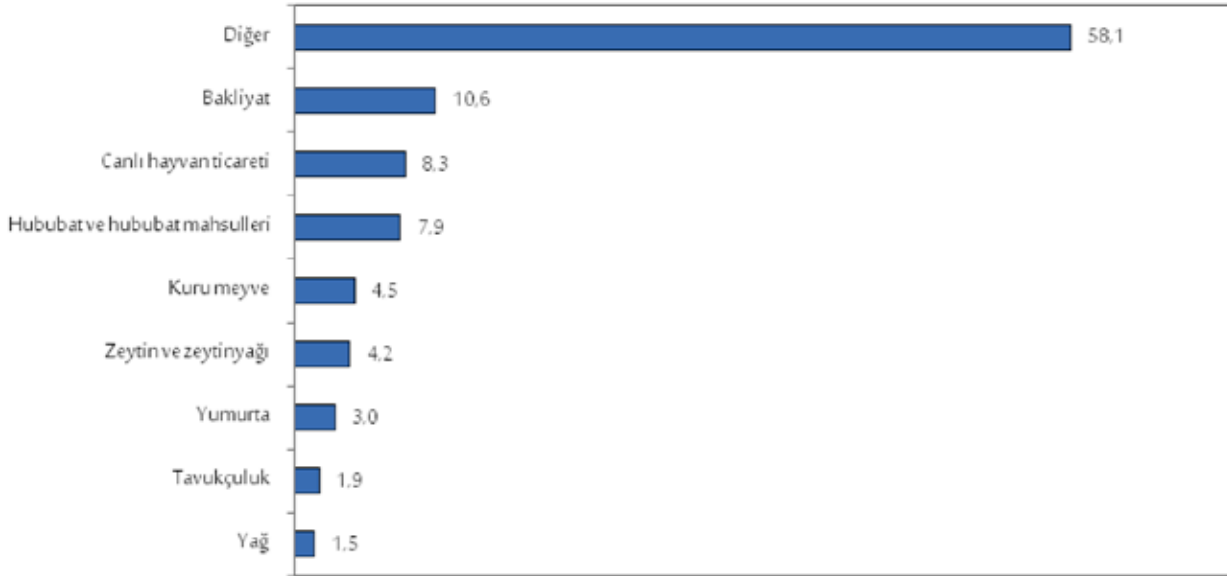
- 1) Hububat, Bakliyat
- 2) Hububat Mamulleri,
- 3) Öğütülmüş Hububat,
- 4) Perakende Gıda,
- 5) Yağlı Tohumlar ve Nebati Yağlar
- 6) Zeytinyağı ve Prina Yağı,
- 7) Margarin ve Sabun,
- 8) Süt Mamulleri ve Zeytin,
- 9) Patates ve Kuru Soğan,
- 10) Yumurta,
- 11) Kuruyemiş ve Kuru Meyve
- 12) Borsa Komisyoncuları, Ajanları Ve Sim-sarları,
- 13) Orman Mahsulleri ve Baharat
- 14) Kasaplık ve Canlı Hayvan,
- 15) Et,
- 16) Et Mamulleri,
- 17) Kasaplık Hayvan Ham Derileri ve Av Derileridir.

Paydaş Analizi İçin Yürütülen Anket Çalışması

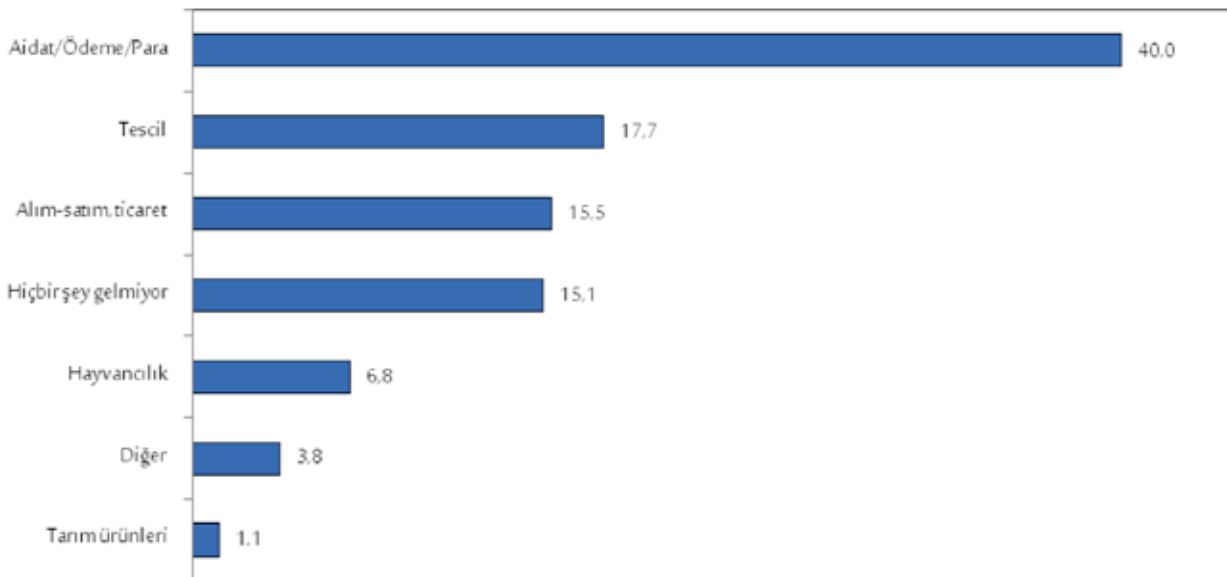
İstanbul Ticaret Borsası, Stratejik Plan çalışmaları kapsamında yapılan anket çalışmasının detaylı analizi aşağıda yer almaktadır

Şekil 16: İSTİB Üye Memnuniyet ve Beklenti Anketi- İşletmelerin faaliyet alanları (%)

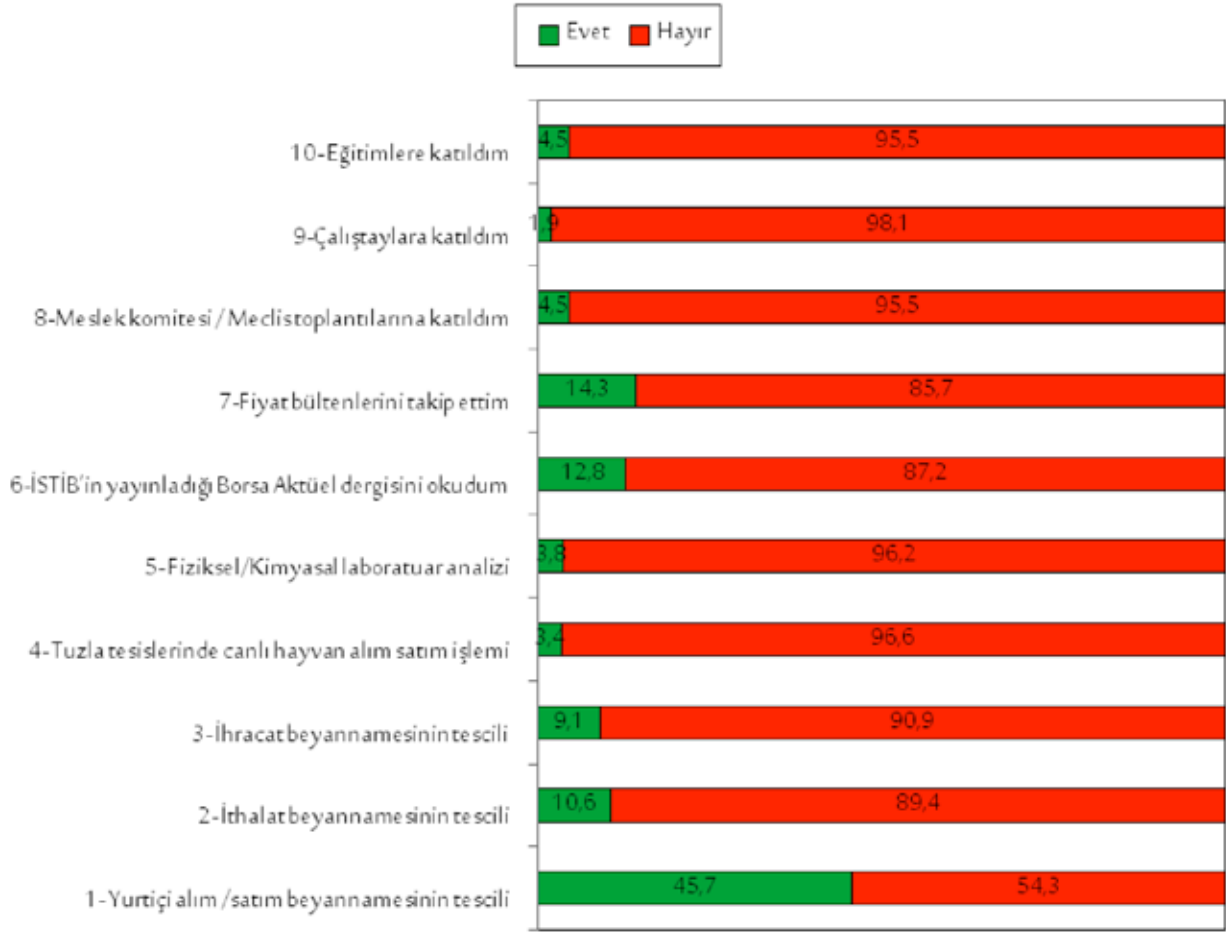
Ankete katılım gösteren 265 işletmenin faaliyet alanı dağılımına bakıldığında %10'unun bakliyat, %8,3'nün canlı hayvan ticareti, %7,9'unun hububat ve hububat mahsulleri, %4,5'inin kuru meyve, %4,2'sinin zeytin ve zeytinyağı, %3'ünün yumurta, %1,9'unun tavukçuluk ve %1,5'inin ise yağ faaliyet alanlarında oldukları görülmektedir. %58,1'i ise belirtilen kategoriye girmediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 17: İstanbul Ticaret Borsası Hakkında Görüşler (%)

Katılımcıların %40'ı İstanbul Ticaret Borsası deyince aklıklarına "Aidat-Ödeme" geldiğini belirtmiştir.

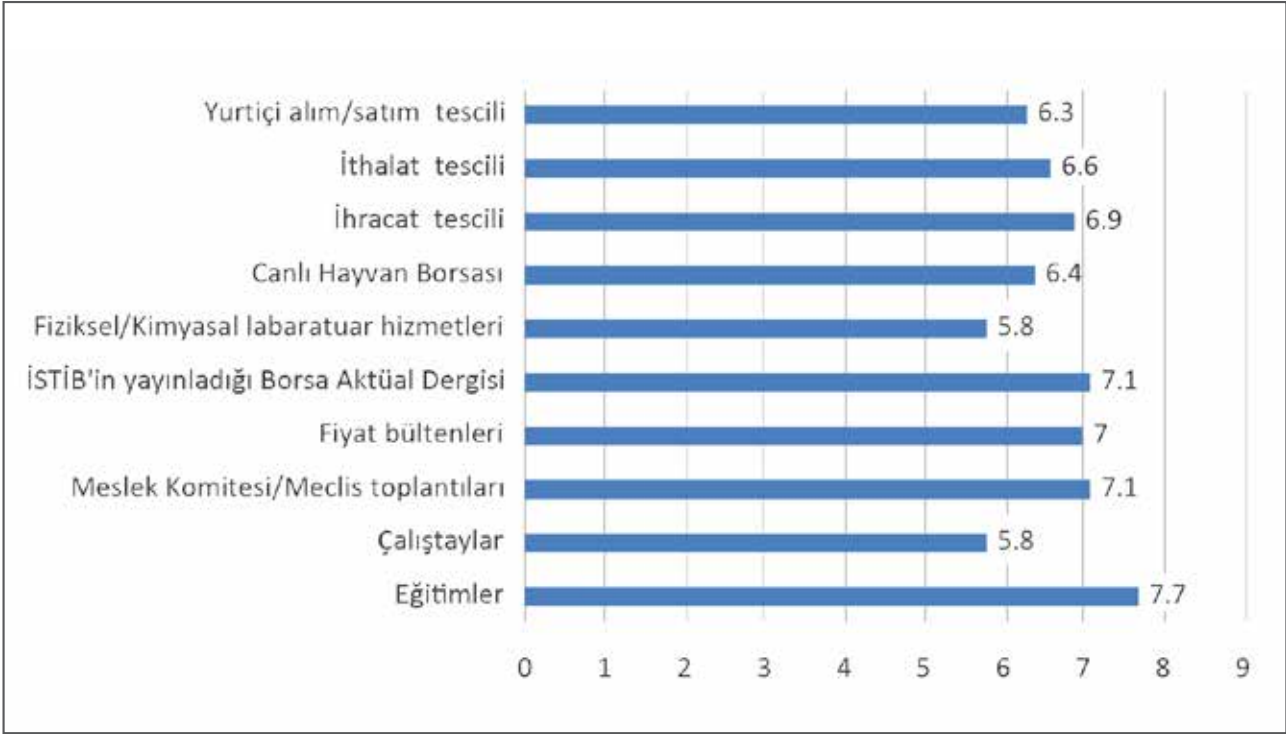
Şekil 18: İstanbul Ticaret Borsası'nın Sunduğu Hizmetlerden Son 1 Yıl İçinde Yararlanma Durumu (%)

Katılımcıların %45,7'si yurt içi alım/satım beyannamesinin tescili hizmetinden, %10,6'sı ithalat beyannamesi tescili hizmetinden, %9,1'i ihracat beyannamesinin tescili hizmetinden, %3,4'ü Tuzla tesislerinde canlı hayvan alım satım işlemi hizmetinden, %3,8'i fiziksel/kimyasal laboratuvar analizi hizmetinden yararlandıklarını belirtmiştir. %12,8'i İSTİB'in yayınladığı "Borsa Aktüel" dergisini okuduğunu, %14,8'i fiyat bültenlerini takip ettiğini, %4,5'i Meclis komitesi toplantılarına katıldığını, %1,9'u çalıştaylara katıldığını ve %4,5'i eğitimlere katıldığını belirtmiştir.

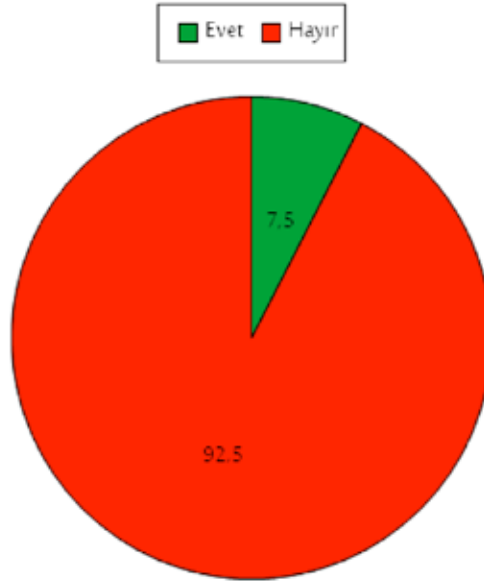
Şekil 19: İstanbul Ticaret Borsası'nın Sunduğu Hizmetlerden Yararlananların Bu Hizmetlere İlgili Değerlendirmesi (10 Tam Puan Üzerinden Ortalama Puan)

İSTİB'in sunduğu hizmetlerden yararlananlar eğitimlere 7,7 puan vererek, aldıkları hizmetlerden en çok eğitimlerden memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Hizmetlerden yararlananlar eğitim hizmetlerinden sonra en çok meclis toplantıları ve İSTİB'in yayınladığı "Borsa Aktüel" dergisinden memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. En az memnun oldukları hizmetlerin ise çalıştaylar, fiziksel ve kimyasal laboratuvar analizleri olduğunu belirtmişlerdir.

Şekil 20: İstanbul Ticaret Borsası'na Son Bir Yıl İçinde Bir Talepte Bulunma Durumu (%)

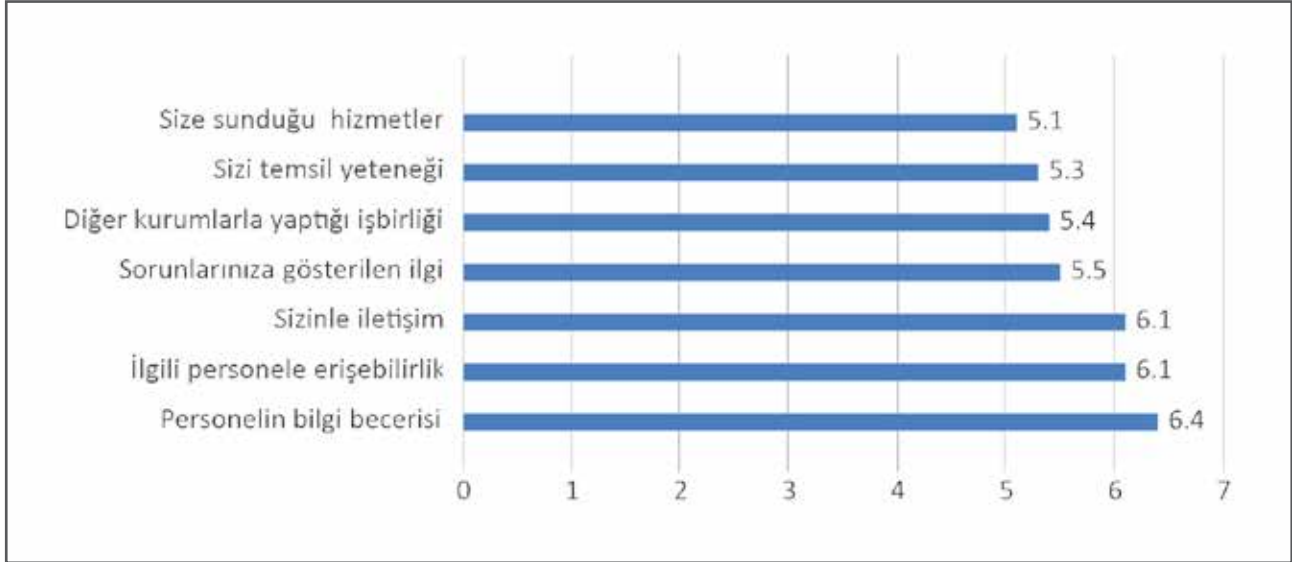
Katılımcıların %7,5'i İSTİB'e son bir yıl içerisinde talepte bulduklarını belirtirken, %92,5'i ise son bir yıl içerisinde İSTİB'ten herhangi bir talepte bulunmadıklarını belirtmiştir.

Şekil 21: Son 1 Yıl İçinde İstanbul Ticaret Borsası'na, Borsanın Faaliyetleri ya da Borsacılığın Gelişimi İle İlgili Bir Öneride Bulunma Durumu (%)

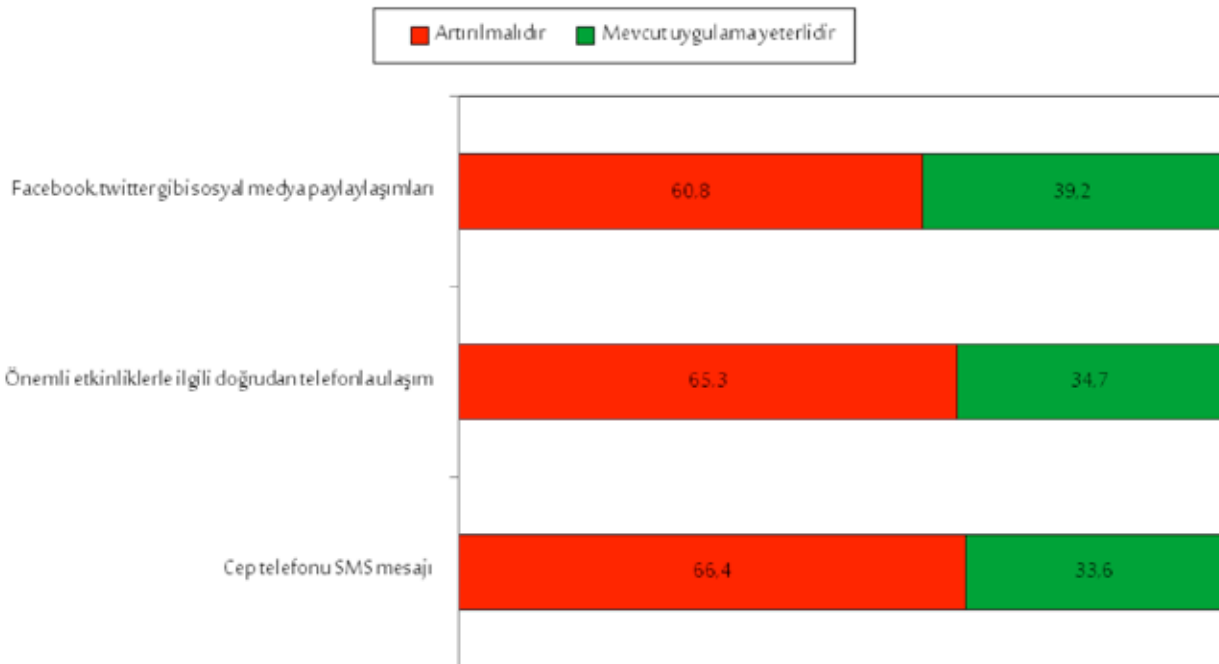
Katılımcıların neredeyse tamamı son bir yıl içerisinde İSTİB'e borsa faaliyetleri ya da borsa-cılığın gelişimi ile ilgili bir öneride bulunmadıklarını belirtmiştir.

Şekil 22: İstanbul Ticaret Borsası'nın Aşağıda Yer Alan Konulardaki Yaklaşımının Değerlendirilmesi (10 Tam Puan Üzerinden Ortalama Puan)

Katılımcılardan İSTİB'in yaklaşımlarını 10 puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiştir. Buna göre katılımcılar en çok personel bilgi ve becerisine puan verirken en az puanı ise sunulan hizmetlere vermiştir.

Şekil 23: İstanbul Ticaret Borsası'nın İletişimle İlgili Araçların Kullanımı ile İlgili Önerilerin Durumu (%)

Katılımcıların %60,8'i İSTİB'in Facebook, Twitter gibi sosyal medya aracılığıyla, %65,3'ü önemli etkinliklerle ilgili doğrudan telefon aracılığıyla, %66,4'ü ise SMS aracılığıyla ulaşılması gerektiğini vurgulamıştır.

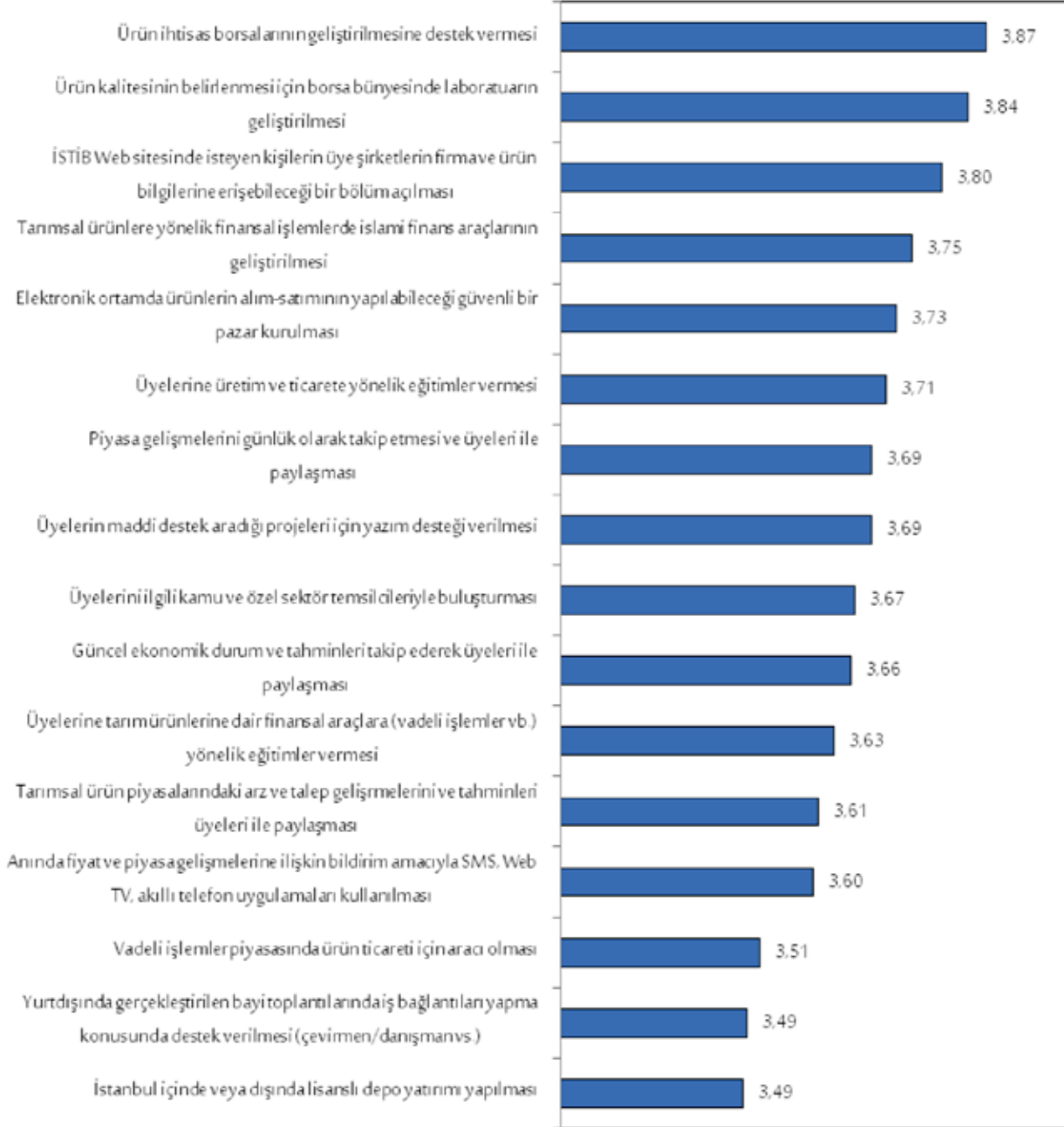
Şekil 24: İstanbul Ticaret Borsası'nın Yürüttüğü Sektörel Faaliyetlerden En Çok Beğenilen Faaliyet ya da Faaliyet Alanı (%)

Katılımcıların %56,9'u İSTİB'in yürüttüğü sektörel faaliyetleri değerlendirebilecek düzeyde bilgisinin olmadığını belirtmiştir. Diğer katılımcılar ise en çok sektörel analizleri ve istatistikler içeren yayınları beğendiklerini belirtirken, en az beğenilen etkinlik ise panel, forum, sempozyum şeklinde yapılan bilgilendirme etkinlikleri olmuştur.

Şekil 25: İstanbul Ticaret Borsası'ndan Üyelerinin Beklentileri Tablosu
(5 Tam Puan Üzerinden Ortalama Puan)

Katılımcılara İSTİB'in faaliyetlerini yapmasının gerekliliklerine puan vermeleri istediğinde, bütün olarak bakıldığında katılımcılar İSTİB faaliyetlerinin hepsini gerekli bulmaktadır.

En çok gerekli buldukları faaliyetlerin başında ürün ihtisas borsalarının geliştirilmesine destek verilmesi, ürün kalitesinin belirlenmesi için borsa bünyesinde laboratuvarların geliştirilmesi faaliyetleri gelmektedir. En az gerekli buldukları faaliyetlerin başında ise İstanbul içinde veya dışında lisanslı depolama yatırımı yapılması ve yurt dışında gerçekleştirilen bayi toplantılarında iş bağlantıları yapma konusunda destek verilmesi gibi faaliyetler gelmektedir.

Tablo 20: **Borsa Hangi Konuda İlerleme Kaydetmelidir? Bu Soruya Yanıt Verenlerin Önerileri**

Alıcı ile satıcılar buluşturulmalı
Alıcı, satıcı ve tedarikçiyi borsa belirlemeli
Alınan aidatlar ve tescil ücretleri esnetilmeli
Arz-talep ilişkisinde alım satım beyannamesinde gecikmeler yaşanmamalı
Aynı sektördeki firmalar için ortak pazar oluşturulmalı ve görüş belirtilebilecek ortam kurulmalı
Beyannameler belli bir ciro üzerinde talep edilmeli
Beyannameler excel formatında olmalı
Borsa bilgilendirmeleri arttırılmalı
Borsa buluşması sağlamalı
Borsa işlemlerinin branşları daha kapsamlı hale getirilmeli
Esnafa kredi imkânı verilmeli
Et piyasası hakkında bilgilendirmeler yapılmalı ve et piyasası geliştirilmeli
Faizler esnetilmeli
Farklı illerde yapılan ticaret kaydı İstanbul Borsası'nda da tutulmalı
Firmaların ödediği aidatlar cirolarına göre yapılmalı
Gıda sektörü ile ilgili bilgilendirmeler yapılmalı
Hayvan fiyatlarının denetimi sıkılaştırılmalı ve hayvancılık teşvikleri arttırılmalı
İleriye yönelik bir fizibilite olmalı
İstanbul'da zeytin ve zeytinyağı meslek komiteleri kurulmalı
İSTİB aynı mailleri birçok kez atmamalı
İthalat ve ihracat yapan firmalar desteklenmeli
İthalat vergisinin ödenmesi hakkında bilgilendirme verilmeli
Mezbahalar kapatılmamalı
Ödeme denetimleri düzenli hale getirilmeli
Personel sayısı azaltılmalı
Rekabet analizi yapılmalı
Stopaj konusunda düzenlemeler yapılmalı
Susam sektöründeki şirketler bir araya getirilmeli
Tescil işlemleri elektronik ortamda yapılır hale getirilmeli
Ürün fiyatları hakkında üyelerle görüşülmeli
Üyelere yapılan faaliyetler ve projeler hakkında bilgilendirmeler yapılmalı
Yumurta borsası İstanbul'a taşınmalı

TİCARET BORSACILIĞINA KÜRESEL BAKIŞ

Giriş

Alıcı ve satıcıların bir araya gelmesiyle iktisadi kararların alınmasına imkân veren her türlü ortam olarak tanımlanabilen piyasa kavramının, gündelik hayattaki en somut örneklerinden biri ticaret borsalarıdır. Ticaret borsaları 5174 sayılı kanuna göre, “Borsaya dâhil maddelerin alım ve satımı ve fiyatlarının tespit ve ilanı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır” ifadeleriyle tanımlanmaktadır.

Ticaret borsalarının üreticiler, tüketiciler ve tüccarlar başta olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerine faydası bulunmaktadır.

Üreticiler, ticaret borsaları aracılığı ile ürettikleri ürünleri çok sayıda alıcıya sunabilmekte ve güvenilir bir satış gerçekleştirebilmektedir. Buna ilaveten, birçok ticaret borsasının sunduğu analiz ve laboratuvar hizmetleri ile ürünlerinin kalite özelliklerinin tespit ve tescili gibi hizmetleri kurumsal teminat altında gerçekleşmesi olanağına da erişilebilmektedir.

Dolayısıyla ticaret borsaları tüketicilere, asgari kalite standartlarının belirlendiği bir ticaret ortamında, aldıkları ürünlerin belirlenmiş standartların altına düşmeden, ödemelerin zamanında gerçekleşmesiyle güvenli alışveriş teminatı altında ticaret sağlamaktadır.

Tüccarlar ise, ticaret borsalarında karşılıklı pazarlık yolu ile ürünlerin reel fiyatlar üzerinden satışının yapılmasından ve malın teslim edilmemesi, istenilen standarda sahip olmaması veya belirlenen zamanda temin edilmemesi gibi durumlarla karşılaştığı takdirde, hakem heyetinin duruma müdahale edebilme gibi özelliklerinden dolayı fayda sağlayabilmektedir.

Ticaret borsaları ayrıca ekonominin efektif bir biçimde çalışmasını sağlamaları açısından da büyük önem teşkil etmektedir. Bu borsalar tarım ve sanayinin gelişmesini, piyasa ekonomisinin sağlıklı bir ortamda oluşumunu sağlamakta, üreticiler ve tüccarlar arasında bir aracı olmakta ve ekonominin kayıtlı hale gelmesini sağlayarak kamu gelirlerinin artmasına yardımcı olmaktadır.

Toplumun çeşitli kesimlerine ve ekonomiye sağlanan bu azımsanamayacak faydalarından ötürü işlevsel ve güçlü bir ticaret borsası olgusu büyük önem teşkil etmektedir. Bu raporda, dünyada iyi uygulama örneği olarak kabul edilen ve öne çıkan ticaret borsacılığı örneklerinden ve Türkiye’deki mevcut ekonomik ve sosyal altyapıdan yola çıkılarak, İstanbul Ticaret Borsası için uygulanabilirliğine göre kategorize edilmiş bir öneri seti sunulmuştur.

Raporun ikinci bölümünde, dünyada öne çıkmış iyi uygulama örnekleri olan ticaret borsalarının (Bolsa da Mercadorias; Brezilya, Dalian Commodity Exchange; Çin, JSE/SAFEX; Güney Afrika, Multi Commodity Exchange of India; Hindistan, Bursa Malaysia; Malezya, Bologna Ticaret Borsası (İtalya), Trieste Ticaret Borsası (İtalya), İtalyan Online Ticaret Borsası, Belarus Uluslararası Ticaret Borsası) öne çıkan ve örnek teşkil edebilecek özellikleri ayrı ayrı incelenmiştir.

Raporun üçüncü bölümünde ise, bu iyi uygulama örneklerinden ve Türkiye'deki mevcut koşullardan yola çıkılarak İstanbul Ticaret Borsası için üye aidiyetini arttırmak için verilebilecek hizmetler, borsanın temel faaliyet alanlarının geliştirilmesine yönelik öneriler, borsanın görünürlüğüne arttıracak öneriler ve mevcut şartlarda uygulanabilirliği düşük ancak uzun vadede hayata geçirilebilecek öneriler olmak üzere dört kategoriye ayrılmış öneriler sunulmaktadır.

Bu bölümde, dünyanın önde gelen borsacılık uygulamalarından örnekler sunulmaktadır. İyi uygulama örneklerini içeren aşağıdaki bilgiler, Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından 2009 yılında hazırlanan "Development Impacts of Commodity Exchanges in Emerging Markets" raporundan derlenerek hazırlanmıştır.

Bolsa de Mercadorias e Futuros (BM&F), Sao Paulo, Brezilya

1985 yılında kurulan Bolsa da Mercadorias e Futuros (BM&F), Latin Amerika'nın en büyük ve en önemli ticaret borsasıdır. BM&F özel, kar gütmeyen, dernek üyelerinin sahibi olduğu, medeni kanun tarafından yönetilmekte ve Brezilya Borsa ve Sermaye Piyasalarını Denetleme Kurulu (CVM) ve Brezilya Merkez Bankası (BCB) tarafından düzenlenmektedir. MF&F ile birlikte, Brezilya ve diğer üretici-ihracatçı ülkeler ve ithalatçı piyasalar için bir rekabet ortamı kurulmuş, dünya çapında yüksek rekabetli ticaret yapılmaya başlanmıştır. Brezilya'da ülkenin çeşitli yerlerinde bulunan 29 tane daha küçük ticaret borsası mevcuttur. Bu borsalar anında ya da ileri teslimatlı mal ticareti yapmakta; ayrıca ülkedeki birçok borsayı birbirine bağlayan

elektronik iletişim ağı sayesinde vadeli işlem sözleşmeleri ticareti de mümkün olmaktadır.

Uluslararası Kahve Örgütü'ne göre Brezilya dünyanın en büyük kahve üreticisi ve kahve ve sığır eti ihracatçısıdır. Ülke, dünyadaki kahve üretiminin yüzde 30'unu ve ihracatının yüzde 28'ini tek başına gerçekleştirmektedir. Brezilya aynı zamanda dünyanın en büyük sığır eti ihracatçısı ve Amerika'dan sonraki en büyük üreticisidir. Özellikle büyükbaş hayvan sektöründe olmak üzere, önemli ürünlerde hızlı büyüyen ihracat sektörü bulunmaktadır. Küçük çiftlik sahiplerinin yüksek oranlarda ürettiği kahve ürününde fiyat belirsizliği mevcuttur.

BM&F kahve pazarı için salon satışı sistemi geliştirmiştir; ayrıca 2000 yılında başlatılan "Global Trading System" ile birlikte ticaret, hem elektronik hem de salon satışı olarak gerçekleşmeye başlamıştır. Borsa verilerine göre 2007 yılında, 29 milyon dolar değerinde 2151 kontrat bu şekilde onaylanmıştır. Ayrıca BM&F'nin araçlarından Brezilya Borsası, tarım ürünleri için yerel bir piyasa oluşturmakta ve modern fiyat keşfi ile düzenli piyasa yapısı sunmaktadır. 2006 yılı verilerine göre elektronik ortamda gerçekleşen ticaret, yapılan salon satışından daha fazladır.

Borsa tarafından gerçekleştirilen komiteler sayesinde borsa ve piyasaya katılanlar arasında kalıcı bir ilişki bulunmaktadır. Kahve ve canlı büyükbaş hayvan ürün danışmanlık komiteleri de dâhil olmak üzere, BM&F'in piyasa kullanımını artırma hedefi doğrultusunda ürün danışmanlık komiteleri bulunmaktadır. Bu komitelerde kontratları geliştirme, vergilerin fiziksel ve türev piyasalarına etkileri, devlet politikalarının piyasaya etkileri gibi konular görüşülmektedir.

BM&F farklı alanlarda hizmet ve destekler sağlamaktadır. Bu hizmet ve desteklerin bir kısmı şunlardır: BM&F, borsa lisansına

sahip depoların Kahve Sınıflandırma ve Fiziksel Dağıtım sistemine erişim sağlayarak sınıflandırma ve hakemlik talepleri, yatırımcı isimleri doldurma, torba sayısı ve alan sayısı, sertifika sayısı oluşturmalarını sağlamak;

a- İnternet üzerinden gerçekleştirilen ticaretin tesisi ile kontratların küçük çaptaki versiyonlarının alışverişini sağlamak;

b- Kırsal üreticilere, çiftçi birliklerine ve ilgili işbirliklerine verilen Cedula de Produto Rural (CP) bonusu ile bu gruplar için gerçekleştirilecek olası riskler azaltılarak ve üretim için finansman sağlanarak finansal tarım piyasalarına yeni finansörler kazandırılmıştır.

c- Kırsal üreticilerin kredi maliyetlerini vadeli işlemler piyasası aracılığıyla korumak;

d- İhracat teşviki, bölgesel entegrasyon, Çin ve Brezilya arasında bağlarla Güney - Güney ticaretini desteklemek;

e- Kyoto Protokolü'nü uygulama amaçlı Brezilya Kalkınma, Endüstri ve Dış Ticaret Bakanlığı ile birlikte çevre sertifika alışverişini etkinleştirmek.

BM&F internet ve televizyon da dâhil çok sayıda bilgi yayma kanalına sahiptir. Ticaret tabanında ve elektronik platformlarda belirlenen fiyatların duyurulması amacıyla şirketler, internet ve televizyon kanallarını içeren bir bilgi yayma yapısı mevcuttur. Şirketler (haber ve veri şirketleri) BM&F'nin ticaret tabanından sinyalleri alıp bu bilgileri aboneleri ile paylaşmaktadır. Aynı zamanda, fiyatlar, 15 dakika gecikmeli olarak BM&F'nin internet sitesinde ücretsiz olarak yayınlanmaktadır. Günlük haber bültenlerinde de bilgi alışverişi sağlanmaktadır. BM&F ayrıca kendi tesisleri içerisindeki televizyon kanallarında haber ve programların yapılabilmesi için gerekli altyapı destekleri sunmaktadır. Güncel olarak borsa, kırsal tarım alanları ve sektöre özgü (örneğin sığır endüstrisi) konularda günde 10 saat yayın yapan 6 adet televizyon kanalı bulunmaktadır.

Borsa bünyesinde çeşitli konularda eğitimler verilmekte ve üyeleri bilgilendirmek amacı ile bültenler yayımlanmaktadır. BM&F market katılımcılarını emtia türev ürünleri hakkında bilgilendirmek için eğitimler vermektedir. Kısa süreli eğitimler tarım pazarına, uzun vadeli eğitimler ise BM&F’de ticareti yapılan tüm ürünler, e-öğrenme kursları, şirketi içi eğitimler, belirli bölgelerdeki üretimler, şirketler arası birleşme ve finansal kurumlar hakkında gerçekleşmektedir. Ayrıca, iki haftada bir “Tarım Pazarı Analizi” dergisi yayınlanmaktadır. BM&F, Tarım Bakanlığı ile hasada yönelik beklentiler ve genel olarak tarımsal işletme konularını kapsayan ve bir sonraki yıl içinde olabilecek olan tarımsal konular ve değişikliklere yönelik eğitim se-

minerleri verilmektedir. Bu seminerlerde, şeker ve alkol, pamuk, pirinç, mısır, sığır, soya ve buğday olmak üzere özellikle 8 tarımsal ürüne odaklanılmaktadır.

Banco Do Brasil ve BM&F, Brezilya’daki kırsal üreticilerin bilinçlendirilmesi ve kredi maliyetlerinin minimize edilmesi amaçlarıyla işlevsel bir ortaklık geliştirmiştir. Buna göre; bankanın şube müdürlerine BM&F’nin türevleri ve ilgili işlemleri hakkında bilgi sağlanmakta, opsiyon piyasasında oluşabilen risk faktöründen etkilenen kırsal üreticilerin kredi maliyetlerinin minimize edilmesi desteği verilmekte, bankanın şube yöneticileri arasında ve aynı zamanda ulusal düzeyde risk faktöründen korunma kültürü (eğitimler vasıtası ile) tanıtılmaktadır.

Dalian Commodity Exchange (DCE), Çin

1993 yılında kurulan Dalian Commodity Exchange (DCE), kar gütmeyen, kendi kendini denetleyen, dernek üyelerinin sahibi olduğu, tüzel bir kuruluştur. DCE, Çin'in gıda emniyeti için kritik olan ve hızla talebi artan tarım mahsullerinin alışverişi için kullanılmaktadır. Çin'de DCE dışında Zhengzhou Borsası (ZCE) ve Shanghai Vadeli İşlemler Piyasası (SHFE) bulunmakta ve hepsi Çin Borsa ve Sermaye Denetleme Kurulu (CSRC) tarafından yönetilmektedir. DCE'de gerçekleşen işlemler, diğer Çin borsalarında da olduğu gibi hem ekran tabanlı elektronik ticaret ile hem de salon ticareti ile gerçekleşmektedir. GDO'lu (ithal edilen) ve GDO'suz (yerel üretim) soya fasulyeleri için farklı piyasalar bulunmaktadır.

Yasal sınırlamalar nedeniyle sadece vadeli işlem sözleşmeleri türevleri sunulmaktadır. Piyasalardaki likiditenin yüksek bir kısmı devlete bağlı kuruluşlardan temin edilmektedir. Komisyon üyesi ve komisyon üyesi olmayan olmak üzere iki tür üye bulunmaktadır.

Çiftçilere yönelik eğitim, kapasite geliştirme ve risk yönetimi programı uygulanmaktadır. Borsa, "1.000 köy, 10.000 çiftçi" eğitim ve kapasite geliştirme programıyla çiftçilerin modern pazarlama teknikleri ve vadeli işlem sözleşmeleri kullanarak ürün yetiştirme sürecini yönetmeleri konularında eğitim verilmiştir. Ayrıca, çiftçiler ve büyük ticari kurumlar arasında bağlantılar kurarak ticari

kurumların vadeli işlem sözleşmeleri piyasadaki etkinlikleri ile çiftçilerin riskten korunmaları hedeflemiştir.

Borsa vadeli işlem sözleşmeleri vasıtası ile Kuzeydoğu Çin'deki fiyat riskinin yönetilmesi için destek vermektedir. Bu modelde ticari kurumlar çiftçilere uzun vadeli döviz sözleşmesi vermekte, fiyatlar ekim sezonunda saptanmakta ve ticari kurumlar vadeli işlem sözleşmeleri piyasası vesilesiyle fiyat riskinden korunmaktadır.

Borsada gelişmiş bir bilgi yayma altyapısı bulunmaktadır. DCE değer zincirinde aktif olarak bulunan üreticilere, organizasyonlara ve girişimcilere, peşin ve vadeli piyasa fiyat bilgilerini ücretsiz olarak sunmaktadır. Borsa aynı zamanda soya ve mısır ile ilgili market bilgilerini hükümete bağlı ve özel bilgi şirketlerinden alarak bilgi paylaşımında bulunmaktadır. Bilgi paylaşım aracı olarak televizyon, radyo, gazete, web siteleri ve kendi yayınladığı dergileri kullanmaktadır.

Çiftçilere 24 saat telefon danışmanlığı hizmeti sunulmaktadır. DCE'nin bilgi ortağı olarak işbirliği yaptığı China Soybean Net ve China Corn Net kurumlarındaki analistler, piyasa durumunu görüşmek için her sabah toplanmakta ve piyasa katılımcılarının gün içinde ihtiyacı olabilecek önemli bilgiler üzerine değerlendirmeler yapmaktadır. Yapılan analiz sonuçları çiftçiler ile paylaşılmaktadır. 2007 yılı Mayıs ayı verilerine göre, çiftçilere 100.000'in üzerinde ücretsiz telefon danışmanlığı hizmeti verilmiştir.

DCE'nin diğeri bir önemli bilgi sağlama aracı kısa mesajlardır. 2007 yılı Mayıs ayı verilerine göre yaklaşık 2000 üye Soybean Net ve Corn Net kısa mesaj servisinden yararlanmıştı. 2006 yılı verilerine göre piyasa bilgileri hakkında yaklaşık 410.000 kısa mesaj gönderilmiştir.

2003 yılında soyanın vadeli piyasa fiyatlarının son yedi yılın en yüksek seviyesine ulaşması, buna karşın birçok çiftçinin piyasa fiyatları hakkında kısıtlı bilgiye sahip olmaları

nedeni ile ürünlerini düşük fiyatlara satması sonucu DCE hükümet ve parti komisyonu ile birlikte çiftçilere vadeli piyasa fiyatları hakkında bilgi verilmesine karar kılmışlardır. Bu sebeple, hem soyanın vadeli piyasa fiyatlarının çiftçilere ulaşması hem de ürünlerinin satışı ile ilgili fiyat bilgisi sunmak için birçok medya kanalı kullanılmaya başlanmıştır. Borsa, bu hizmetin soya çiftçilerinin artan fiyatları hakkında bilgi sahibi olmasını sağladığı ve bir sonraki yıl onlara fazladan bir milyar Yuan kazandırdığını söylemektedir.

JSE/SAFEX, Güney Afrika

1988 yılında, Johannesburg Stock Exchange (JSE) altında kurulan South African Futures Exchange (SAFEX), yalnızca Güney Afrika'daki değil aynı zamanda Afrika kıtasındaki tek vadeli işlem borsasıdır. Agricultural Products Division (Tarımsal Ürün Dairesi, AMD) ise 1995 yılında SAFEX'ten bağımsız bir bölüm olarak, yine JSE'nin altında kurulmuştur. Bu borsalarda iklimsel değişimlerden ve döviz kuru dalgalanmasından ötürü fiyatlarda yüksek belirsizlik görülmektedir. Güney Afrika'da ithalat ve ihracat parite fiyatlarından etkilenen açık ve serbest bir piyasa mevcuttur. Tarım ürünlerinin finansal piyasalara entegre olması konusunda oldukça ileri düzeyde olan ülkede, ambar, lojistik ve ruhsatlandırma gibi fiziksel altyapı alanları da ileri düzeydedir.

Borsada ağırlıklı olarak beyaz darı ve ekmeklik buğday ticareti yapılmaktadır ve standardize kültür bitkileri ile üretilen ekmek öğütme buğdayı için baz alınan Randfonte-

in referans fiyatı borsada belirlenmektedir. Borsada ağırlıklı olarak takas edilen ürünler yüzde 60 ile beyaz darı ve yüzde 19 ile ekmek öğütme buğdayıdır. Dünyadaki tek beyaz darı vadeli işlem sözleşmesi Güney Afrika'da bulunmaktadır. Silo işletmecilerinin kayıt altına alınması ile beyaz darı vadeli işlem sözleşmeleri standardize edilmiş ve 190 dağıtım noktasından temin edilmektedir. Standardize kültür bitkileri ile üretilen ekmek öğütme buğdayı için baz alınan Randfontein, Güney Afrika borsa fiyatı, ulaştırma maliyetleri gözetilerek JSE/SAFEX'te ekmek öğütme buğdayı fiyatı düşürülüp satılmaktadır.

Güney Afrika'da gelişmiş pazarlama stratejileri kullanan ticari üreticiler ve yeni temel profesyonel üretim ve pazarlama teknikleri öğrenen, gelişmekte olan çiftçilik arasında bir paralellik gözlemlenmiştir. Borsalar kurulduğunda serbest piyasa ortamı Güney Afrika tarım sektörü için yeni bir kavram olduğundan, çiftçilerin, tüccarların ve değir-

mencilerin eğitilmesi için büyük bir gereklilik ortaya çıkmıştır. Bu sorunun giderilmesi için borsa personeli vadeli işlem sözleşmelerini kullanarak yapılacak olan fiyat-risk yönetiminin avantajları hakkında ülke çapındaki üreticilerle bir araya gelerek toplantılar düzenlemiştir.

JSE ve SAFEX hissedarlarının sahibi olduğu ve piyasada listelenen şirketlerdir. SAFEX AMD'nin broker görevi yapan 52 üyesi bulunmaktadır. Bu 52 üyenin üretici, dağıtıcı, tüccar, bankalar, kooperatif ve tarımsal şirket olan 12,000 müşterisi vardır. Bütün üyeler borsanın kurallarına uyulup uyulmadığını kontrol eden uyum görevlilerine kayıtlıdır. AMD dairesinin ilgili üyeler ve müşterilerin bütün işlemlerini garanti eden 5 takas üyesi vardır. Takas üyeleri sayesinde iflas eden tarafın üstüne risk almaması sağlanmaktadır.

Vadeli işlem sözleşmeleri piyasasının açılmasıyla çiftçi, dağıtıcı ve tüccarların borsa hizmetlerini verimli kullanabilmeleri için eğitilmeleri gerekmiştir. Mevcut durumda ticari çiftçiler borsadan daha fazla faydalandığı için çalışma grupları organize edilerek küçük çiftçilerin katılımı desteklenmiştir. JSE SAFEX bugünlerde komşu ülkelerde kullanılan fiyatlarıyla Güney Afrika'da tahıl fiyatı keşif sistemi olarak görülmektedir. Belirlenmiş standartlara göre JSE/SAFEX borsasında işlem gören birçok ürün ve hizmet verilmektedir. Ürün ekilmeden garanti amaçlı spot kontratı; silodan fiş olarak ürünü teminat gösteren repo kontratı ürün teslimatı gerektiren sabit fiyat vadeli döviz alım kontratı, aleni satış ürünü olan ve minimum/maksimum fiyat garantileyen ortalama minimum/maksimum vadeli döviz kontratı, aleni satış ürünü olan ve minimum fiyat garantili ağırlıklı ortalama vadeli döviz kontratı, minimum fiyat garantili, SAFEX opsiyonu ve müşteriye fiyat sabitleştirme hakkı veren minimum vadeli döviz kontratı; önden prim

ödemeli aleni satış opsiyonu olan ortalama alım opsiyonu kontratı; SAFEX brokerlik gibi hizmetler sağlanmaktadır.

JSE/SAFEX ülke çapında birçok eğitim semineri düzenlemektedir; ayrıca JSE/SAFEX'in silo makbuzları ülkedeki büyük bankalar tarafından teminat olarak kabul edilmektedir. 1999 yılında bağımsız tahıl üreticileri tarafından "Grain South Africa" (fahri ve bağımsız olarak kurulmuş Tahıl Üreticileri Derneği) kurulmuş ve tahıl için nakit ve vadeli işlemler piyasasına ilişkin eğitimler üzerinde büyük rol sahibi olmuştur. 2005 yılında "Grain South Africa" farklı tahıl üretim bölgelerinde bulunan üreticilere yönelik hububat pazarlamasına giriş kursları düzenlemiştir. Ayrıca birçok tarım ve tahıl eğitim şirketi üreticilere yönelik eğitimler vermektedir. Bu şirketler yeni ekim sezonundan önce üretici gruplarını ziyaret ederek piyasa koşulları hakkında genel bir bakış, iyi pazarlama ve riskten korunma strateji ve önerileri vermektedir. JSE/SAFEX'in silo makbuzlarının ülkedeki büyük bankalar tarafından teminat olarak kabul edilmesi de üreticilere finansal kurumlara erişim kolaylığı sunmaktadır.

Ücretli ve ücretsiz bilgi yayma yapısı kullanılmaktadır. JSE/SAFEX tüm fiyat bilgilerini (gün sonu dosyaları, her 15 dakikada bir ticaret sistemindeki gecikmeli fiyatları, fiyat geçmişi, fiziki teslimat bilgileri) olarak yaymaktadır. JSE/SAFEX aynı zamanda radyo, televizyon ve belirli web siteleri üzerinden de bilgi paylaşımında bulunmaktadır. Üyelere mail ve kısa mesaj yoluyla piyasa kapanış fiyatları ulaştırılmaktadır. Günlük olarak ortalama 2500 kısa mesaj gönderilmektedir. Borsa üyeleri müşterileri piyasa fiyatları bilgilendirmesi (katkı değerli günlük piyasa raporları) konusunda aktif bir rol oynamaktadır. Borsa, Reuters ve Bloomberg gibi veri sağlayıcıları vasıtasıyla piyasa bilgilerini üyelerine aktarmaktadır.

Multi Commodity Exchange of India, Ltd. (MCX), Hindistan

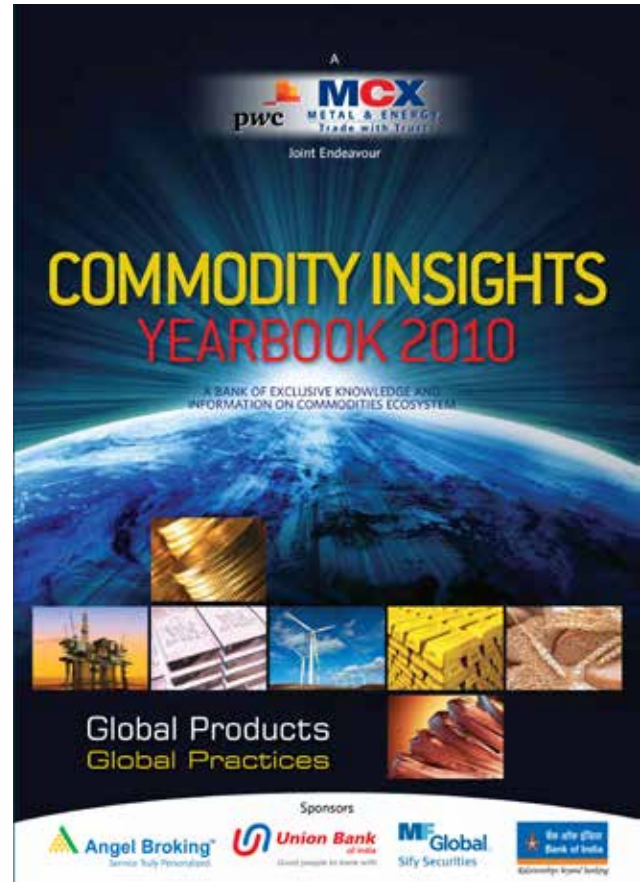
Hindistan, dünyada ticaret borsasını kullanan ilk ülkelerden biridir. 2003 yılında kurulan Multi Commodity Exchange of India, Ltd. (MCX), Hindistan'da pazarlama ve katma değer fırsatlarına sahip olan yüksek değerli ürünlerin alışverişi gerçekleşmektedir. Bunun yanı sıra Hindistan Çoklu Borsası, Mumbai (MCX), Ulusal Borsa ve Türevler Piyasası, Mumbai (NCDEX), Ulusal Çoklu Borsası, Ahmedabad (NMCE) borsaları bulunmaktadır.

Hindistan borsasında işlem yapmak için üye olma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bankalar ve yatırım fonlarının piyasayı kullanmaları yasaktır. MCX üyesi olmak için tek sahipli şirket, ortak sahipli şirket, Hindistanlı bölünmemiş aile (HUF), özel limited şirketi, halka açık limited şirketi ya da kooperatif olmak gerekmektedir. Farklı seviyelerde üyelik maddi kısıtlara göre belirlenmektedir. Üye olan tüzel kişi kendi adına hisse, tahvil ve benzeri ürünler alamamaktadır. MCX'te işlem yapmak isteyen tüccarlar, bir kereye mahsus ortalama 750.000 rupi (27 bin TL) giriş ücreti ödedikten sonra yıllık 10.000 rupi (360 TL) üyelik ücreti ödemektedir.

Hindistan borsaları referans fiyatları başka borsalarda belirlenen ürünler için bu ürünlerin kontratlarının yerli versiyonlarını düzenlemektedir. Buna örnek olarak referans fiyatı Bursa Malaysia'da belirlenen ham hurma yağı ve MCX, NCDEX ve NMCE'nin yerli platformlarda kullanılmak üzere palmye yağı kontratları listelemesi verilebilir. Bu yolla Hindistan'ın yurt dışı borsalarına katılımı ve olası katılımların oluşturabileceği kredi ve kur riski yönündeki engellerin ortadan kaldırılmasına çalışılmıştır. Ayrıca, borsada oluşturulan kontratlarda değerlerin büyük oranını aracı kuruluşlar almaktadır. Hindistan borsalarında dünyanın başka hiçbir yerinde fiyat keşfi ve risk yönetim platformu bulunmayan yerli ürünler yer almaktadır.

Hindistan borsalarında hem uluslararası piyasalarda işlem gören hem de Hindistan'a özgü ürünler (mentha ve kakule gibi) bulunmaktadır. Bu nedenle farklı para biriminde ticaret yapmanın riski yoktur ve fiyat uyumsuzluğu riski azaltılmıştır.

Hindistan borsaları, dünyada MCX dışında başka hiçbir yerde ticareti yapılmayan ürünlerin vadeli sözleşmelerini sunarak MCX ve diğer Hindistan borsaları, ürünlerin vadeli kalite özelliklerini de tanıtmaktadır. Örnek olarak standartları ve düzenlemeleri Hindistan borsası tarafından belirlenen kakule ürünü için fiziksel piyasa uygulamaları yapılırken, mentha yağı gibi fiziksel pazarda düzenlemeleri mevcut olmayan ürünlerin tanımlanmaları için uygun ortaklıklar kurulmaktadır. Bu noktada, MCX mentha üretimi konusunda öncü olan CIMAP araştırma enstitüsü ile işbirliği yapmış ve fiziksel teslimatı için gerekli uygun standartları belirlemiştir.

Yasal kısıtlamalardan dolayı çiftçilerin borsada aktiviteleri çok düşük seviyededir. Hindistan'a özgü ürünlerden Cardamom ürünün vadeli işlemler sözleşmeleri piyasasında işlem yapanların %5 ile 10'u ekim yapanlardan oluşmaktadır. Hindistan'a özgü nane (mentha) ürünün depolanması konusunda MCX onaylı depolar büyük üreticiler tarafından bilimsellik, depolama yöntemleri, güvenlik kapasitesi konularındaki üstünlükleri yüzünden tercih edilmektedir. Küçük çiftçiler ise birlikler kurarak ticarete katılmaya çalışmaktadırlar. Çiftçi ve yatırımcılar Ulusal Kargo Taşıma Şirketi (NBHC) depolarını kullanarak, ürünlerinin kalite ve miktarına dair sertifikaları teminat göstererek borç almaktadırlar.

Hindistan'da fiyat bilgilendirmesi MCX ve çiftçilerle ilgili diğer ulusal borsalar tarafından (manis), büyük kısmı elektronik fiyat ekranları ve kayan yazı bantları üzerinden olmak üzere ülkenin en görünür yerlerine koyularak, gazete yayınları ve SMS bildirimleri vasıtasıyla yapılmaktadır. Ülkede 504 adet mandis, elektronik ortamdan MCX'e bağlanarak fiyat bilgilerine ulaşmaktadır.

Diğer bilgilendirme araçları da televizyon, gazete, radyo, internet, ticaret terminaleri ve cep telefonlarıdır. 2007 yılı verilerine göre üyelere ürün fiyatlarıyla ilgili yaklaşık 300.000 kısa mesaj gönderilmiştir. Ayrıca MCX fiyatları yaklaşık 25 bölgesel ve ulusal gazetede yayınlamaktadır. Hindistan'da Hintçe, Urduca, İngilizce ve birçok başka dil konuşulduğundan çiftçilere erişimi arttırmak amacıyla MCX market bilgilerini birçok dilde yayınlamaktadır.

MCX market bilgilerini paylaşma konusunda altyapısal ve coğrafi engelleri kaldırmaya çabalamıştır. India Post ile anlaşarak yaklaşık 60 köyün güncel olarak gün sonu fiyatlarına ulaşabilmesini sağlamıştır. Ayrıca, Hindistan'daki farklı eyaletlerdeki insanlara bilgi ulaştırmak için India Post üzerinden 4

bölgeye Gramin Suvidha Kendra (köy kolaylaştırma merkezi, GSK) kurmuştur. GSK vasıtasıyla eyalet postanesine internet bağlantılı bilgisayar kurulmakta ve diğer postanelere yayılmaktadır. Ayrıca, çiftçilerin bilgiye rahat ulaşabilmesi için postane memurları kara tahtaya fiyatları yazıp koymaktadırlar. Böylelikle, Jalgaon bölgesinde 16 köy postanesi birbirine bağlanarak 20.000 haneye bilgi ulaştırılmaktadır.

2005 yılında MCX'in ana şirketi tarımsal depolama için çözüm sağlayıcı olması açısından NBHC (National Bulk Handling Corporation)'yi kurmuştur ve 2007 yılı sonunda, NBHC 30-40 ürün içeren 1200'ün üzerinde depolama tesisi kurmuştur. NBHC aynı zamanda borsa ürünleri sektörüne banka finansmanı akışına aracı olmaktadır. Aracılığın hedefi çiftçilere ürünlerinin değerinin yüzde 75'ini temel faiz oranının yüzde 2 - 3 altında bir faiz oranında 2 - 3 gün içinde teslim etmektedir.

NBHC tarafından verilen diğer hizmetler ise kalite sınıflandırma, lojistik, stoklar hakkında bilgi sağlama, altyapı güçlendirme için banka finansmanına erişim kolaylığıdır. Çiftçilerin büyük bir kısmı daha bilimsel depolama ve uygulama hizmeti alabilmek için, MCX tarafından tasarlanan depolama tesislerini kullanmayı tercih etmektedir. Chandausi yakınlarında 3.000 tonluk kapasiteye sahip 5 depolama tesisi bulunmaktadır. Bu depolama tesisinde iyi tartım ve test ekipmanları bulunmakta, ayrıca güvenlik personelleri ve 24 saat kayıt yapan güvenlik kameraları ile güvenlik sağlanmaktadır.

Eğitim kurslarına önem verilmektedir. MCX sektördeki insan kaynağı sıkıntısından dolayı, akademik ve teknik eğitim kursları düzenlemiş, 2006 verilerine göre 4.700 yeni endüstri profesyoneli yaratmış ve bu sayı 2007 yılında 10.000'e ulaşmıştır.

Bursa Malaysia, Malezya

1973 yılında kurulan Bursa Malaysia ile 1980 yılında kurulan Kuala Lumpur Commodity Exchange ve Malezya borsalarının paydaşlarının arasında gelişmiş ilişkiler muhafaza edilmektedir. Borsalar, etkin denetleyici kuruluşlar tarafından desteklenmekle birlikte, üretim zincirinin her seviyesinde ticari ihtiyaçların fiyatlandırma riski mevcuttur. Borsaların sahipleri hissedarlarıdır ve borsa piyasada listelenen bir şirkettir.

Bursa Malaysia, ham palmiye yağı ve ham palmiye çekirdek yağı kontratlarıyla ihracatçılarına uluslararası piyasalarda fiyatlandırma gücü vermeyi amaçlamaktadır. Malezya dünyanın öncü palmiye yağı üreticisi olarak çeşitli bölgelerde geniş bir ihracat piyasala-

rına bu ürünü tedarik etmektedir. Piyasada yatırım yapanların büyük bir kısmı yabancıdır. Palmiye yağının biyoyakıt yapımında kullanılmasını koşul kılan ulusal biyoyakıt politikalarıyla, Malezya'nın temel ihracat ürünü olan, dünyadaki tek sabit palmiye yağı vadeli işlem sözleşmesinin uluslararası piyasalara sürülmesi hedeflenmektedir. Ham Palmiye Yağı Vadeli İşlem Sözleşmesi (FCPO)'ni ise Hindistan MCX'in şartlarına uydurularak bu piyasada da lisans elde etmiştir. FCPO ile Rotterdam tezgâh üstü piyasa tarafından belirlenen fiyatlardan ziyade, ilk kez yerel bir piyasada kontrat fiyatlandırması yapılmıştır. Ayrıca, Çin'de palmiye yağı kontratının piyasaya sürülmesi için Dalian Borsası'yla müzakerede bulunmaktadır.

Mevcut durumda küçük çiftçiler vadeli işlem sözleşmeleri piyasasına fiyatlandırma riski yüzünden katılmamaktadırlar. Bu nedenle küçük çiftçilerin kooperatifleşmesi önem arz etmektedir. Ayrıca, envanter finansörlerine erişimleri olmadığı için menkul kıymetlere dayanan bir model ile küçük çiftçilerin depolara erişimi kolaylaştırılmıştır.

Bursa Malezya bilgi sağlama yapısını ticarileştirmiştir. Reuters ve Bloomberg gibi büyük uluslararası bilgi paylaşımcılarının da dâhil olduğu 60 abone, Bursa Malaysia'nın piyasa bilgilerini, internet, televizyon, elektronik cihazlar, kısa mesajlar ve elektronik ekran panoları gibi farklı kanallardan bilgi dağıtımını yapmaktadır. Aynı zamanda Bursa Malaysia, Ham Palm Yağı Futures ve Crude Palm Oil Futures kontratları ile ilgili önemli market bilgilerini (aylık istatistikler, tarihsel veri, günlük işlem özeti, pazar demografisi, aylık ortalama spot uzlaşma fiyatı) web sitesi üzerinden ücretsiz olarak duyurmaktadır. Ayrıca Malezya'nın coğrafi kuzey, güney ve orta bölgelerinde teslimat noktaları bulunmaktadır.

Dünyadaki en büyük palmiye yağı üreticisi olan Malezya'nın aynı zamanda bu ürünün referans fiyatının belirlendiği yer olması bakımından da özel bir konuma sahiptir. Bu şekilde uluslararası düzeyde ortaya çıkabilecek bilgi asimetrilerini azaltmakta, uluslararası ticaret katılımını arttırmakta ve palmiye yağı ve türevi ürünlerin fiyat oluşumunun etkinliğini arttırmaktadır. Kalite ölçekleri yerleşik endüstri sınıflandırmaları referans alınarak spot piyasasına göre işlem görmektedir.

Borsa, işlem gören ürünler hakkında yatırımcılara yönelik eğitim seminerleri düzenlemektedir. Bursa Malezya, aracı kuruluşlarla beraber Malezyalı yatırımcıları eğitmek ve ürünler hakkında farkındalık geliştirmek için aylık seminerler düzenlemektedir. Borsa aynı zamanda Palmiye ve Lorik Yağlar Konferansı ile Sergi ve Fiyat Görünümü etkinliğini yani yağlar takviminde en önemli etkinliği de sunmaktadır. Bursa Malezya, DCE ve Çin, Uluslar Arası Yağlar ve Yağ Tohumları Konferansını da düzenlemektedir. Malezya, Palmiye Yağı Kurulu'nun düzenlediği sergiler ve uluslararası konferanslara da katılmaktadır.

Dongjiang Uluslararası Emtia Ticaret Borsası, Çin

Ticaret destek ve idari hizmet servisleri bulunmaktadır. Lojistik, kargo, gümrük deklarasyonları, mal denetimi, nakliye alanlarında çözümler sunulmasını sağlayan, kayıtlı birçok lojistik destek şirketi mevcuttur. Ayrıca, Çin kanunları hakkında bilgi sahibi olmayanlara gerekli prosedürlerin yerine getirilmesine yardımcı olan hızlı onay hizmetleri bulunmaktadır.

E-Ticaret platformu ve kalite izlenebilirlik sistemi bulunmaktadır. Dongjiang Uluslararası Emtia Ticaret Borsası, sergi, fuar, teklif ve fiyat talebi, elektronik kontrat gibi hizmetler sunmaktadır. Ülke çapında kalite güvencesi oluşturulması ve garanti ve denetim amacıyla ithal edilen mallar için izlenebilirlik sistemi geliştirmiştir (2D kod sistemi kullanılarak dolandırıcılığın önüne geçilmesi sağlanmaktadır).

Dongjiang Uluslararası Emtia Ticaret Borsası, süt ürünleri, dondurulmuş ürünler, metalik maden ürünleri, katı kimyasallar, tarım ürünleri aynı zamanda otomobil, üzüm şarabı, yat, lüks mallar, genel amaçlı uçak gibi yüksek son tüketim malları olmak üzere toplu emtia sektörü üzerine yoğunlaşmıştır. Kısmi futures çeşitleri ile de gümrüklü teslim işlemleri ger-

çekleştirilmesi mümkün hale getirilmiş, futures ve mallar arasında kurulan bağ ile fiziksel işlemler ve elektronik ticaret etkileşimi sağlanmaktadır. Dongjiang Uluslararası Emtia Ticaret Borsası, yüksek son tüketim malları dağıtım üssü ve öne çıkan bir ticaret pazar kümelenmesi olması gibi özellikleriyle Çin ve Kuzey Asya bölgesinde önemli bir toplu sektör haline gelmiştir.

Web sitesi üzerinden alışveriş imkânı sağlamakta ve sınır ötesi elektronik ticarete imkân tanımaktadır. Online satış ve tedarik hizmetleri sunulmaktadır. Dongjiang'de bulunan dünyaca ünlü markalar için lojistik ve dağıtım üssü inşa edilmiştir. e-ticaret üzerinden ticaretlerini gerçekleştiren işletmeler, dağıtıcılar Dongjiang antrepolarını kullanabilmektedir. Bu sayede, teslimat hızı arttırılmakta, lojistik maliyeti azaltılmakta ve tüketiciye daha hızlı ve kaliteli hizmet sunulmaktadır.

Elektronik ticaret platformlarında açık, şeffaf, rahat ve hızlı hizmet sunulmaktadır. Çok fazla sayıda katılımcının bulunması sebebiyle, pazarlık fiyatı elektronik fiyatlandırma yöntemiyle belirlenmekte ve anlaşma sağlanmakta böylece spot ticaretinde meydana gelen yüksek ticaret maliyeti, opak fiyatlar, yüksek kredi riski ve düşük ticaret erişimi gibi sorunlar ortadan kalkmaktadır.

Etiyopya Ticaret Borsası (ECX), Etiyopya

Etiyopya Ticaret Borsası (ECX), 2008 yılında AddisAbaba, Etiyopya'da kurulmuş bir spot borsasıdır. ECX borsasında üyelerce 200'den fazla spot kontratı işlem görmektedir. Farklı kapasitelere sahip 16 adet lisanslı deposu bulunmaktadır. Borsada, tahıl, susam, yerli ve ithal kahve ürünleri işlem görmektedir.

ECX, endüstri standartlarına uygun mallar için lisanslı depoculuk hizmeti sunmaktadır. Lisanslı depoculuk, ECX tarafından onaylanmış aletler kullanılarak tahıl ve kahve için ör-

nekleme, değerlendirme, tartma ve sertifika işlemleri, otomatik ECX sistemi ile uyuşan tartma, alınan malların kalitesinin belirlenmesi, ECX ve çevresindeki depolar için raporlama sistemi, tahıl ürünü için raporlama sistemi ve günlük stok bilgisi raporları gibi hizmetleri sunmaktadır.

Pazar bilgilerinin paylaşımı amacıyla 2009 yılından itibaren kısa mesaj ile bilgilendirme yapılmaktadır. ECX Etiyopya mobil telefon servisi sağlayıcısı aracılığıyla pazar hakkındaki bilgileri mobil telefonlara kısa mesaj olarak ulaştırmaktadır.

Bu şekilde pazar erişimi kolaylaşmakta, pazar fiyatları hakkında bilgi sağlanmakta, güncel bilgiler takip edilebilmekte, hava durumu tahminleri ve diğer önemli pazar bilgileri paylaşılmaktadır.

2009 yılında hayata geçirilen Etkileşimli Sesli Yanıt Sistemi, otomatik bir sistem olup, 7 gün 24 saat boyunca fiyat bilgisi sunmaktadır. Bu sistem ile tüm ülkedeki hissedarlara kritik pazar fiyatı bilgileri verilmektedir. Aynı zamanda geçmiş 7 güne kadar olan fiyat bilgilerini de paylaşmaktadır. Bu sistem Aramice, Oromiffa, Tigrigna ve İngilizce gibi farklı dillerde hizmet vermektedir.

ECX web sitesi yoluyla borsada işlem gören tüm ürünler hakkında anlık pazar bilgileri verilerini paylaşmaktadır. Web sitesinde aynı zamanda tarihsel verileri, araştırmaları, haberleri, kontrat özelliklerini ve diğer önemli bilgileri sunmaktadır.

ECX pazar bilgilerini radyo, televizyon ve gazete aracılığı ile Aramice, Oromiffa, Tigrigna ve İngilizce gibi farklı dillerde paylaşmaktadır.

ETV kanalı kullanılarak günde 3 kez (sabah, öğlen, akşam) olmak üzere, ulusal radyo istasyonları aracılığı ile günde 4 kez ve günlük, haftalık gazeteler ile pazar bilgilerini paylaşmaktadır.

İtalyan Online Ticaret Borsası

İtalya Ticaret Odası'nın inisiyatifiyle 2006 yılında kurulmuştur.

İtalyan Online Ticaret Borsası'nda, tarım, gıda, balıkçılık ürünlerinin ve lojistik hizmetlerin ulusal düzeyde, internet ortamında elektronik ticari işlemleri gerçekleştirilir.

Piyasanın şeffaflığını ve etkinliğini garanti ederek; operatörlere, internet üzerinden, alternatif bir ürün pazarlığı hizmeti sunan bir spot borsadır.

İtalyan Online Ticaret Borsası aynı zamanda ürünlere ulaşımı, sözleşmenin şartlarını ve oluşabilecek ihtilafları çözüm usulünü belirler.

İtalyan Online Ticaret Borsası'nın amaçları arasında tarım, gıda ve balıkçılık ürünlerinin ticaretini sağlamak, pazarın şeffaflığına katkıda bulunmak ve alım satımın açık bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak vardır.

Satıcılar, alıcıların ürünlerini yapılan sözleşme çerçevesinde teslim ederler.

Fiyatlar ve gerçekleşen alım satım miktarları şeffaflık ilkesi doğrultusunda haftalık olarak, ticaret odalarında ve ilgili medyada yayımlanır.

Yapı, üç organdan oluşur:

1- Türkiye'deki SPK gibi gözetim rolünü üstlenen "National Deputation"

2- Borsa Merci Telematica Italiana S.c.p.A. adlı işletme şirketi

3- 81 odanın 57'sinin üyesi olduğu ticaret, endüstri, zanaat ve ziraat odaları

National Deputation (murahhas heyet) yedi üyeden oluşur:

Murahhas heyette; Tarım, Gıda ve Orman İşleri Bakanlığı, Gıda Hizmetleri ve Tarım Piyasası Enstitüsü, Ekonomik Gelişim Bakanlığı, Devlet ve Otonom Bölgeler Konferansı'ndan birer üye, Odalar Birliği'nden ise üç üye bulunur.

3 sene için seçilir ve sekreteryası Odalar Birliği'ndedir.

Bu borsaya AB'deki tarım, gıda ve balıkçılık sektöründeki üreticiler ve tacirler, üretici birlikleri ve dernekler, yetkili aracılardan üye olabilir.

Akredite operatörlerse İtalyan Online Ticaret Borsası'nın sigorta, finansal, bileşim hizmetlerinden faydalanabilir.

Trieste Ticaret Borsası (İtalya)

Dünyanın en eski ticaret borsalarından biri olan Trieste Ticaret Borsası, 1755 yılında İmparatoriçe Maria Theresa tarafından kurulmuştur.

Trieste Ticaret Borsası şu anda yeniden yapılanma ve büyüme safhasındadır. Borsa olarak kendisini, ithalat veya ihracat yapmak isteyen firmaların rekabetçiliğini ulusal ve uluslararası seviyede destekleyen bir ticaret aracı olarak konumlandırmaktadır.

Ticari sistem, yerel malları teşvik eden bir yapıdadır. Ticaret borsası da yeşil veya beyaz sertifikalı ürünleri, bedelsiz olarak Friuli-Venezia Giulia'ya naklederek sektörü teşvik edip destekler.

AGER
(Associazione Granaria Emiliana Romagnola)
BORSA MERCI BOLOGNA
LABORATORIO ANALISI

Bologna Ticaret Borsası (İtalya)

Alanında İtalya'da tek olan L'Associazione Granaria Emiliana Romagnola (A.G.E.R.), Bologna'da 1949'da kurulmuştur. Ticaret Odası tarafından yönetilen Bologna Ticaret Borsası, ülkenin ana hububat pazarıdır.

Bologna Ticaret Borsası, Quartiere Fieristico Bolognese (Fuar) merkezinde yer aldığı için ana nakil ağlarından kolayca ulaşılabilir.

Bologna Ticaret Borsası'nda her perşembe

haftalık pazar düzenlenir. Tarımla, hububatın işlenmesiyle, yağlı tohumlarla, hayvan yemi hammaddeleriyle ilgilenen herkes için önemli bir referans noktasıdır.

A.G.E.R. aralarında çiftçilerin, tüccarların, komisyoncuların, değirmencilik ve hayvancılık sektörlerinin de olduğu 12 binden fazla ticari operatörden oluşur.

Belarus Uluslararası Ticaret Borsası

Belarus'taki tek ticaret borsası olan ve bu alanda Doğu Avrupa'nın en büyüğü olan Belarus Uluslararası Ticaret Borsası, 2004 yılında Belarus'un başkenti Minsk'te kurulmuştur.

Hisselerinin %98'i hükümetin olmak üzere halka açık bir şirkettir.

Belarus Uluslararası Ticaret Borsası'nın şu anda 57 ülkeden 3 bini yabancı firma olmak üzere 14 bini aşkın kayıtlı üyesi vardır.

Belarus Uluslararası Ticaret Borsası'nın fonksiyonları ise borsa alım satımlarının gerçekleştirilebileceği koşulların sağlanması, borsa alım satımlarını yürütmek, borsadaki işlemlerin kaydını tutmak, borsaya kote olan ürünlerin kalite kontrolünü ayarlamak ve çeşitli ürünlerde arz ve talebi belirlemektir.

Küresel Borsaların Ortak Özellikleri

Bu borsaların öne çıkan ortak özelliklerinin en başında, borsalar ve üyeler arasındaki güçlü aidiyet, karşılıklı güven ve benimseme ilişkisinin varlığı göze çarpmaktadır.

Bu borsaların borsacılığı yalnızca gelir elde etme aracı olarak kabul etmediği ve üyeliğin zorunlu olmadığı bir ortamda verilen hizmet kalitesinin önemini farkında oldukları da görülmektedir.

Bu borsaların öne çıkan diğer ortak noktaları, borsanın hedef ve faaliyetlerini, borsacılığın üyelere sağladığı faydaları, borsa araçlarının nasıl kullanıldığı ve kendilerine nasıl fayda sağlayacağı hakkında üyeleri düzenli eğitim seminerleri ile bilgilendirmeye çalışmalarıdır.

Ayrıca bu borsalar gazete, radyo, televizyon, kısa mesaj ve web siteleri gibi iletişim araçlarını efektif olarak kullanarak üyeleri tüm önemli market bilgileri hakkında düzenli olarak bilgilendirmektedir.

İyi uygulama örneklerinde borsalar, üyelerine kredi başvurularında kolaylık sağlayabilecek uygulamalar gerçekleştirmektedir.

Bu ülkelerdeki uygulamalar, hem Türkiye hem de İSTİB özelindeki ticaret borsacılığı faaliyetlerini iyileştirmek için göz önüne alınabilir. Bir sonraki bölümde, bu bölümde ele alınan örneklerden yola çıkılarak İSTİB için uygulama önerileri ele alınmaktadır.

Uygulama Önerileri

Bu bölümde, dünyada ticaret borsacılığın-
daki iyi uygulama örneklerinden faydalanıla-
rak İstanbul Ticaret Borsası için oluşturulan
öneriler sunulmaktadır. Önceki bölümde be-
lirtildiği gibi, ticaret borsacılığı dünyadaki iyi
uygulama örneklerinde Türkiye’de olduğun-
dan oldukça farklı bir şekilde faaliyet göster-
mektedir ve başarılı ticaret borsacılığı uygu-
lamaları da birçok ülkede mevcuttur. Ancak
ticaret borsacılığı her ülkede ülkenin mevcut
ekonomik ve sosyal şartlarına göre de biçim-
lenmektedir. Bu bölümde, ülke örneklerinden
ve Türkiye’deki mevcut ekonomik ve sosyal
altyapıdan yola çıkılarak, İSTİB için uygula-
nabilirliğine göre derecelendirilmiş olarak bir
öneriler seti sunulmaktadır

Bu bölümde yer alan öneriler, hedef kütlesine ve uygulanabilirliğine göre dört ana kısma ayrılmaktadır:

- a- Üyelerin aidiyetini arttırmak için verilebi-
lecek hizmetler
- b- Ürün ihtisas borsacılığına ilişkin öneriler
- c- İSTİB’i Türkiye’de daha görünür hale ge-
tirmeyi amaçlayan faaliyet ve destekler
- d- Uzun vadede hayata geçirilebilecek; an-
cak mevcut şartlarda uygulanabilirliği daha
zor görünen faaliyetler

Üye Aidiyetini Arttırmak İçin Verilebilecek Hizmetler:

İncelenen tüm uygulamanın aksine ticaret
borsacılığı Türkiye’de zorunlu üyelik esasına
göre işlemektedir. 2014 yılında gerçekleştirilen
Çalışma Toplantısı’nda da üyeler bor-
sa üyesi olmanın sağladığı katkıların yeter-
siz olduğunu ve borsanın daha fazla hizmet
sunmasının gerekliliğini ifade etmişlerdir.

İSTİB, üyelerine sunduğu hizmetlerin çeşit-
liliğini arttırarak üyelerin borsaya duyduğu
aidiyetin daha yüksek olmasını temin edebi-

lir. Bu hizmetler aşağıdaki türde sağlanabilir:

a- Üyelerin yurt dışına açılmakta karşılaştığı
önemli engellerden biri iş bağlantıları gelişt-
tirmekte zorlanmalarıdır; İSTİB bu sorunun
çözümünde rol oynayabilir. Üyelerin fuarlar-
da daha aktif olarak iş bağlantıları kurmalarını
sağlamak için İSTİB iki tür destek sağla-
yabilir:

1- Çeviri desteği:

Üyelerin yurt dışı fuarlarda ortak bir konu-
şma dili bulmakta zorlanmaları durumunda
bazı temel diller için çeviri desteği veren bir
personelin üyelere eşlik etmesi faydalı ola-
bilir.

2- Görüşme öncesinde danışmanlık desteği:

Yapılan görüşmeler, ihracat önündeki bir di-
ğer önemli engelin, yurt dışındaki alıcıların
ürün kalitesine yönelik endişeleri olduğunu
göstermektedir. İSTİB ürün kalitesinin bel-
gelendirilmesi aşamasında da hizmet suna-
bilir. Bu kapsamda, İSTİB’in içinde bulunan
laboratuvarın geliştirilmesi veya dışarıdan
laboratuvar hizmeti alınması ve test edilen
ürüne İSTİB tarafından güvence sağlanma-
sı uygun olabilir. Kalite standardizasyonu ve
sertifikasyonu sağlayacak bir laboratuvarın
kullanımı, tarımsal ürünlerin ticaretinin fi-
nansallaşması aşamasında da elzem bir araç
olmaktadır. Laboratuvar hizmeti önümüzde-
ki dönemde bu nedenle de önemli olabilir.
İhracatta uluslararası kalite belgesi esastır.

Borsa üyeleri ticaretini yaptıkları ürünler için piyasa tahmini yapmalarını sağlayacak bilgilere ihtiyaç duymaktadır. Borsa, birçok farklı konuda güncel gelişmeleri ve tahminleri içeren bilgi notları ve/veya bültenler sunarak üyeleri piyasalardaki gelişmelerden haberdar edebilir ve ticaret için gerekli olan bilgileri üyelerine sağlayabilir. Bu bilgi notları ve bültenlerin hazırlanmasında İSTİB'in kurumsal kapasitesi ve mevcut akademik danışmanın bilgi ve yeteneklerinden faydalanılması mümkün olabilir; ayrıca akademik danışmanla işbirliği içinde olacak bir kurumdan destek alınabilir. Bilgi notu ve/veya bültenlerin içeriği aşağıdaki konularda olabilir:

Tarım ürünlerine yönelik üretim, fiyat gibi tahminleri içeren bültenler:

Tarım ürünlerinin ticaretini yapan borsa üyeleri, hasat sonrasında gerçekleşmesi beklenen üretim ve fiyat değişkenlerini kullanarak kendi satışları konusunda daha bilinçli bir şekilde karar verebilirler. Bu nedenle İSTİB'in üyelerine bu konuda sürekli bülten ve bilgi notları sunması üyeler için önemli olabilir. Tarım ürünlerinin üretim ve ticaretine yönelik bültenler, ABD'de Missouri Üniversitesi

Gıda ve Tarım Politikaları Araştırma Enstitüsü (FAPRI-MU) tarafından yıllık olarak ABD için hazırlanmaktadır. Türkiye için ise benzer bir model TEPAV tarafından FAPRI-MU ile işbirliği içinde uygulanmaktadır.

Güncel makroekonomik ve finansal gelişmeler ve ekonominin ilerideki durumuna ilişkin tahminleri içeren bültenler, ani değişiklikleri içeren bilgi notları:

Makroekonomik değişkenler, şirketlerin ticaret yeteneklerini doğrudan etkileyebilmektedir. Örneğin kur hareket veya faiz oranlarındaki değişiklikler, gerek iç piyasadaki ticaret, gerekse ithalat ve ihracat için çok önemli olmaktadır. Ancak ticaretle uğraşan kişi ve şirketlerin önemli bir bölümü makroekonomik eğilimler konusunda bilgi sahibi olamamakta, diğer bir deyişle ekonomideki büyük resmi görmekte yetersiz kalabilmektedir. Bu nedenle de ekonomideki değişimlere hızla tepki veremediği için zarar edebilmektedir. İSTİB üyelerine makroekonomik eğilimler ve gelecek üzerine tahminler içeren bültenler sunulması, üyeler açısından bu nedenlerle önemli olabilir. Makroekonomik projeksiyonlar, Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (BETAM) gibi bazı kurumlar

tarafından aylık, 3 aylık veya yıllık olarak hesaplanmaktadır; ayrıca ekonomik gelişme ve beklentilere ilişkin veri ve raporlara Turkish Data Monitor (TDM) üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Bloomberg gibi kuruluşlar piyasaya ilişkin değişiklikleri anlık olarak paylaşmaktadır. TEPAV tarafından ise çeyreklik olarak makroekonomik ve finansal değişkenlerin tahminleri yapılmakta ve ani değişikliklerde de tahmin güncellemesi yapılabilmektedir.

İstanbul'daki ticaretin durumuna ve gelecek dönemdeki beklentilere ilişkin bültenler:

Borsa üyelerinin ilde ticaret gerçekleştiren diğer firmaların beklentilerine ilişkin olarak bilgilendirilmesi, üyeler tarafından gerçekleştirilen ticarete yaşanabilecek bilgi eksikliği ve asimetrisini en az düzeye indirmek açısından önemlidir. Bu nedenle Türkiye'deki bazı ticaret borsaları perakendecilerin beklentilerini inceleyen aylık anketler vasıtasıyla ildeki ticaretin durumu konusunda bilgi almaktadırlar. TEPAV tarafından hem Türkiye geneli için, hem de seçilmiş iller için aylık olarak uygulanmakta olan Perakende Güven Endeksi, bu amaçla kullanılmaktadır.

SMS sistemi, web TV, akıllı telefon uygulamaları:

Anında bildirim için yönelik SMS ve televizyon uygulamaları, önceki bölümde verilen iyi uygulama örneklerinin birçoğunun ortak özelliğidir. Buna ek olarak İSTİB, üyelerinin akıllı telefon gibi teknolojik ürünleri kullandığı ölçüde, onlara uyum sağlayacak uygulamalar vasıtasıyla üyelerine bildirimlerde bulunabilir.

Üye eğitimleri:

İSTİB, üyelerine ticaretin geliştirilmesi ve kazancın artırılmasına destek olabilecek konularda eğitimler verebilir. Bu eğitimler, İSTİB üyelerinin isteklerini yansıtacak şekilde de açılabilir; ayrıca aşağıdaki konuları da içerebilir:

Finansal piyasalara yönelik eğitimler:

Tarımsal ürün ticaretinde finansallaşma Türkiye genelinde gündemde olan ve kısa zaman içinde yaygınlaşması beklenen bir konudur. Ancak mevcut durumda tarımsal ürün ticaretinde yer alan borsa üyelerinin finansal piyasalarda işlemler konusunda bilgi açığı olması mümkündür. Bu nedenle İSTİB'in sağlayacağı ana eğitimlerden biri, temel finansal okuryazarlık ve finansal piyasalarda tarım ürünlerinin dâhil olduğu işlemler üzerine olabilir. Bu eğitimler kapsamında, tarım ürünleri ticaretinin yüksek derecede finansallaşmış olduğu dünya borsalarına (örneğin Chicago Borsası) geziler yapılması da düşünülebilir.

Yabancı dil ve iletişim yeteneklerine yönelik eğitimler:

Özellikle daha küçük ölçekli şirketlerin yurt dışında ticarete açılmalarındaki önemli bir engel, iletişimde yaşanan aksaklıklar olmaktadır. Bu durum, borsa üyelerinin de yurt dışında katıldıkları fuarlardan yeterince verim alamadan dönmelerine neden olabilmektedir. İSTİB, üyelerine sağlayabileceği yabancı dil (İş İngilizcesi) ve iletişim yeteneklerini art-

IPARD

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı
Kırsal Kalkınma Programı

tırmaya yönelik eğitimler ile borsa üyelerinin bu ihtiyacına cevap verebilir. Yurt dışındaki fuarlara yönelik verilebilecek diğer destek türleri aşağıda özetlenmektedir.

Proje yatırım destekleri:

Üyeler için önemli fayda sağlayabilecek bir başka destek türü, proje yazımı için verilen destek olabilir. Gerek Avrupa Birliği tarafından sağlanan IPARD gibi destekler, gerekse İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından sağlanan destekler için projelerin uygun formatta yazılması gerekmektedir. Ancak üyeler bu konuda bilgi ve deneyim sahibi olmadıkları için söz konusu desteklerden faydalanmakta zorlanabilmektedir. Bu sorun, İSTİB'in üyelerine proje yazımı konusunda vereceği destek ile çözülebilir.

Lobi faaliyetleri:

Son olarak, İSTİB'in temel faaliyet konularından biri, firmaların tek başlarına ulaşmalarının mümkün olmadığı makamlara firmaların sorunlarının iletilmesi olabilir. Borsa üyelerinin birçok konuda ortak sorun alanları olabilmektedir. Ancak, bu sorun alanlarını İSTİB gibi bir çatı kuruluş vasıtası ile dile getirmek, özellikle kamu sektörü ile ilişkilerinin daha güçlü olması bakımından önemlidir. Bu nedenle İSTİB'in üyelerine sağlayabileceği temel hizmetlerden biri, üyelerinin kamu sektörü ile etkili iletişimini sağlamak ve güçlendirmek olabilir.

Borsanın Temel Faaliyet Alanlarının Geliştirilmesine Yönelik Öneriler:

Bu bölümde, dünyada ticaret borsacılığının temel faaliyet alanları olan fiyat belirleme ve finansal araçlara daha kolay erişim sağlanmasına yönelik hizmetler ele alınmaktadır. Türkiye'de gündeme gelmekte olan tarım ürünleri ticaretinin finansallaşması ve elektronik ticaret alanlarındaki hizmetler bu kısmında listelenmektedir.

Önceki bölümde belirtildiği gibi, dünyadaki birçok ticaret borsası tarımsal ürün ticaretinin finansal piyasalara entegrasyonu konusunda faaliyet göstermektedir. Tarımsal ürün ticaretinin finansallaşması Türkiye için de yakın gelecekte planlanmakta olduğundan, İstanbul Ticaret Borsası'nın özellikle stratejik konumu dolayısıyla finansallaşma alanında diğer borsalara öncülük etmesi önemlidir. Bu anlamda, İstanbul Ticaret Borsası'nın tarımsal ürün ticaretinin finansallaşması konusunda gerçekleştirebileceği bazı eylemler bulunmaktadır:

Ürün ihtisas borsalarının geliştirilmesi aşamasında ilgili kurum ve kuruluşlara destek verilebilir. Ayrıca, ürün ihtisas borsalarının uygulama aşaması için gerekli olan lisanslı depoların geliştirilmesinde de İSTİB rol oynayabilir.

İSTİB, tarımsal ürün ticaretinin finansallaşması aşamasında piyasa aktörlerini bilgilendirme ve İslami finansın sisteme entegrasyonu çalışmalarında rol alabilir.

İSTİB'in geçtiğimiz yıllarda Kurban Bayramı öncesinde kurbanlık canlı hayvan satışı için türev piyasa aracı yaratılması girişimi, Türkiye'de tarım ürünleri piyasalarının finansallaşması alanında öncü girişimlerden biri olmuştur. Ancak alınan bilgilere göre türev ürüne yönelik yeterli talep oluşmamıştır. Bu durumun iki nedenden kaynaklanmış olması mümkündür:

Kurbanlık sektöründeki potansiyel alıcıların bilinçsiz olması: Bu durumda, İSTİB tarafından gerçekleştirilebilecek bilgilendirme toplantıları ve seminerler, ilerleyen dönemde türev araçların daha bilinçli değerlendirilmesini ve türev araçlara yönelik talebin daha yüksek olmasını sağlayabilecektir.

Kurbanlık alımında türev piyasa araçlarının kullanımının İslami olmadığı düşünülmesi: Bu durumda ise, İslami finans sisteminde türev araç muadillerinin tarım ürünleri için geliştirilmesi, bu araçlar yönelik talebi arttıran bir etken olabilir. İslami finans konusunda İSTİB tarafından çeşitli tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilebilir,

Tarım ürünlerinin kalitesinin belirlenmesi ve belgelenmesine yönelik olarak laboratuvar hizmetleri geliştirilebilir veya hizmet alımı için anlaşmalar yapılabilir. Tarım ürünleri ticaretinin finansallaşması konusunda en önemli basamaklardan biri, ilgili ürünlerin kalitesinin belirlenmesi ve belgelenmesi aşamasında laboratuvar desteğinin sağlanmasıdır. Mevcut durumda çok sınırlı sayıda borsada laboratuvar kullanılır durumdadır; ancak önümüzdeki dönemde laboratuvarların daha etkin kullanımı bu nedenle öngörülmektedir. İSTİB bu aşamada mevcut laboratuvarı geliştirmek veya dışarıdan laboratuvar hizmeti alımı konusunda anlaşma yapmak gibi yöntemler ile laboratuvar kullanımı konusunda hazırlık yapabilir.

Elektronik borsacılık faaliyetleri:

Borsa faaliyetlerini canlandırmaya yönelik olarak İSTİB, elektronik ticaret kanalını kullanarak işlem hacmini arttırabilir. Elektronik ticaret, gelişmiş ülke borsalarının tamamı tarafından uygulanmakta olan ve kalite standardı belirlenmiş ürünün borsaya taşınmadan doğrudan alıcıya ulaştırılmasını sağlayan bir sistemdir. İSTİB içerisinde halen kurulma aşamasında olan e-ticaret sisteminin kurulması ile birlikte e-ticaret, borsa içindeki ticaret hacmini arttırmak ve cazip hale getirmek için (birbirini tamamlayıcı olarak da işlev gösterebilecek olan) iki şekilde kullanılabilir:

Paketli gıda ticaretine yönelerek ve borsa içinde yapılan ticaretin e-ticaret biçiminde sürdürülmesi:

Mevcut durumda borsada tescili yapılmakta olan türde satışların sayısının artması için, paketli gıda satışının elektronik ticaret kullanılarak borsa üzerinden gerçekleştirilmesi düşünülebilir. Paketli ürünün kalitesi belirli olacağından, alıcının ürün ile bir araya gelmesi gerekmeksizin, borsanın aracılık güvenliği ile ticaret elektronik ortamda gerçekleştirilebilir. Borsa tarafından alınan tescil ücreti de yine elektronik ortamda tahsil edilebilir.

Borsa dışı aleni satışı (OTC) içeren bir portal oluşturulması:

İSTİB tarafından oluşturulabilecek bir diğer portal ise, mevcut durumda Mega Center ve Rami Kuru Gıda Sitesi içinde gerçekleştirilen ticaretin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi için bir altyapı oluşturmak olabilir. Bu durumda borsa üzerinden elektronik ticaret gerçekleştirilmeyi daha cazip bir hale getirebilmek için çeşitli teşviklerin hayata geçirilmesi düşünülebilir. Bu şekilde kayda giriş teşvik edilerek kotasyona tabi olan ve olmayan ürünlerin satışına izin verilmesini temin edecek bir satış hacmi oluşturulması mümkün olabilir.

Borsanın Görünürlüğünü Arttıracak Öneriler:

İSTİB, kent çiftçiliğinin uygulanması için projelere destek verebilir. Kent çiftçiliği, özellikle köyden kente göç etmelerinin ardından şehirde yetenek uyumsuzluğu nedeni ile gelirden elde etmekte zorlanan kişilere yönelik bir alternatif kazanç girişimidir (bkz. Kutu 1). İstanbul'un Türkiye'nin en fazla iç göç alan ili olduğu göz önüne alınarak, İSTİB kent çiftçiliği projesine yönelik bir girişim başlatılabilir veya kent çiftçiliğine yönelik projelere destek verilebilir.

Yerel / organik pazar kurulabilir. Organik tarım, fiyatı geleneksel gıda ürünlerine kıyasla belirgin olarak daha fazla olmasına rağmen, günümüzde tüketiciler tarafından giderek artan bir talebe sahiptir ve gıda endüstrisinin en hızlı büyüyen sektörlerinden biridir. Bu yüksek talep organik gıdaların ve tarımın kimyasal maddelerden arınmış olmaları, besin değeri ve lezzet açısından daha iyi olmaları, üretilen ürünlerde sertifikasyon bulunması ve belirlenmiş standartlara göre üretilmeleri ve olumlu çevresel etkilerinin olması gibi özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca organik ürünler için kullanılan sertifikasyon ve etiketleme sistemleri pazarın gelişmesi, dağılımın artması ve karşılıklı güven ilişkisinin gelişmesi için hizmet eden araçlar olarak görülmektedir.

Organik tarım dünyada 160'dan fazla ülkede ve 40 milyon hektar alanda yapılmaktadır. Organik tarım alanında en fazla üretimi 10 milyon hektar alana sahip olan Avustralya yapmakta, onu 8,2 milyon hektarla Avrupa ve 5,8 milyon hektarla Latin Amerika takip etmektedir¹.

Türkiye'de de bilinçli tüketiciler algısının giderek yerleşmesiyle birlikte, organik gıdalara olan talep giderek artmakta buna karşın

¹ The US Organic Industry: Important Trends and Emerging Issues for the USDA

yeterli sayıda organik pazar bulunmamakla birlikte, mevcut pazarlarda satılan ürünler, tüketicileri caydıracak derecede pahalı olmaktadır. Organik tarıma ve ürünlere giderek artan bu talep dolayısı ile İSTİB, talebe cevap vermek, mevcut pazarın gelişmesini ve üretici/çiftçilerin ürünlerini daha geniş pazarlara ulaştırabilmelerini sağlamak amacıyla, uygun fiyatlara sahip organik ürünlerin bulunduğu bir pazarın kurulmasını destekleyebilir.

Tarım ürünlerinde İslami finans araçlarının geliştirilmesi için bir araştırma gündemi oluşturulabilir. Finansal işlemlerin İslami usullere göre gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar son yıllarda gerek ülkemizde gerek dış dünyada hız kazanmıştır. Özellikle borsa faaliyetlerini de ilgilendiren dini görevlerin (kurban kesmek gibi) finansal araçlar kullanılarak satın alınması ancak İslami finans uygulamaları ile mümkün olabilmektedir. Örneğin yukarıda belirtildiği gibi, İslami finans araçları kullanılarak Kurban Bayramı öncesinde türev piyasada canlı hayvan satışına yönelik daha canlı bir talep sağlanması mümkün olabilir. Bu araştırma gündeminin oluşturulması aşamasında, Borsa İstanbul'un içinde kurulmuş olan Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi ile işbirliği yapılması da düşünülebilir.

Kutu 1: **Kent Çiftliği**

Kent çiftçiliği, ekonomik durgunluk döneminde kırsal çiftçiliğin maliyetlerinin artmasıyla köyden kente göçenlerin kazanç elde etme yöntemlerinden biridir. Özellikle gelişmekte olan yerlerde örneğine rastlanabilecek bu durum, gelişmiş şehirlerde alternatif kazanç olarak tanımlanmıştır. Gelişmekte olan yerlerden Kenya'nın Nairobi şehrinde, kent tarımı fakirliğin artmasına, yükselen gıda fiyatları ve kıtlığa bir çözüm olarak görülmektedir. Nairobi'de kümes hayvanları, mısır, fasulye, lahana halk için; süs bitkileri ise ticaret için üretilmektedir. Bu sayede senede ortalama 50.000 torba mısır, 15.000 torba fasulye, 250.000 tavuk, 45.000 keçi ve koyun ile 42 milyon litre süt üretilmiştir. Diyarbakır'da ise antepfıstığı üretimi yapan 70 antepfıstığı üreticisi, pestisitleri kullanmamayı kabul ederek İyi Tarım Sertifikası almış ve dekar başı 25 TL destek ödemesi almaya hak kazanmışlardır. Kısıtlı taze gıda erişimi olan Dorchester, Boston'da 1.011 m² ile 2.022 m² arasında boş arazilerde organik atıkları gübreye çevirerek şehir içindeki tarlalar için hazırlanmaktadır.

Kent çiftçiliği sayesinde boş alanlar tarıma elverişli hale getirilmektedir. Plant Chicago şirketi, eskiden dünyanın et ürünlerinin en fazla işlendiği Chicago Meatpacking (Et İşleme) bölgesindeki gıda işlemeye yatkın boşaltılmış fabrikalardan birine dikey entegrasyonlu bir çiftlik olarak kurulmuştur. Üretilenler bölge pazarlarına satılmaktadır. Fabrikaya alınan şirketlerden bölgenin kalanıyla kıyasla daha az kira ve enerji ücreti alınmakta, ortak kullanılacak bir mutfak, yükselen gıda fiyatları düşülerek yenilikçi mahsulatlar için araştırma alanı, üretimden ortaya çıkan organik atıklar ile dışarıdan getirilecek organik atıklar için günde 27 ton organik atık iş-

leyip biokütle ve 400 kWh elektrik üretebilen anaerobik çürütücü sunulmaktadır. 10,117 m² alana sahip fabrikanın alınması ve tadilatı devletten alınan 1.5 milyon dolarla karşılanmıştır. Yatırım sayesinde 125 iş, 10.000 tondan fazla organik atığın çöp sahalarından uzaklaştırılması sağlanmıştır.

Kaynaklar

FOODMETRES. 2012. Nairobi. Case Studies. <http://www.foodmetres.eu/case-studies/nairobi-case-study/>

T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Diyarbakır İl Müdürlüğü. 2012. Antepfıstığında İyi Tarım Uygulamaları Projesi. Haberler. <http://www.diyarbakirtarim.gov.tr/arsiv-haber-antepfistiginda-iyi-tarim-uygulamalari-projesi-247>

T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Diyarbakır İl Müdürlüğü. 2012. Dicle Uğrak Köyünde İyi Tarım Uygulamaları Toplantısı Yapıldı. Haberler. <http://www.diyarbakirtarim.gov.tr/arsiv-haber-dicle-ugrak-koyunde-iyi-tarim-uygulamalari-toplantisi-yapildi-145>

Irvine, Martha. 2012. Urban Farming Thrives in Old Chicago MeatPlant. Huffington Post. http://www.huffingtonpost.com/2012/04/08/urban-farming-thrives-in-_n_1411037.html

UrbanLab. 2011. Farmingthe Chicago Stockyards. AIA Chicago 56th Annual Design 2011 GHT. <http://dea.aiachicago.org/2011/awards.asp?appld=185>

Smith Carol. 2012. Symbiotic Urban Farming and Industrial Reuse in Chicago. Our World Boughtyou United Nations University. <http://ourworld.unu.edu/en/symbiotic-urban-farming-and-industrial-reuse-in-chicago>

Kutu 2: **Kazakistan ve Rusya'nın işbirliği ile kurulan Avrasya Ticaret Sistemi (ETS)**

ETS, Rusya ve Kazakistan'ın işbirliği ile 2008 yılında kurulmuştur. Kazakistan'ın eski başkenti Almaty şehrinin Bölgesel Finans Merkezi ve Rusya Borsası (RTS), başlangıç sermayesi olarak 533.000 ABD Doları kullanarak Kazakistan'da RTS ticaret teknolojisini kullanan Avrasya Ticaret Sistemi'ni (ETS) kurmuştur.

ETS'nin kurulması aşamasında temel motivasyon, Kazakistan, Rusya ve Ukrayna'nın Karadeniz tahıl ve yağlı tohum kontratlarının dünya çapında ticari ilgi uyandıracığı düşüncesi olmuştur. Borsanın %60'ı Rusya, %40'ı ise Kazakistan'a aittir.

ETS'nin yedi ticaret bölümü vardır: tarım, petrol (yağlayıcı, dizel benzin, ısıtma yağı), metaller, üretilmiş ürünler spot piyasası; özelleşmiş ticaret (açık arttırma, devlet piyasa müdahaleleri); özelleşmiş sera gazı emisyonu kotaları; depolanmış buğday türev ürünleri piyasası. Mevcut durumda işlem gören standartlara tabii ürünler buğday, arpa, ayçiçeği yağı ve çekirdeği ile altındır. ETS web sitesinde tahıl işlemleri anlaşmaları için teminat formlarının alınabileceği ülke çapında 94 adet tahıl alım noktasının listesi ile ürün standartlarının anlatıldığı sürece dair açıklama bulunmaktadır.

ETS girişiminden sonra Avrasya'da ülkeler arası entegrasyon borsalar aracılığıyla ilerlemiştir. 2010 yılında %98'ine devletin sahip olduğu Beyaz Rusya Borsası ve ETS arasında kayıtlı borsa üyeleri ve müşteriler arasında ortak çalışmalar, ticaret ve enstitüler arasında ortaklığı destekleyecek ortak çalışma anlaşması Beyaz Rusya, Rusya ve Kazakistan devlet başkanlarının bulunduğu EURASEC Yüce Konsey toplantısında Beyaz Rusya ve Kazakistan tarafından imzalanmıştır. Or-

tak borsaya ETS'nin buğday, kömür, süt tozu ve Beyaz Rusya Borsası'nın hayvan ve şeker ürünleriyle katkıda bulunması koşullanmıştır. Borsanın amacı ortak para birimiyle ticaret yaparak döviz riskini ortadan kaldırmak, rekabeti desteklemek ve işlevsel maliyetleri azaltmaktır. 2012 yılından beri Kazakistan, Rusya, Beyaz Rusya, Ukrayna, Kırgızistan, Tacikistan'ın maliyet düşürerek ortak ticaret yapabileceği alanlar geliştirilmek istenmiştir.

Kaynaklar

Belarussian Universal Commodity Exchange. 2010. Commodity Exchange Markets of Belarus, Kazakistan SignCooperationAgreement. All News. <http://www.butb.by/engl/index.php?page=49&id=34393>

Belozertsev, Alexander, LamonRuttenand Frank Hollinger. 2011. Commodityexchanges in Europe and Central Asia: A meansformanagement of price risk. WorkingPaperpreparedunderthe FAO/World Bank Cooperative Program

ETS Commodity Exchange. 2014. Exchange Arbitration Rules. Documents. <http://www.ets.kz/s16922.08.2014>

ETS Commodity Exchange. 2014. List of grain-receivingpointswhosegrainwarrantforms can be usedforsettlement in graintransactionseffected in theMode of Tradewith T+0 settlement. Commodities. <http://www.ets.kz/a54122.08.2014>

Kazakh TV. 2012. CommodityExchangesProgrammeEpisodes26/06/2012. 2014 KhabarAgency.

http://oldkazakh-tv.softdeco.net/eng/the-realeconomy/archive/Commodity_Exchange_1340696827.html

Mevcut Şartlarda Uygulanabilirliği Düşük Ancak Uzun Vadede Hayata Geçirilebilecek Öneriler:

Türkiye içinde üretim miktarının yüksek olduğu bazı tarım ürünlerinde referans fiyatın İSTİB veya ülke içinde oluşmasına yönelik çalışmalar yapılabilir. Bu kapsamda dünyadaki uygulamalardan yola çıkarak iki temel yöntem uygulanabilir:

Balkan ülkelerinde üretilen tarım ürünlerinin İSTİB içinde ticaretinin gerçekleştirilmesi veya İSTİB'in Balkan ülkeleri içinde borsa açılmasına destek vermesi yolu ile satışı gerçekleşen ürün miktarının arttırılması sağlanabilir. Bu yöntem ile borsa içinde ticareti yapılan ürünlerde referans fiyat belirlenme-

ye yönelik daha yüksek bir şansa sahip olunabilir. Örneğin Rusya, Kazakistan'da kurduğu Avrasya Ticaret Sistemi (ETS)'ni kurarak Karadeniz'deki tahıl ve yağlı tohumların satışında önem kazanmıştır (bkz. Kutu 2).

Türkiye'de yüksek miktarda üretilen ancak fiyatların yurt dışında olduğu, örneğin fındık gibi ürünler için, ürün farklılaştırması yolu ile fiyat oluşumu sağlanabilir. Örneğin, Brezilya'da Bolsa de Mercadorias e Futuros, Arabica kahvesi fiyatının ABD borsasında oluşmasını engellemek için "yıkılmamış Arabica kahvesi" adı ile kendi kahvesini farklılaştırmış ve tanımlanan bu ürünün referans fiyatının Bolsa de Mercadorias e Futuros içinde oluşmasını sağlamıştır (bkz. Kutu 3).

Kutu 3: Brezilya Bolsa de Mercadorias e Futuros (BM&F)'da Ürün Farklılaştırması Örneği

Latin Amerika borsaları, fiyatlandırma kapasitesi ve finansal riskten koruma (hedging) sağlayabilecek borsalarla rekabet etmek yerine alternatif ürünler sunarak yeni bir piyasa geliştirmeye çalışmış-

lardır. Örneğin, Chicago Board of Trade (CBOT), Buenos Aires ya da Rosario Borsalarıyla mücadele etmek yerine bu borsalarda takas edilen ürünleri yılın farklı zamanlarında piyasaya çıkararak ya da farklı zaman kapsamları olan ürünler sunarak rekabetten kaçınmışlardır. Bu ürünler borsalara faiz riski azaltma yararını da getirmiştir.

BM&F'in önemli başarılarından biri, daha önce fiyatı borsa dışında belirlenen bir üründe fiyatın borsada belirlenmesini

sağlaması olmuştur. Bolsa de Mercadorias e Futuros (BM&F)'da işlem gören Yıkılmamış Arabica Kahvesi ürünü New York Board of Trade (NY BOT)'de işlem gören Arabica Kahvesi ürününden farklılaştırıl-

mış olmasından dolayı başarılı bir üründür. Farklılaştırılmış ürün çıkarılırken tarım ürünleri borsasının kuvvetlendirilmesi hedeflenmiştir.

Kaynaklar

Arias, Diego, Alfredo Ferreira Lamas, Musa Kpaka. 2011. Agricultural Commodity Exchanges in Latin America and the Caribbean. Latin America and the Caribbean Region: LCSSD Occasional Paper Series on Food Prices Paper No. 75649

UNCTAD, United Nations Conference on Trade and Development "Development Impacts of Commodity Exchanges in Emerging Markets", 2009.

Sonuç

Bu bölümde, dünyada iyi uygulama olarak nitelendirilen ve kabul edilen ticaret borsaları örneklerinden yola çıkılarak, İstanbul Ticaret Borsası için uygulama önerileri sunulmaktadır. Bu amaçla öncelikle bu iyi uygulama örneklerine sahip ülke ticaret borsalarının özellikleri ve sunduğu hizmetler özetlenmiş, daha sonra İstanbul Ticaret Borsası'nın uygulayabileceği hizmetler ve öneriler dile getirilmiştir. İncelenen iyi uygulama örnekleri açısından öne çıkan bazı ortak sonuçlar ortaya konmuştur. Bu borsalar ve üyeleri arasında güçlü aidiyet ve güven ilişkisi bulunmaktadır. Bu ülkelerdeki ticaret borsacılığında üyelik zorunlu tutulmamakta ve dolayısı ile kaliteli ve tatmin sağlayan hizmetlerin gerekliliği borsalarca farkına varılmıştır. Borsanın üyelere sağlayabileceği katkı, hedef ve faaliyetleri, borsa araçlarının kullanımı gibi düzenli olarak çeşitli eğitim seminerleri düzenlemektedirler. Ayrıca bu borsaların en çok göze çarpan ortak özelliklerinden bir tanesi de gazete, radyo, televizyon, kısa mesaj, internet gibi iletişim araçlarını efektif bir bilgi paylaşım aracı olarak kullanma ve piyasalar hakkında düzenli olarak bilgi sağlamalarıdır.

Örnek Ticaret Borsalarından Yola Çıkılarak Sunulan Öneriler;

- Hedef kitlesi ve uygulanabilirliği açısından, üyelerin aidiyetini arttırmak için verilebilecek hizmetler,
- Borsanın temel faaliyet alanının geliştirilmesine yönelik öneriler,
- İstanbul Ticaret Borsası'nı Türkiye'de daha görünür hale getirmek amacıyla yönelik faaliyetler,
- Mevcut şartlarda uygulanabilirliği tartışmalı fakat uzun vadede hayata geçirilebilecek faaliyetler olmak üzere dört ana kısımda incelenmiştir.

Üyelerin aidiyetini arttırmak için verilebilecek hizmetler açısından bakıldığında, danışmanlık hizmetleri, fonksiyonel ve efektif fiyat bilgilendirilmesi, ekonomik, tarımsal ürünler, fiyat tahmini gibi konuları içeren bültenlerin yayınlanması, düzenlenen fuarlarda çeviri

desteği, çeşitli konularda verilebilecek eğitim seminerleri ve proje yazım yardımları öne çıkan noktalardır.

Borsanın temel faaliyet alanının geliştirilmesine yönelik öne çıkan öneriler ise işlem hacmini arttırmak amacıyla elektronik ticaret kanalını kullanılması ve ürün ihtisas borsaları ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için İstanbul Ticaret Borsası tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara destek verilmesi gibi hizmetlerdir.

Borsanın görünürlüğünü arttıracak önerilere, boş alanların tarıma daha elverişli olmasını da sağlayan kent çiftçiliğinin uygulanabilmesi için proje destekleri verilebilir. Buna ek olarak yerel/organik pazarların kurulması, ayrıca İslami finans araçlarının geliştirilmesi ve kullanımı için bir araştırma gündemi oluşturulması hizmetleri de öne çıkmaktadır.

Mevcut şartlarda uygulanabilirliği tartışmalı fakat uzun vadede hayata geçirilebilecek faaliyetler ise üretim miktarının yüksek olduğu bazı tarım ürünlerinde referans fiyatın İSTİB veya ülke içinde oluşmasına yönelik çalışmalar yapılması ve Türkiye'de yüksek miktarda üretilen ancak fiyatların yurt dışında olduğu ürünler için, ürün farklılaştırması yolu ile fiyat oluşumunun sağlanması gibi hizmetlerdir.

İSTİB Stratejik Plan sürecinin en önemli adımların biri paydaşlarının analiz edilmesidir çünkü stratejik plan ancak tüm paydaşların sahiplenmesi neticesinde operasyonel hale geçecektir. İSTİB'in paydaş analizine göre paydaşlar; borsadan hizmet alan, borsanın doğrudan-dolaylı, yönde etkilediği veya borsanın doğrudan ve dolaylı etkilendiği gruplardan oluşmaktadır. Söz konusu paydaşlar ayrıca ilişkinin kuvvet düzeyine göre sınıflandırılmıştır. Kuvvet düzeyi İSTİB ve paydaşın birbiri üzerindeki etki, etkileşim ve yaptırım gücünü ifade etmektedir.

Tüm bu gerçeklerden hareketle ülkemizin 2023 hedefleri, kalkınma planı, sektörel ve temtik eylem planları, orta vadeli plan, bakanlıkların ve yerel yönetimlerin stratejik planları, yerel eylem planları ve bölgesel kalkınma planı gözönünde bulundurularak Borsa'ya yönelik stratejik eylem planı hazırlanmış, bu çerçevede 6 stratejik amaç doğrultusunda politika ve hedefler belirlenmiştir.

Tablo 21: İstanbul Ticaret Borsası SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
Mevcut Üye Sayısı	Teknolojinin Kullanım Alanının Yeterince Yaygınlaşmaması
Borsanın Mali Olanaklarının Genişliği	Personel İşe Alım, Oryantasyon, Görev Bildirim Süreçlerinde Noksanlıklar, Mevcut Personelin Deneyimi ve Yeterlilikleri
Üyelerin Sektörel Faaliyet Skalasının Genişliği	Analiz Tesislerinin Sahip Olduğu Alan ve Teknoloji Olanakları
Üye Memnuniyetini Arttırmaya Yönelik Çalışmalar	Borsa Merkez ve Canlı Hayvan Şubesi Binasının Fiziki Yetersizlikleri
Ticaret Borsacılığının Teşkilatlanmış Yapısal Avantajları	İç Kontrol, Risk ve Mali Yönetim Sistemlerinin Eksiklikleri
Yenilikçi Proje Geliştirme Kapasitesi, E-Pazar	
Tarihi Bina Niteliğindeki Taşınmazlar	
Köklü Tarihi Geçmiş	
Hâlihazırda Kurulmuş Kalite Yönetim Sistemi	
FIRSATLAR	TEHDİTLER
İSTİB Yönetiminin TOBB'da ve Çeşitli Kurumlarda Aktif Olarak Temsil Edilmesi	Kanundan Doğan Tescil Yetkisinin Sona Ermesi
Tarım ve Tarıma Dayalı Ürün Piyasasındaki Gelişmeler	Dış Pazarlara İstenilen Düzeyde Açılmaması
Elektronik Pazar Projesi	Tarımsal Ürün Planlamasına İlişkin Aksaklıklar
Tohum Projesi	
Lisanslı Depoculuk Potansiyeli	
Uluslararası Kuruluşların Emtia Piyasasına İlişkin Destekleri	

Tablo 22: İstanbul Ticaret Borsası PEST Analizi

Politik Faktörler	
FIRSATLAR	TEHDİTLER
Bölgesel Kalkınma Planlarının Hayata Geçirilmesi	Orta Doğu Piyasasının Karışıklığı
Lisanslı Depoculuk Yasası	
Kalkınma Bakanlığı'nın Ajanslar Yoluyla Yerel Kalkınmayı Desteklemesi	
Gıda Güvenliği Düzenlemeleri	
AB Düzenlemeleri İle Uyum	
Ekonomik Faktörler	
FIRSATLAR	TEHDİTLER
İkili Ekonomik Anlaşmalar	Gıda Fiyat Endeksi Değişimleri
Güçlenen KOBİ Yapısı	Tarımsal Ürün Fiyat Değişimleri
Küresel Ekonomiye Entegrasyon Olanakları	Gıda Krizleri
Tarım ve Gıda Alanına Yönelik AB ve Uluslararası Kuruluş Destekleri	Kur Riski
Destek Ödemeleri	
Orta Gelir Sınıfının Genişlemesi	
SOSYAL FAKTÖRLER	
Fırsatlar	Tehditler
İstanbul Piyasasının Sürekli Büyümesi	Sağlık Koşullarına Uyumsuz Üretim
Artan Genç Nüfus	Göç Hareketleri
Sağlıklı Beslenme Hakkında Artan Bilinç	Tarımsal Üretimin Küçük ve Parçalı Yapılması
Organik Ürünlere Olan Talep	Tarımsal Sermaye Büyüklüğünün Azlığı
Tüketicilerin Gıda Sepetinin Değişimi	
TEKNOLOJİK FAKTÖRLER	
Fırsatlar	Tehditler
Elektronik Ticaret Olanaklarının Gelişmesi	Teknolojinin Tarımsal Faaliyetlerde Geç Yayınlaması
Ar- Ge ve Yenilikçilik Ekosisteminin Gelişmesi	
Borsacılık Faaliyetlerinin Teknoloji İle Uyumlaşması	

Tablo 23: İstanbul Ticaret Borsası Paydaş Analizi

PAYDAŞ	İÇ	DIŞ	ETKİLEŞİM DÜZEYİ
TOBB			Yüksek
Bakanlıklar			Yüksek
İstanbul Ticaret Odası			Orta
İstanbul Sanayi Odası			Orta
İMEAK Deniz Ticaret Odası			Orta
İstanbul Kalkınma Ajansı			Orta
Kamu Kuruluşlarının Yerel Temsilcilikleri			Yüksek
Valilik			Orta
İl Özel Meclisleri			Düşük
Sivil Toplum Kuruluşları			Orta
Sektör Dernekleri			Orta
Belediye Başkanlıkları			Yüksek
Tabipler Odası			Orta
Uluslararası Kuruluşlar			Düşük
Borsa İstanbul			Yüksek
Basın			Yüksek
İSTİB Yönetim Kurulu			Yüksek
İSTİB Meclis Üyeleri			Yüksek
İSTİB İştirakleri			Yüksek
İSTİB Üyeleri			Yüksek
Burs Verilen Öğrenciler			Orta
Tarım Kooperatifleri			Yüksek
Gıda Laboratuvarları			Yüksek
Üretici Birlikleri			Yüksek

İSTANBUL TİCARET BORSASI STRATEJİK EYLEM PLANI POLİTİKA VE HEDEFLER

Stratejik Amaçlar

1. Borsa Hizmet Verimliliğinin Arttırılması

- 1.1. Borsa Faaliyetlerine İlişkin Çalışmalar
- 1.2. Canlı Hayvan Borsacılığını Geliştirme Çalışmaları
- 1.3. Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığı Çalışmaları
- 1.4. İstatistik Çalışmaları ile Politika Üretimine Katkı Sağlanması
- 1.5. Laboratuvar Hizmetlerinin Geliştirilmesi Çalışmaları
- 1.6. Kıyaslama Çalışmaları
- 1.7. Bilgilendirme ve Destek Hizmetlerinin Geliştirilmesi
- 1.8. Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi ve Hizmet Kalitesinin Arttırılması

2. İş Ortamının İyileştirilmesi

- 2.1. İç Pazarın Canlandırılması
- 2.1. Dış Pazarlara Kolay Erişimin Sağlanması
- 2.3. Finansmana ve Teşviklere Erişim Konusunda Üyelerimizin Sorunlarının Giderilmesi
- 2.4. Üyelerimizin Girdi Maliyetlerinin Azaltılması
- 2.5. Kayıt Dışı Ekonominin Önlenmesi

3. Gelişen ve Değişen Ticaret Anlayışına Uyum

- 3.1. Girişimciliğin Geliştirilmesi
- 3.2. Bürokratik Süreçlerin İyileştirilmesi
- 3.3. Lobi Faaliyetleri Yoluyla Üyelerin Sorunlarının Çözümlemesi
- 3.4. İş Yaşamını İlgilendiren Mevzuatın Takibinin Sağlanması
- 3.5. Sektörel Sorunların Çözümünün Sağlanması

4. Eğitim, Bilgilendirme, Araştırma ve Yayın Faaliyetleri

- 4.1. Araştırma ve Etütler ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi
- 4.2. Üyelere Yönelik Eğitim Çalışmaları ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi
- 4.3. Proje Yazma Desteği ile Üyelerin Teşviklerden Daha Kolay İstifade Etmesinin Sağlanması
- 4.4. İşgücü Piyasasına Katkı Sağlanması ve Temel ve Mesleki Yeteneklerin Geliştirilmesi
- 4.5. Yayınlar Yoluyla Üyelerimizin Bilgilendirilmesi

5. Sosyal Sorumluluk Projeleri ile Farkındalık Yaratılması

- 5.1. Sosyal Sorumluluk Projelerine Devam Edilmesi

6. Ödüllendirme Çalışmaları

- 6.1. Verimliliği Arttırmak için Başarının Ödüllendirilmesi

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 1: Borsa Faaliyetlerine İlişkin Çalışmalar

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Çok sayıda alıcı ve satıcının işlem yaptığı etkin çalışan bir pazar sisteminin kurulabilmesi ve tam rekabet şartlarında fiyat oluşumunun sağlanabilmesi için ticaret borsalarının günümüz gereklerine göre yapılanması kaçınılmazdır. Özellikle gelişen iletişim ve bilişim teknolojisi her türlü ticari faaliyetin yapısının değişmesine neden olmaktadır. Bu nedenle, ticaret borsalarının bu dönüşüme ayak uydurması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. İstanbul özelinde düşünüldüğünde, fiziki ve demografik şartlar sebebiyle, yüksek tonajlı emtiaların belirli bir alana (büyük bir fiziki pazar alanına) getirilerek alım satımının gerçekleştirilmesi mümkün olamayacaktır. Buradan hareketle, bu eksikliğin elektronik satış seans salonlarında giderilmesi mümkün görülmektedir.

Borsacılık Faaliyetlerini Geliştirme Çalışmaları kapsamında, elektronik ortamda spot emtia borsacılığı işlemlerinin yapılması hususunda projeler üretilecektir. Kaynak ve kadro tahsisinde e-dönüşüme katkı sağlayacak projelere, işlere ve hizmetlere öncelik tanınması ve desteklenmesi sağlanacaktır. Borsa tarafından yapılan tahsilâtlarda bankacılık sisteminin kullanımı geliştirilecek, tahsilât kanalları çeşitlendirilecektir. Üye bilgileri güncellemesi sırasında üyelerin elektronik posta adreslerinin güncellenmesine ağırlık verilecek, aidat, tescil, üyelik, bilgi talebi vb. tebligatların e-posta sistemi ile üyelere ulaştırılması sağlanacaktır. Elektronik ortamda tescil işlemlerinin yapılabilmesi için yazılım çalışmaları yapılacak, ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Elektronik Pazar Projesinin hedefleri aşağıda sıralanmıştır.

- Üyelerinin satış kabiliyetlerini arttırmak
- Daha büyük pazarlara ulaşmak
- Alım, satım, ödeme, tahsilât, borsa tescili, borsa aidatı vs. gibi ticari işlem adımlarını hızlı ve güvenli bir şekilde gerçekleştirmek
- e-Pazar platformuyla referans spot fiyatlar üretilmesini ve vadeli opsiyon işlem (VOB) piyasaları için ihtiyaç duyulan spot verileri elde

etmek ve böylece İstanbul Küresel Finans Merkezinin başta tarımsal emtialar olmak üzere diğer hammaddelerin vadeli ortamda piyasasının belirlendiği yer olması hedefine esaslı bir katkıda bulunmaktadır.

Borsamızın üyelerine yönelik hizmetlerinin daha etkin ve verimli şekilde yürütülmesini sağlayabilmek için aidat ve tescil işlemlerinde e-dönüşüme ağırlık verilecektir. Borsamızda e-dönüşümün teşvik edilmesi amacıyla; yapılacak fayda/maliyet analizleri de dikkate alınarak; kaynak ve kadro tahsisinde, e-dönüşüme katkı sağlayacak projelere ve hizmetlere destek verilecek ve öncelik tanınacaktır.

Elektronik ortamda yapılacak işlemler ile üyelere daha hızlı, teknolojik ve pratik hizmetler sunulacaktır. Bu sayede üyelerimiz, aidat, tescil ücreti gibi ödemelerini daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde internet sitemiz üzerinden online gerçekleştirebileceklerdir. Bilişim teknolojisini en üst seviyede kullanarak tebligat işlemlerinin borsa tarafından elektronik ortamda gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

2. Programın Hedefleri

Elektronik Pazar projesi gerçekleştiğinde, kotasıya tabi ürünlerin toptan alım satımına ve alıcılar ile satıcıların elektronik ortamda buluşmasına imkân sağlanacaktır. Borsamızda, e-dönüşüm hızlandırılarak hizmet maliyetleri düşürülecektir.

3. Bileşenler

- 1- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- 2- Maliye Bakanlığı
- 3- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- 4- Bankalar
- 5- Yazılım Firmaları

4. Sorumlu Şubeler

- 1- Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
- 2- Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
- 3- Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi
- 4- Hukuk Şubesi
- 5- Mali İşler Şubesi
- 6- Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Performans Göstergeleri ve Hedefleri				
	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Elektronik Pazar Projesi ile borsacılık faaliyetlerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	%15 / -	%10 /	%75 / -	%- / -	%- / -
	Elektronik Pazar Projesi Planlama çalışmaları ve raporları hazırlanmıştır	Yazılım anlaşmalarının yapılması projenin redaksiyonu	Projenin yürütülerek sonuçlandırılması		
Borsa tarafından yapılan tahsilâtlarda bankacılık sisteminin kullanımını geliştirecek, tahsilât kanalları çeşitlendirilecektir.	%15 / -	%10 / -	%40 / -	%25 / -	%10 / -
	Kredi Kartı ile Aidat tahsilâtı yapılmaktadır.	Bilgi işlem Şubesi tarafından altyapı ve kadro hazırlıklarının tamamlanması	Online ödeme sistemi, tamamlanması	Kullanımın artırılması için üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması	Bir önceki yıl kullanım düzeyi ile karşılaştırma yapılarak Üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması
E-Tebligat sistemi kurulacaktır.	%- / -	%25 / -	%40 / -	%25 / -	%10 / -
	-	Bilgi işlem Şubesi tarafından altyapı ve kadro hazırlıklarının tamamlanması	E-Tebligat sisteminin kurulması	Kullanımın artırılması için üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması	Bir önceki yıl kullanım düzeyi ile karşılaştırma yapılarak Üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması
E-Tescil sistemi kurulacaktır	%10 / -	%15 / -	%40 / -	%25 / -	%10 / -
	Hukuksal altyapı için gerekli yazışmalar yapılmıştır.	Bilgi işlem Şubesi tarafından altyapı ve kadro hazırlıklarının tamamlanması	E-Tescil sisteminin kurulması	Kullanımın artırılması için üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması	Bir önceki yıl kullanım düzeyi ile karşılaştırma yapılarak Üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması

POLİTİKA 1: Borsacılık Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Elektronik Pazar Projesi ile borsacılık faaliyetlerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, İstanbul Kalkınma Ajansı	Elektronik Pazar yazılım altyapısı tamamlanarak, elektronik ortamda kotasyona tabi ürünlerin toptan alım satımına imkân sağlanacaktır
2	Borsa tarafından yapılan tahsilâtlarda bankacılık sisteminin kullanımı geliştirilecek, tahsilât kanalları çeşitlendirilecektir	2015/2018	Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Mali İşler Şubesi, Meslek Komiteleri Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB, Bankalar	Aidat ve tescil ücreti gibi tahsilatların daha sağlıklı ve hızlı yapılabilmesi için online aidat ve online tescil gibi internet sitemiz aracılığı ile tahsilata imkân veren çalışmalar gerçekleştirilecektir.
3	E-Duyuru sistemi kurulacaktır	2015/2018	Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Mali İşler Şubesi, Meslek Komiteleri Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Yazılım Firmaları	Üye bilgileri güncellemesi sırasında üyelerin mail adreslerinin güncellenmesine ağırlık verilecek, Aidat, tescil, üyelik, bilgi talebi vb. tebligatların e-posta sistemi ile üyelere ulaştırılması sağlanacaktır.
4	E-Tescil sistemi kurulacaktır	2015/2018	Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB	Elektronik ortamda tescil işlemlerinin yapılabilmesi için yazılım çalışmaları yapılacak, ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 2: Canlı Hayvan Borsacılığını Geliştirme Çalışmaları

1. Programın Amacı ve Kapsamı

İstanbul'a gelen canlı hayvanların daha etkin bir şekilde izlenmesi yoluyla İstanbul canlı hayvan piyasasının takip edilebilir hale gelmesi ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır. TÜRKVET Sistemi üzerinden İstanbul'a çeşitli il ve ilçelerden sevk edilen canlı hayvanların takibinin sağlanması amacı ile Borsamıza ulaşmayan canlı hayvanlarla ilgili Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri ile irtibata geçilecektir. Böylece hayvan hareketleri ile ilgili denetim sağlanacaktır. Ayrıca iller bazında ilgili kamu kurumları ve sivil toplum örgütleri ile ortak bir çalışma yapılacaktır, Borsamızın girişimleriyle, gerek görüldüğü takdirde, periyodik toplantılar düzenlenecektir.

2. Programın Hedefi

İstanbul'a gelen canlı hayvan hareketlerinin izlenmesinin sağlanması ve kontrol mekanizmasının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
3. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Canlı Hayvan ve Et Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
İstanbul'a gelen canlı hayvan hareketlerinin tüm aklışının izlenmesi	%- / -	%100 / - TÜRKVET Sisteminin izlenebilmesi için ekip ve sistem kurulması	%- / -	%- / -	%- / -

POLİTİKA 2: Canlı Hayvan Borsacılığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	İstanbul'a gelen canlı hayvan hareketlerinin izlenmesinin sağlanması	2015/2015	Canlı Hayvan ve Et Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TOBB	TÜRKVET Sistemi üzerinden İstanbul'a çeşitli il ve ilçelerden sevk edilen canlı hayvanların takibinin sağlanması amacı ile Borsamıza ulaşmayan canlı hayvanlarla ilgili Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri ile irtibata geçilecektir. Böylece hayvan hareketleri ile ilgili denetim sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 3: Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığı Çalışmaları

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Tarım ürünleri ticaretinin standartları belirlenmiş ürünler üzerinden yapılması, kaliteli üretimin teşvik edilmesi, güvenli piyasanın oluşturulması ve tarım ürünleri ticaretinin daha doğru bir şekilde kayıt altına alınabilmesinin en iyi yolu Ürün İhtisas Borsacılığı ve Lisanslı Depoculuk sisteminin işler hale getirilmesidir. Tarımsal ürünlere yönelik lisanslı depoculuk ve elektronik ürün senedi altyapısının geliştirilmesine katkı sağlanacaktır.

Ayrıca bu sistem ile tarım ürünlerinin, üreticileri tarafından daha kolay pazarlanabilmesi sağlanacaktır. İyi muhafaza edilen ve nakliye masrafları en aza indirilmiş bir sistemle üreticinin istikrarlı ve daha yüksek bir gelir elde etmesi sağlanacaktır.

Lisanslı depoculuğun gelişmesiyle birlikte, hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat düşüşleri önleneyecek ve piyasa dengelenecektir. Borsamızca yapılacak bu çalışmalar ile piyasada arz ve talep dengesi ile fiyat istikrarı sağlanacaktır. Böylelikle üreticiler ürünlerini depolayabilecekleri sağlıklı ve sigortalı depo imkânına kavuşacak ve ürünlerini fiyatların düşük olduğu hasat dönemlerinde ellerinden çıkarmak zorunda kalmayacaktır.

Lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı çalışmaları sonucunda, üyelerimizin büyük çoğunluğunu oluşturan tarım gıda ve hayvancılık ürünleri ticareti ile uğraşan tacir ve sanayicilerimize, kalitesi belirlenmiş ve fiyat istikrarı sağlanmış ürünlerin kolayca temini imkânı sağlanacaktır.

Ürünlerin kaliteleri ve sınıfları en doğru şekilde belirlenecek, ürünlerin fiyatları borsada kalite ve sınıflarına göre oluşacak ve fiyatlar şeffaflıkla takip edilebilecektir.

Finansman sıkıntısı çeken küçük çiftçiler ile ürün sahiplerinin, lisanslı depolara verdikleri ürünleri karşılığında aldıkları ürün senetleri aracılığıyla bankalardan kredi ve finansman sağlamaları kolaylaşacaktır.

Ürün sahipleri, ürünlerini yakın çevresinde bulunan tacirler yerine, lisanslı depolar ve ürün

ihtisas borsacılığının gelişmesi sayesinde tüm Türkiye'ye hatta uluslararası pazarlara ulaştırma imkânına kavuşacaklardır. Bu sayede çok sayıda alıcının rekabetinden yararlanarak daha yüksek kazanç elde edebileceklerdir.

Standardı belirlenmiş ürün ve lisanslı depo sistemiyle tarım ürünlerinde vadeli işlem ve opsiyon piyasalarına (VOB) geçilerek, reel olarak ülkemizde gıda emtiaları üzerinde vadeli işlemler yapılabilecektir. Böylelikle, yatırımcılar için döviz, altına, hisse senedine, faize ve benzerlerine alternatif yeni bir yatırım aracı ekonomik hayata kazandırılacaktır. Tarım ürünlerinin, fizikî mal ve numune gösterilmesine ve teslimine gerek olmaksızın ürün senetleri veya elektronik ürün senetleri aracılığıyla ticaretinin yapılması sağlanacaktır.

Borsamızın lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığına yapacağı katkılar sonrasında, finansal emtia araçları, ürün depolanması, bankacılık ve sigorta sektörü açısından yeni iş alanları oluşacaktır.

2. Programın Hedefi

Lisanslı depoculuk kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan elektronik ürün senedi yönetmeliği kapsamında, ihtisas borsası ile elektronik ürün senetlerinin alternatif bir yatırım aracı haline getirilmesi çalışmalarına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
3. Maliye Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. Lisanslı Depolar

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi
4. Hukuk Şubesi
5. Laboratuvar Şubesi
6. Mali İşler Şubesi
7. Meslek Komiteleri Şubesi
8. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Türkiye'deki lisanslı depolar ile İSTİB arasındaki bağlantıların kurulması	%-/-	%25 / - Araştırma planı yapılarak, yöntem belirlenmesi	%75 / - Araştırmanın tamamlanması ve raporlamanın yapılması	%- / -	%- / -
Sistemin E-Pazara Entegrasyonu	-	%25 / - E-Pazar kapsamında ürün senedi alım satımı olanaklarının araştırılması	%75 / - Araştırmanın tamamlanması ve raporlamanın yapılması	%- / -	%- / -
Gerekli makale, araştırma raporu, eğitim, seminer, konferans vs. düzenlenmesi	%-/-	%25 / - Planlama yapılması	%25 / - Rapor yayınlanması	%25 / - Seminer düzenlenmesi	%25 / - Seminer düzenlenmesi

Politika 3: Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığı Çalışmaları

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Türkiye'deki lisanslı depolar ile İSTİB arasındaki bağlantıların kurulması	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, Lisanslı Depolar	Lisanslı depoculuk kanunu ve bu kanuna dayalı olarak çıkarılan Elektronik ürün senedi yönetmeliği kapsamında, Ürün İhtisas Borsasının kurulması ve Elektronik ürün senetlerinin alternatif bir yatırım aracı haline getirilmesi çalışmalarına aktif katkı sağlanacaktır.
2	Sistemin E-Pazara Entegrasyonu	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB, Lisanslı Depolar	İSTİB E Pazar Projesi alt yapısının, elektronik ürün senedi işlemleri için uygun olması konusunda çalışmalar yapılacaktır.
3	Gerekli makale, araştırma raporu, eğitim, seminer, konferans vs. düzenlenmesi	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, Lisanslı Depolar	Lisanslı Ürün Depoları, ürün ihtisas Borsacılığı, elektronik Pazarlar gibi temel hedef konular üzerinde her türlü araştırma, seminer, rapora destek verilecek veya yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 4: İstatistik Çalışmaları ile Politika Üretimine Katkı Sağlanması

1. Programın Amacı ve Kapsamı

5174 sayılı kanun ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde, borsamızda oluşan fiyat bilgileri periyodik olarak gerek kamuoyu, gerekse ilgili kamu kurumları ile paylaşılmaktadır. Ancak, bu istatistikler günümüz teknolojisini kullanarak daha farklı çeşitlerde sunulabilmektedir.

Üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda politika üretimine katkı sağlamak amacıyla yeni istatistikler üretilecek, mevcut ulusal (Türkiye İstatistik Kurumu, Et ve Süt Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi) ve uluslararası (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, AB Komisyonu İstatistik Kurumu, Uluslararası Hububat Konseyi) istatistiklerin periyodik olarak Borsamızın internet sitesinde yayımlanmasına ve üyelere duyurulmasına devam edilecektir.

Bu program ile ilgili Kamu kurumları, ulusal ve uluslararası dernekler ve borsalar ile iletişime geçilecek, böylelikle Borsamızın hinterlandının genişletilerek, gıda emtiaları istatistikleri ve analizleri için referans kurumlardan biri haline gelmesi sağlanacaktır.

2. Programın Hedefi

Borsamızda oluşan fiyat bilgilerinin anlık, günlük, haftalık, aylık ve yıllık olarak yayınlanmasının dışında, uluslararası gıda istatistiklerinin de üyelerimizin dikkatine sunulması ile üyelerimizin politika üretmelerine katkı sağlamaktır.

3. Bileşenler

1. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
3. Kalkınma Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. TÜİK
6. Toprak Mahsulleri Ofisi
7. FAO
8. EUROSTAT

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi
4. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Mevzuat gereği yayımlanan istatistikler	%20/- Günlük, Aylık ve Yıllık olarak tescil işlemlerinden ortaya çıkan fiyat bültenleri düzenli olarak yayınlanmaktadır.	%20 / - Günlük, Aylık ve Yıllık olarak tescil işlemlerinden ortaya çıkan fiyat bültenlerinin yayınlanması	%20 / - Günlük, Aylık ve Yıllık olarak tescil işlemlerinden ortaya çıkan fiyat bültenlerinin yayınlanması	%20 / - Günlük, Aylık ve Yıllık olarak tescil işlemlerinden ortaya çıkan fiyat bültenlerinin yayınlanması	%20 / - Günlük, Aylık ve Yıllık olarak tescil işlemlerinden ortaya çıkan fiyat bültenlerinin yayınlanması
İSTİB'e ait yeni istatistikler üretmek ve bu istatistiklerin analizi	%10/- FAO, EUROSTAT gibi kuruluşların yayınlamış olduğu istatistikler, çevrilerle web sitemizde yayınlanmaktadır.	%15 / - İlgili Kamu kurumları, ulusal ve uluslararası dernekler ile iletişime geçilmesi, bazıları ile üyelik başvurusu yapılması	%25 / - İSTİB veritabanından ve olanaklarından yola çıkarak İstanbul'daki gıda piyasasına ilişkin ne tür sektörel istatistiklerin hazırlanabileceğinin araştırılması	%25 / - İSTİB tarafından istatistiklerin üretilmesi ve yayınlanması	%25 / - İSTİB tarafından üretilerek yayınlanan istatistiklerin fayda düzeylerinin ölçülmesi

POLİTİKA 4: İstatistik Çalışmaları ile Politika Üretimine Katkı Sağlanması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Mevzuat gereği yayımlanan istatistikler	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi	TÜİK, Toprak Mahsulleri Ofisi, FAO, EUROSTAT, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, TOBB	Borsamızda oluşan fiyat bilgilerinin anlık, günlük, haftalık, aylık ve yıllık olarak üyelerimizin dikkatine sunulması ile üyelerimizin politika üretmelerine katkı sağlanacaktır.
2	İSTİB'e ait yeni istatistikler üretmek ve bu istatistiklerin analizi	2015/2018	Tescil ve Kontrol Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi	TÜİK, Toprak Mahsulleri Ofisi, FAO, EUROSTAT, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, TOBB	Üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda politika üretimine katkı sağlamak amacıyla yeni istatistikler üretilecek, mevcut ulusal ve uluslararası istatistiklerin periyodik olarak yayınlanmasına devam edilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 5: Laboratuvar Hizmetlerinin Geliştirilmesi Çalışmaları

1. Programın Amacı ve Kapsamı

İstanbul ilinde gıda, tarım ve hayvancılık alanındaki laboratuvar hizmetlerinin yeterli olarak sağlanıp sağlanmadığı ve mevcut laboratuvarların durumları araştırılarak borsamıza dâhil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere faaliyet göstermekte olan mevcut laboratuvarın günün koşullarına göre yeniden yapılandırılması konusunda fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

Gereği halinde İstanbul'da yeni bir akredite laboratuvar kurulması konusunda fizibilite çalışmaları yapılacak, çalışmalar sonucunda yeni bir laboratuvar kurulacak ya da konusunda ihtisas sahibi ve donanımlı bir akredite laboratuvar ile anlaşma sağlanacaktır.

2. Programın Hedefi

Üyelerimizin talep ettikleri laboratuvar hizmetlerinden en iyi şekilde faydalanmalarını sağlayacak çalışmalarla bu konudaki sorunlarına çözüm üretmektir.

3. Bileşenler

1. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
3. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
4. Akredite Laboratuvarlar
5. Üyeler

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Hukuk Şubesi
4. Laboratuvar Şubesi
5. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Akredite Gıda Laboratuvarı konusunda fizibilite raporu ve diğer araştırma raporlarının hazırlanması	%- / -	%25 / - Fizibilite Raporu, Mevcut durum ve ihtiyaç analizi raporu için araştırma yönteminin belirlenmesi	%25 / - İstanbul Laboratuvar ihtiyacı durumu fizibilite raporunun hazırlanması	%25 / - Fizibilite raporunun analizi ve paydaş görüşlerinin alınması,	%25 / - Gerekli görüldüğü takdirde proje başvurusunun yapılması
Üyelerin Laboratuvar ihtiyaçlarına yönelik anketlerin yapılması	%10 / - Üye Memnuniyeti anketleri yapılarak üye önerileri alınmaktadır.	%15 / - Anket hazırlanması	%25 / - Anketin üyeler nezdinde periyodik olarak paylaşılması ve sonuçlarının ölçülmesi	%25 / - Anketin üyeler nezdinde periyodik olarak paylaşılması ve sonuçlarının ölçülmesi	%25 / - Anketin üyeler nezdinde periyodik olarak paylaşılması ve sonuçlarının ölçülmesi

POLİTİKA 5: Laboratuvar Hizmetlerinin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Akredite Gıda Laboratuvarı konusunda fizibilite raporu ve diğer araştırma raporlarının hazırlanması	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Laboratuvar Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi, Hukuk, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, Akredite Laboratuvarlar	İstanbul'da yeni bir akredite Laboratuvar kurulması konusunda fizibilite çalışmaları yapılacak, gerekli görülmesi halinde Laboratuvar kurulacaktır.
2	Üyelerin Laboratuvar ihtiyaçlarına yönelik anketlerin yapılması	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Laboratuvar Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi, Hukuk Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Üyeler	İSTİB Laboratuvarının akredite bir laboratuvar olması sürecinde üye talepleri takip edilerek dikkate alınacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 6: Kıyaslama Çalışmaları

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Kurumlar arası iletişim ve etkileşimin artması aynı zamanda kurumlar arasında deneyim ve iyi uygulamaların paylaşılması ve sonucunda iletişim içerisinde bulunan kurumların kurumsal kapasitelerinin arttığı bir gerçektir.

Borsa hizmet verimliliğinin arttırılması amacıyla gerek yurt içi gerek ise yurt dışındaki ticaret borsaları ile kıyaslama çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmalar ışığında, diğer borsaların işleyişi hakkında daha fazla bilgi edinilecektir. Bu karşılaştırma çalışmaları gerek kurumsal gerek ise borsaların üyeleri arasındaki ilişkileri pekiştirecektir.

2. Programın Hedefi

Borsa hizmet verimliliğinin arttırılması için yurt içindeki ve yurt dışındaki ticaret borsaları ile kıyaslama çalışmaları yapılacak, çalışmalar sonucunda tespit edilen iyi uygulamaların Borsamızda da tatbik edilmesi sağlanacaktır.

3. Bileşenler

1. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
2. Ticaret Borsaları

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Borsa hizmet verimliliğinin artırılması amacıyla kıyaslama çalışmaları yapılacaktır.	%-/-	%25 / - Kıyaslama kriterlerinin farklı dillerde şablon şeklinde oluşturulması. En az 2 yurt içi borsa ile kıyaslama çalışması yapılması.	%25 / - Temas halinde olunan yurt içi ve muadil olan yurt dışı borsalara kıyaslama çalışmaları yapılması ve analiz edilmesi. En az 4 yurt içi Borsa ile kıyaslama çalışması yapılması.	%25 / - Temas halinde olunan yurt içi ve muadil olan yurt dışı borsalara kıyaslama çalışmaları yapılması ve analiz edilmesi. En az 4 yurt içi Borsa ile kıyaslama çalışması yapılması.	%25 / - Temas halinde olunan yurt içi ve muadil olan yurt dışı borsalara kıyaslama çalışmaları yapılması ve analiz edilmesi. En az 4 yurt içi Borsa ile kıyaslama çalışması yapılması.

POLİTİKA 6: Kıyaslama Çalışmaları

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Borsa hizmet verimliliğinin artırılması amacıyla kıyaslama çalışmaları yapılacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi	TOBB, Ticaret Borsaları	Borsa hizmet verimliliğinin artırılması için yurt içindeki ve yurt dışındaki ticaret borsaları ile kıyaslama çalışmaları yapılacak, çalışmalar sonucunda tespit edilen iyi uygulamaların Borsamızda da tatbik edilmesi sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI

POLİTİKA 7: Bilgilendirme ve Destek Hizmetlerinin Geliştirilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Üyelerimizin ihtiyaçlarına yönelik olarak bilgilendirme ve destek hizmetleri verilerek üyelerin kapasitelerinin arttırılması amaçlanmıştır.

Üyelerimizin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Ayrıca üyelerin ihtiyaç duydukları nitelikli insan gücünün geliştirilmesi amacı ile personellerine ve iş gücüne yeni katılacak olan kişilere yönelik olarak eğitim faaliyetleri yapılacaktır.

2. Programın Hedefi

Borsa tarafından yapılacak eğitim ve bilgilendirme hizmetleri ile üyelerin piyasadaki gelişmelerden haberdar olmaları sağlanacaktır.

3. Bileşenler

1. Milli Eğitim Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
3. KOSGEB
4. UMEM

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Hukuk Şubesi
4. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenen eğitim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	Üye talepleri doğrultusunda eğitimler düzenlenmiş, ayrıca yapılan eğitimlere üyelerin iştiraki sağlanmıştır.	%15 / - Üyelere ve kurum çalışanlarına yönelik olarak yıllık en az 3 adet eğitim gerçekleştirilecektir	%25 / - Üyelere ve kurum çalışanlarına yönelik olarak yıllık en az 3 adet eğitim gerçekleştirilecektir	%25 / - Üyelere ve kurum çalışanlarına yönelik olarak yıllık en az 3 adet eğitim gerçekleştirilecektir	%25 / - Üyelere ve kurum çalışanlarına yönelik olarak yıllık en az 3 adet eğitim gerçekleştirilecektir
	Eğitim faaliyetlerine katılım sayısı ölçülecektir	%- / 20 Eğitim faaliyetlerine katılım sayısının ölçülmesi ve önceki yıllar ile karşılaştırılması.	%20 / - Online ödeme sisteminin tamamlanması	%20 / - Kullanımın artırılması için üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması	%20 / - Bir önceki yıl kullanım düzeyi ile karşılaştırma yaparak üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması
Eğitimlerdeki memnuniyet oranı ölçülecektir.	Gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine ilişkin değerlendirme formları ile memnuniyet ölçülmüştür.	%20 / - Eğitimlerdeki memnuniyet oranının ölçülmesi ve önceki yıllar ile karşılaştırılması.	%20 / - E-Tebligat sisteminin kurulması	%20 / - Kullanımın artırılması için üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması	%20 / - Bir önceki yıl kullanım düzeyi ile karşılaştırma yaparak üyelerin bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yapılması
	Güncel mevzuat ve sektörel konularda üyeler bilgilendirilecektir.	Borsa Aktüel Dergisi, Broşürler, Web Sitesi, e-postalar yolu ile bilgilendirmeler yapılmaktadır.	%20 / - Mevcut bilgilendirme seçeneklerine devam edilerek, etkin toplu e-posta sistemi ve sosyal medya kullanımının sağlanması	%20 / - Mevcut bilgilendirme sistemlerinin geliştirilmesi için düzenli takip yapılarak, gerekli hallerde danışmanlık alınması	%20 / - Mevcut bilgilendirme sistemlerinin geliştirilmesi için düzenli takip yapılarak, gerekli hallerde danışmanlık alınması

POLİTİKA 7: Bilgilendirme ve Destek Hizmetlerinin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenen eğitim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	2015/2018	İnsan Kaynakları ve Eğitim Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB, KOSGEB, UMEM	Üyelerimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünün geliştirilmesi amacı ile mevcut personellerine yönelik ve işgücüne yeni katılacak olan kişilere olarak eğitim faaliyetleri yapılacaktır.
2	Eğitim faaliyetlerine katılım sayısı ölçülecektir	2015/2018	Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Mali İşler Şubesi, Meslek Komiteleri Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB, Bankalar	Aidat ve tescil ücreti gibi tahsilatların daha sağlıklı ve hızlı yapılabilmesi için online aidat ve online tescil gibi internet sitemiz aracılığı ile tahsilata imkan veren çalışmalar gerçekleştirilecektir.
3	Eğitimlerdeki memnuniyet oranı ölçülecektir.	2015/2018	İnsan Kaynakları ve Eğitim Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB, KOSGEB, UMEM	Yapılan her türlü çalışma ölçülerek, daha iyi hizmet arayışı hedefi ile analiz edilecektir.
4	Güncel mevzuat ve sektörel konularda üyeler bilgilendirilecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi	TOBB	Üyeler ile kesintisiz olarak iletişim içinde olarak, ihtiyaç duyabilecekleri her türlü bilgiye ulaşabilmelerinin yöntemleri, sürekli geliştirilerek hayata geçirilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 1: BORSA HİZMET VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASI**POLİTİKA 8: Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi ve Hizmet Kalitesinin Arttırılması****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Dünya ekonomisindeki gelişen ticari faaliyetler ve buna bağlı olarak değişen müşteri ilişkileri şirketlerin ticari ilişkilerinde de farklılaşmalara neden olmuştur.

Bu kapsamda, kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan-bütçe bağlantısını kuracak araçların stratejik plana uygunluğunu sağlanacaktır. Program bütçe yapısına kademeli olarak geçiş sağlanırken, stratejik planın yıllık dilimi olan iş programları üzerinden performans izlenmesini sağlayacak performans sistemi hayata geçirilecektir.

Gerek şubelerin faaliyetlerine yönelik bilgi kapasitelerinin arttırılması, gerekse borsa çalışanlarının genel çalışma becerilerinin yükseltilmesi amacıyla eğitim talepleri alınacak, yıllık eğitim planı oluşturulacak ve uygulamaya konulacaktır. Borsamızın proje döngüsü yönetimi konusunda kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacı ile ilgili personelin proje döngüsü eğitimi alması sağlanacaktır.

Borsa organizasyon yapısı daha etkin hizmet vermek amacıyla fonksiyonel ve üye odaklı bakış açısı çerçevesinde gözden geçirilecektir. Borsamızın üye odaklı olarak yeniden yapılanma süreci sürekli takip edilecek ortaya çıkan organizasyonel sorunların kısa sürede çözüme kavuşturulması sağlanacaktır. Merkez ile hizmet birimleri arasında üye odaklı hizmet noktasında yeknesaklık sağlanacaktır. Borsamız iç mevzuatının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.

Borsamızın genel aydınlatmasının uygun zamanlarda yapılması, uygun aydınlatma ve ölçüm araçlarının tespiti ve uygun olmayan kullanımların önlenmesi; kullanılan elektriğin serbest piyasa koşullarında pazarlık suretiyle

temini sağlanacaktır.

Borsamız iş ve işlem süreçlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi sağlanacaktır. Üye memnuniyeti düzenli olarak ölçülecektir.

Tescil Şubemiz tarafından piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti olarak yürütülmekte olan kontrol işlemlerinde verimliliği sağlayacak çalışmalar yürütülecektir. Kayıt dışılığın önlenmesi amacı ile üyelik ve tescil işlemlerinde beşeri ve teknik kapasitenin arttırılması sağlanacaktır.

Stratejik Plan'da belirlenen hedefler doğrultusunda Borsamızın ölçülebilir yeni performans kriterleri oluşturulacaktır.

Personelin proje döngüsü yönetimi eğitimi ile proje yazma hususundaki becerisi arttırılacaktır.

Üyelik işlemleri, istihbarat, tescil ve kontrol faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesi sağlanacak, personel eğitimleri ile teknik ve beşeri kapasitesinin arttırılması sağlanacaktır.

2. Programın Hedefi

Borsanın kurumsal yapısının güçlendirilmesi ile kurumsal işleyişin daha etkin ve verimli hale gelmesinin sağlanmasının yanı sıra üyelerine verilen hizmetin kalitesinin de arttırılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
3. Kalkınma Ajansı
4. Enerji Dağıtım Şirketleri

4. Sorumlu Şubeler

1. Tüm Şubeler

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan-bütçe bağlantısını kuracak araçların stratejik plana uygunluğunun sağlanması	%- / - -	%25 / - Uyum performans toplantıları düzenlenecektir.	%25 / - Uyum performans toplantıları düzenlenecektir.	%25 / - Uyum performans toplantıları düzenlenecektir.	%25 / - Uyum performans toplantıları düzenlenecektir.
Borsa'nın beşeri kapasitesi nitelik ve nicelik olarak artırılabilecektir.	%- / 20 Yıllık olarak eğitim planı belirlenmiş ve bu doğrultuda personel eğitimleri verilmiştir.	%20 / - Personele yönelik olarak en az beş eğitim gerçekleştirilecektir.	%20 / - Personele yönelik olarak en az beş eğitim gerçekleştirilecektir.	%20 / - Personele yönelik olarak en az beş eğitim gerçekleştirilecektir.	%20 / - Personele yönelik olarak en az beş eğitim gerçekleştirilecektir.
Borsamızın proje döngüsü yönetimi konusunda kurumsal kapasitesi geliştirilecektir.	%- / - -	%25 / - Proje döngüsü eğitimlerinin alınması	%75 / - Alınan eğitimler doğrultusunda proje hazırlanması	%- / -	%- / -
Kayıt dışılığın önlenmesi amacı ile üyelik ve tescil işlemlerinde beşeri ve teknik kapasite artırılabilecektir.	%- / - -	%25 / - Takip sistemi güncellenecektir.	%25 / - Takip sistemi güncellenecektir. İlgili kamu kurumlarıyla işişare edilecektir.	%25 / - Takip sistemi güncellenecektir. İlgili kamu kurumlarıyla işişare edilecektir.	%25 / - Takip sistemi güncellenecektir. İlgili kamu kurumlarıyla işişare edilecektir.
Borsa organizasyon yapısı daha etkin hizmet vermek amacıyla fonksiyonel ve üye odaklı bakış açısı ile gözden geçirilecektir.	%75 / - Borsa organizasyon yapısı verimlilik artışı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.	%25 / - Organizasyon şeması personelin son durumuna revize edilecektir.	%- / -	%- / -	%- / -

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Borsamız iç mevzuatının güncümüz şartlarına uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.	%20 / - İç yönerge çalışmalarını başlatılmıştır	%30 / - Mevcut mevzuatın güncellenerek İç Yönerge'nin tamamlanması	%50 / - Alım Satım Yönetmeliği ve Personel İç Yönetmeliğinin hazırlanması	%- / -	%- / -
Borsamızın genel aydınlatmasının uygun zamanlarda yapılması, uygun aydınlatma ve ölçüm araçlarının tespiti ve uygun olmayan kullanımların önlenmesi; kullanılan elektrikli serbest piyasaya koşullarında pazarlık suretiyle temini.	%40 / - Serbest piyasada koşullarında pazarlık suretiyle elektrik temini gerçekleştirilmiştir.	%15 / - İndirimli hizmet alımının devam etmesi sağlanacaktır. Ayrıca daha tasarruflu elektrik kullanımı için ortam aydınlatması ölçümleri devam edecektir.	%15 / - İndirimli hizmet alımının devam etmesi sağlanacaktır. Ayrıca daha tasarruflu elektrik kullanımı için ortam aydınlatması ölçümleri devam edecektir.	%15 / - İndirimli hizmet alımının devam etmesi sağlanacaktır. Ayrıca daha tasarruflu elektrik kullanımı için ortam aydınlatması ölçümleri devam edecektir.	%15 / - İndirimli hizmet alımının devam etmesi sağlanacaktır. Ayrıca daha tasarruflu elektrik kullanımı için ortam aydınlatması ölçümleri devam edecektir.
Borsamız iş ve işlem süreçlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi sağlanacaktır.	%20 / - KYS ile birlikte belirlenen süreçlerinin düzenli olarak denetlenerek iyileştirilmesi süreci başlatılmıştır.	%20 / - Belirlenen süreçlerin zaman ve kalite bakımından iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.	%20 / - Belirlenen süreçlerin zaman ve kalite bakımından iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.	%20 / - Belirlenen süreçlerin zaman ve kalite bakımından iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.	%20 / - Belirlenen süreçlerin zaman ve kalite bakımından iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.
Tescil Şubemiz tarafından piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti olarak yürütülmekte olan kontrol işlemlerinde verimliliği sağlayacak çalışmalar yürütülecektir.	%40 / - Organizasyon yapısı değişikliği ile Tescil ve Kontrol Şubesinde verimlilik artışı hedeflenmiştir.	%60 / - Kontrol servisinde eleman sayısı arttırılacak ve kontrol işlemlerinin zaman ve kalite bakımından geliştirilmesi sağlanacaktır.	%- / -	%- / -	%- / -
Üye memnuniyeti düzenli olarak ölçülecektir.	%20 / - Ölçülmektedir.	%20 / - Üye anketleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir	%20 / - Üye anketleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir	%20 / - Üye anketleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir	%20 / - Üye anketleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir
Borsa hizmet binasının fiziksel kalitesinin geliştirilmesi	%- / - -	%20 / - Proje hazırlanması ve gerekli izinlerin alınması öngörülmektedir	%80 / - İnşaat çalışmaları gerçekleştirilecektir.	%- / -	%- / -

POLİTİKA 8: Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi ve Hizmet Kalitesinin Artırılması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1.	Kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan-bütçe bağlantısını kuracak araçların stratejik plana uygulanmasının sağlanması	2015/2018	Mali İşler Şubesi, İnsan Kaynakları ve Eğitim Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Program bütçe yapısına kademeli olarak geçiş sağlanırken, stratejik planın yıllık dilimi olan iş programları üzerinden performans izlenmesini sağlayacak performans sistemi hayata geçirilecektir.
2.	Borsa'nın beşeri kapasitesi nitelik ve nicelik olarak arttırılacaktır.	2015/2018	İnsan Kaynakları ve Eğitim Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsa fonksiyonlarının gerektirdiği yetkinliklere uygun insan kaynakları politikası geliştirilecek, ortaya çıkacak personel ihtiyacı giderilecektir. Düzenlenecek eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri ile güncel ihtiyaçlar ve mevzuat değişiklikleri çerçevesinde insan kaynaklarının etkinliği arttırılacaktır.
3.	Borsamızın proje döngüsü yönetimi konusunda kurumsal kapasitesini artırılacaktır.	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamızın proje döngüsü yönetimi konusunda kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacı ile ilgili personelin proje döngüsü eğitim alması sağlanacaktır.
4.	Kayıt dışı işlemlerin önlenmesi amacı ile üyelik ve tescil işlemlerinde beşeri ve teknik kapasite arttırılacaktır.	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Üyelik işlemleri ile ilgili olarak istihbarat ve tescil ile ilgili kontrol faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesini sağlamak amacıyla personel eğitimleri ve teknik kapasitenin artırılması için çalışmalar yapılacaktır.
5.	Borsa organizasyon yapısı daha etkin hizmet vermek amacıyla fonksiyonel ve üye odaklı bakış açısı ile gözden geçirilecektir.	2015/2016	İnsan Kaynakları ve Eğitim Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamızın üye odaklı olarak yeniden yapılanma süreci sürekli takip edilecek ortaya çıkan organizasyonel sorunların kısa sürede çözüme kavuşturulması sağlanacaktır. Merkez ile hizmet birimleri arasında üye odaklı hizmet noktasında yeknesaklık sağlanacaktır.

6.	Borsamız iç mevzuatının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesine uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.	2015/2016	Hukuk Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamız mevzuatının günümüz şartlarına uygun hale getirilebilmesini temin etmek amacıyla iç mevzuatımız olan İç Yönetmelik, Personel Yönetmeliği, Alım Satım Yönetmeliği ve Burs Yönetmeliği güncellenecektir.
7.	Borsamızın genel aydınlatmasının uygun zamanlarda yapılması, uygun aydınlatma ve ölçüm araçlarının tespiti ve uygun olmayan kullanımların önlenmesi; kullanılan elektrikli serbest piyasa koşullarında pazarlık suretiyle temini.	2015/2018	Satın Alma ve Destek Hizmetler Şubesi	Enerji Dağıtım Şirketleri	Borsamız personeline aydınlatma konusunda bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması, borsa aydınlatma sisteminin gözden geçirilmesi ve Borsamızca kullanılan elektrik enerjisinden tasarruf edilmesi sağlanacaktır. Elektrik, serbest piyasa koşullarında pazarlık suretiyle tedarik edilecektir.
8.	Borsamız iş ve işlem süreçlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi sağlanacaktır.	2015/2018	İnsan Kaynakları Eğitim Şubesi ve diğer şubeler	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamızın üyelerine daha hızlı ve etkin hizmet vermesini temin etmek amacıyla iş ve işlem süreçlerinin süreç bazı yönetim anlayışı ile yeniden analiz edilmesi ve iyileştirilmesi sağlanacaktır.
9.	Tescil Şubemiz tarafından piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti olarak yürütülmekte olan kontrol işlemlerinde verimliliği sağlayacak çalışmalar yürütülecektir.	2015/2016	Tescil ve Kontrol Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Kontrol işlemlerinde verimliliği sağlamak üzere kontrol işlemlerinin merkezde toplanmasını ve tescil işlemlerinin tüm birimlerde entegre olarak yapılmasını sağlayacak çalışmalar yapılacaktır.
10.	Üye memnuniyeti düzenli olarak ölçülecektir.	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamızca sunulan hizmetler hakkında üye memnuniyetini ölçmeye yönelik anketler periyodik olarak uygulanacak ve anket sonuçları üye memnuniyetini artırmaya yönelik olarak kullanılacaktır.
11.	Borsa hizmet binasının fiziksel kalitesinin geliştirilmesi	2015/2018	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsacılık hizmetlerinin çağımız gereklerine uygun daha verimli olarak verilebilmesi amacı ile teknolojik ve mekânsal altyapısı daha uygun olarak tasarlanmış bir binada verilmesi sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: İŞ ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ

POLİTİKA 1: İç Pazarın Canlandırılması

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Ülkemizin dünya ekonomisi içerisindeki yeri ve ticaret payı her geçen gün artmakta, buna bağlı olarak dış kaynaklı krizlerden etkilenme oranı da yükselmektedir. Bu etkiyi azaltmanın en önemli yolu iç pazarın güçlü ve canlı tutulmasıdır. Bu yolla dış kaynaklı krizlerin olumsuz etkileri asgari düzeye indirilebilir. .

2. Programın Hedefleri

İç piyasanın canlandırılmasını sağlamak üzere yurt içinde düzenlenen tarım, gıda ve hayvancılık ile ilgili fuarlara destek verilmesi ve Borsayı temsilen yurt içi fuarlara katılım sağlanmasıdır.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Meslek Komiteleri Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Yurt içi fuarlara katılım sağlanması	%20 / 200.000,00 TL Yurt içi fuarları Borsayı temsilen katılım sağlanmaktadır.	%20 / Seçilen yurt içi fuarlara Borsayı temsilen katılım sağlanacaktır.	%20 / Seçilen yurt içi fuarlara Borsayı temsilen katılım sağlanacaktır.	%20 / Seçilen yurt içi fuarlara Borsayı temsilen katılım sağlanacaktır.	%20 / Seçilen yurt içi fuarlara Borsayı temsilen katılım sağlanacaktır.

POLİTİKA 1: İç Pazarın Canlandırılması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
2	Yurt içi fuarlara katılım sağlanması	2015/2018	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	İç piyasanın canlandırılmasını sağlamak üzere yurt içinde düzenlenen tarım, gıda ve hayvancılık ile ilgili fuarlara destek verilecek, Borsayı temsilen katılım sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: İŞ ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ

POLİTİKA 2: Dış Pazarlara Kolay Erişimin Sağlanması

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Ülkemizin dünya ekonomisi içerisindeki yeri ve ticaret payı her geçen gün artmaktadır. Bu payı daha da arttırmak amacı ile üyelerimizin dış pazarlara ulaşımını kolaylaştıracak tedbirler alınması gerekmektedir.

Üyelerimizin dış ticaret alanında gelişmelerini desteklemek amacı ile düzenlenen büyük ölçekli uluslararası gıda fuarlarına katılımlarının Borsamız aracılığı ile çeşitli devlet yardımlarından faydalandırılarak sağlanmasının yanı sıra, alternatif pazarlar hakkında bilgilendirilmeleri de sağlanacaktır.

Bu amaçla fuar programları, inceleme gezileri ve bilgilendirme toplantıları düzenlenecek ayrıca fuarlarla ilgili duyurular ve çeşitli analiz raporları üyelerimizin bilgisine sunulacaktır.

Üyelerimizin yurt dışında etkin tanıtımının sağlanmasına yönelik faaliyetler sürdürülecektir. Pazara giriş faaliyetlerinin desteklenmesine sektörel ve yöntemsel çeşitlilik getirilerek ortak pazarlama faaliyetleri desteklenecektir.

Üyelerimize, uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi ve desteklenmesi hakkında tebliğ ve Pazar Araştırması ve Pazara Giriş tebliğleri kapsamında ihracatçılar için sağlanan ihtiyaç analizi, eğitim, danışmanlık, pazarlama, alım heyeti, istihdam ve pazar araştırma destekleri için proje yazma desteği sunulacaktır.

2. Programın Hedefleri

Ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda, üyelerimizin dış piyasalara girişi ve yurt dışı pazarlarda tutunması için destek sağlanmasıdır.

3. Bileşenler

1. Ekonomi Bakanlığı
2. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
3. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
4. KOSGEB
5. TİM

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Meslek Komiteleri Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerimizin yurt dışında etkin tanıtımının sağlanmasına yönelik faaliyetler sürdürülecektir.	%10/ Yurt dışı etkinliklerinin web sitesinde ve üyelere e-posta ile duyurulmaya başlanmış, Meclis üyeleri nezdinde yurt dışı fuarlara katılım sağlanmıştır.	%15 / - Yurt dışındaki önemli gıda, tarım ve hayvancılık fuarlarından en az iki tanesine üyelerin katılımı sağlanacaktır.	%25 / - Yurt dışındaki önemli gıda, tarım ve hayvancılık fuarlarından en az iki tanesine üyelerin katılımı sağlanacaktır.	%25 / - Yurt dışındaki önemli gıda, tarım ve hayvancılık fuarlarından en az iki tanesine üyelerin katılımı sağlanacaktır.	%25 / - Yurt dışındaki önemli gıda, tarım ve hayvancılık fuarlarından en az iki tanesine üyelerin katılımı sağlanacaktır.
Pazara giriş faaliyetlerinin desteklenmesine sektörel ve yönemsel çeşitlilik getirilerek ortak pazarlama faaliyetleri desteklenecektir.	%- / - -	%25 / - Üyelere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti verilecektir.	%25 / - Üyelere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti verilecektir.	%25 / - Üyelere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti verilecektir.	%25 / - Üyelere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti verilecektir.

POLİTİKA 2: Dış Pazarlara Erişim İmkânlarının Arttırılması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerimizin yurt dışında etkin tanıtımının sağlanmasına yönelik faaliyetler sürdürülecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	TİM, TOBB, KOSGEB	Üyelerimizin ihracatlarının ve dış pazarlara erişim imkânlarının artırılması amacıyla gıda, tarım ve hayvancılıkla ilgili uluslararası pazarlara giriş faaliyetleri (fuar katılımları, alım heyetleri, inceleme gezileri, eğitim ve bilgilendirme toplantıları vb.) düzenlenecektir.
2	Pazara giriş faaliyetlerinin desteklenmesine sektörel ve yönemsel çeşitlilik getirilerek ortak pazarlama faaliyetleri desteklenecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TOBB, KOSGEB, TİM	Üyelerimize, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ve Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Tebliği kapsamında ihracatçılar için sağlanan ihtiyaç analizi, eğitim, danışmanlık, pazarlama, alım heyeti, istihdam ve pazar araştırma destekleri için proje yazma desteği sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: İŞ ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ

POLİTİKA 3: Finansman ve Teşviklere Erişim Konusunda Üye Sorunlarının Giderilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Finansmana ve teşviklere erişim konusunda üyelerimizin sorunlarının giderilmesi sağlanacak ve üyelerimize proje odaklı yaklaşım ile hizmet sunularak, girişimcilik faaliyetleri etkinleştirilecektir.

Üyelerimizin finansman kaynaklarına erişimi kolaylaştırılması için Borsamızca çalışmalarda bulunulacaktır. Üyelerimizin mevcut finansman kaynaklarına ulaşımını sağlayacak enstrümanların çeşitlendirilmesi ve tanıtımı için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır. Üyelerimize proje yazmaları için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir. Üyelerimizin çeşitli fonlarından yararlanmak için hazırlayacakları projelere proje yazma desteği sağlanacak ve devlet destekleri ve fonların tanıtımı için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

Üyelerimizin finansal okur-yazarlık düzeylerinin arttırılması sağlanacak, KOBİ'ler başta olmak üzere üyelerimizin sermaye piyasalarından fon temini konusunda bilgilendirilmelerine yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerin finansal araçlarla ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlayarak kurumsal kapasitelerinin arttırılmasıdır.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
3. Ekonomi Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. KOSGEB

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerimizin finansman kaynaklarına erişimi kolaylaştırılacaktır.	%20/- Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi kurulmuştur.	%40 / - Kamu kurumları ile iletişim ağının kurulması	%40 / - İlgili kamu kurumları ile toplantılar yapılması ve üyelerin bilgilendirilmesi	% - / -	% - / -
Üyelerimize Devlet destekleri ve fonlarının tanıtımı ve proje yazmaları için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.	%-/- -	%25 / - Personele proje döngüsü eğitimi verilecektir.	%25 / - Üyelere yönelik proje döngüsü konusunda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılması.	%25 / - Üyelere yönelik proje döngüsü konusunda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılması.	%25 / - Üyelere yönelik proje döngüsü konusunda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılması.
Üyelerimizin finansal okuryazarlık düzeylerinin artırılması sağlanacaktır.	%-/- -	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
KOBİ'ler başta olmak üzere üyelerimiz nezdinde sermaye piyasalarının avantajları yaygın bir şekilde anlatılacaktır.	%-/-	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%25 / - Üyelere yönelik düzenli olarak eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

POLİTİKA 3: Finansmana ve Teşviklere Erişim Konusunda Üyelerimizin Sorunlarının Giderilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerimizin finansman kaynaklarına erişimi kolaylaştırılacaktır.	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, KOSGEB	Üyelerimizin mevcut finansman kaynaklarına ulaşımını sağlayacak enstrümanların çeşitlendirilmesi ve tanıtımı için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
2	Üyelerimize AB Fonlarının tanıtımı ve AB Projesi yazmaları için etkinlikler düzenlenecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, KOSGEB	Üyelerimizin AB Fonlarından yararlanmak için hazırlayacakları projelere proje yazma desteği sağlanacak ve AB Fonlarının tanıtımı için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
3	Üyelerimizin finansal okuryazarlık düzeylerinin artırılması sağlanacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, KOSGEB	Üyelerimizin finansal okuryazarlık düzeylerinin artırılması amacıyla eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
4	KOBİ'ler başta olmak üzere üyelerimiz nezdinde sermaye piyasalarının avantajları yaygın bir şekilde anlatılacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, KOSGEB	KOBİ'ler başta olmak üzere üyelerimizin sermaye piyasalarından fon temini konusunda bilgilendirilmelerine yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: İŞ ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ**POLİTİKA 4: Üyelerimizin Girdi Maliyetlerinin Azaltılması****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Günümüz yoğun rekabet ortamında girdi maliyetleri üyelerimiz açısından büyük bir önem taşımaktadır. Girdi maliyetlerinin düşürülmesi rekabetçi gücü artıracığından ticaret hacmini de yükseltecektir.

Girdi maliyetleri arasında en önemlileri vergiler, sosyal güvenlik primleri, hammadde ve enerji gibi kalemlerdir.

Üyelerimizin girdi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla çeşitli firmalardan sağlanan indirim imkânlarının geliştirilmesi için çalışmalar sürdürülecektir.

Üyelerimizin enerji, akaryakıt ve sağlık vb. giderleri konusunda indirimler başta olmak üzere, girdi maliyetlerinin azaltılması için çalışmalar yapılacaktır.

Tedarikçi firmalar ile görüşülerek üyelerimize yönelik indirimler konusunda sözleşmeler yapılarak üyelerimizin girdi maliyetlerinin azaltılması sağlanacaktır.

Üyelerimizin girdi maliyetleri arasında büyük bir yer tutan vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için ilgili bakanlıklar ve TOBB nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin girdi maliyetleri makul seviyelere indirilerek, rekabet güçlerini kuvvetlendirmek hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Maliye Bakanlığı
3. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
4. Enerji Dağıtım Şirketleri
5. Sağlık Kuruluşları

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerimizin girdi maliyetlerinin azaltılması için çalışmalar yapılacaktır.	%- / -	%25 / - Vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için çalışmalar yapılacaktır.	%25 / - Vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için çalışmalar yapılacaktır.	%25 / - Vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için çalışmalar yapılacaktır.	%25 / - Vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için çalışmalar yapılacaktır.
	%20 / - Üyelerimize için bir elektrik firması ile indirimli elektrik kullanımı anlaşması yapılmıştır.	%20 / - Çeşitli kuruluşlar ile indirim anlaşmaları yapılarak üyelere duyurulacaktır.	%20 / - Çeşitli kuruluşlar ile indirim anlaşmaları yapılarak üyelere duyurulacaktır.	%20 / - Çeşitli kuruluşlar ile indirim anlaşmaları yapılarak üyelere duyurulacaktır.	%20 / - Çeşitli kuruluşlar ile indirim anlaşmaları yapılarak üyelere duyurulacaktır.
Üyelerimize enerji, akaryakıt ve sağlık vb. giderleri konusunda indirimler sağlanacaktır.					

POLİTİKA 4: Üyelerimizin Girdi Maliyetlerinin Azaltılması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerimizin girdi maliyetlerinin azaltılması için çalışmalar yapılacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB	Üyelerimizin girdi maliyetleri arasında büyük bir yer tutan vergi ve benzeri yükümlülüklerinin makul seviyelere düşürülmesi ve bazılarının kaldırılması için ilgili bakanlıklar ve TOBB nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.
2	Üyelerimize enerji, akaryakıt ve sağlık vb. giderleri konusunda indirimler sağlanacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	TOBB, Sağlık Kuruluşları, Enerji Dağıtım Şirketleri	Tedarikçi firmalar ile görüşülerek üyelerimize yönelik indirimler konusunda sözleşmeler yapılarak üyelerimizin girdi maliyetlerinin azaltılması sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2: İŞ ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ**POLİTİKA 5: Kayıt Dışı Ekonominin Önlenmesi****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Borsalar kayıt dışı ekonomi ile etkin mücadele veren kurumlar arasında yer almaktadır. Kayıt dışı ekonomi, Borsamız üyesi firmaların rekabet gücünü azaltan önemli bir sorundur.

Kayıt dışı konusu hem istihdam hem de çeşitli ürünlerde ortaya çıkabilmektedir. Bu durum hem kamuda gelir kaybına yol açmakta hem de mevzuata uygun iş yapan firmaların haksız rekabetle karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır.

Borsamızca kotasyona dahil ürünlerin tarladan, sofraya kadar kayıt altına alınması sağlanmaktadır. Ancak kayıt dışı olarak çalışan ya da tescil zorunluluğunu yerine getirmeyen firmalar piyasada haksız rekabete sebep olmaktadır. Kayıt dışı ekonomik faaliyetler engellenerek üyelerimiz ve tüketiciler için güvenli bir ticaret ortamı sağlanmış olacaktır.

Borsamızca, kayıt dışı ekonominin engellenmesi için hükümet tarafından yapılacak çalışmalara destek verilecek ve firmaları kayıt dışına sevk eden unsurların tespiti için çalışmalar yapılacaktır.

Kayıt dışı ekonominin engellenmesi amacı ile Borsamızın piyasa denetimleri etkin hale getirilecektir. Üyelerimiz arasında haksız rekabete yol açan kayıt dışılığın engellenmesi amacıyla kontrol işlemlerine ağırlık verilecek, kontrol işleminin tek çatı altında toplanması sağlanacaktır.

2. Programın Hedefleri

Ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda, kayıt dışı ekonominin en alt düzeye indirilmesi için Borsamızın etkili bir şekilde katkı sağlaması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Ekonomi Bakanlığı
2. Maliye Bakanlığı
3. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
4. Tarım Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı
5. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Kayıt dışı ekonominin engellenmesi konusundaki çalışmalara aktif destek verilmesi	%20/- Baharat, et sektörlerinde kayıt dışı ekonominin engellenmesi için çalışmalar yapılmıştır.	%20/- Kayıt dışı ekonomi ile ilgili sektörel raporlar hazırlanıp, ilgili kamu kurumları nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.	%20/- Kayıt dışı ekonomi ile ilgili sektörel raporlar hazırlanıp, ilgili kamu kurumları nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.	%20/- Kayıt dışı ekonomi ile ilgili sektörel raporlar hazırlanıp, ilgili kamu kurumları nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.	%20/- Kayıt dışı ekonomi ile ilgili sektörel raporlar hazırlanıp, ilgili kamu kurumları nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.
	%20/- Denetimin artması konusunda çeşitli girişimlerde bulunulmuştur.	%20/- Kayıt dışı ekonominin engellenmesi amacıyla Borsamızın piyasa denetimleri etkin hale getirilecektir.	%20/- Kontrol işlemleri daha tek çatı altında toplanacaktır.	%20/- Kontrol işlemleri daha etkin hale getirilecektir.	%20/- Kontrol işlemleri daha etkin hale getirilecektir.

POLİTİKA 5: Kayıt Dışı Ekonominin Önlenmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Kayıt dışı ekonominin engellenmesi konusundaki çalışmalara aktif destek verilmesi	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Tarım Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB	Borsamızca kayıt dışı ekonominin engellenmesi için hükümet tarafından yapılacak çalışmalara destek verilecek ve firmaları kayıt dışına sevk eden unsurların tespiti için çalışmalar yapılacaktır.
2	Kayıt dışı ekonominin engellenmesi amacı ile Borsamızın piyasa denetimleri etkin hale getirilecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Tarım Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB	Üyelerimiz arasında haksız rekabete yol açan kayıt dışılığın engellenmesi amacıyla Tescil ve Kontrol Şubesi tarafından yapılan kontrol işlemlerine ağırlık verilecek, dağınık şekilde üç şube tarafından yapılan kontrol işleminin tek servis altında toplanması sağlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 3: GELİŞEN VE DEĞİŞEN TİCARET ANLAYIŞINA UYUM**POLİTİKA 1: Girişimciliğin Geliştirilmesi****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Ülkemizin sahip olduğu en büyük gücü şüphesiz genç nüfusu ve girişimcilik ruhudur. 2023 hedeflerimizi yakalayabilmek için yeni istihdam yaratmak ve iş olanakları sağlamak gerekmektedir. Girişimciliğinin geliştirilmesi ile ekonomik gelişmeye büyük katkı sağlanacaktır.

Ülkemizdeki girişimcilik faaliyetlerine katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Girişimciliğin desteklenmesi için, KOSGEB ile yapılan eğitim faaliyetleri ile girişimciliğe destek verilmesine devam edilecektir.

2. Programın Hedefleri

Ülkemizde girişimciliğin gelişmesine katkı sağlayarak ekonomik büyümenin artırılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
3. KOSGEB

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Girişimciliğin desteklenmesine devam edilecektir.	%20/-	%20 / -	%20 / -	%20 / -	%20 / -
	Engelli ve kadın girişimcilere yönelik eğitimler verilmiştir	Girişimcilik eğitimlerine devam edilecektir.	Girişimcilik eğitimlerine devam edilecektir.	Girişimcilik eğitimlerine devam edilecektir.	Girişimcilik eğitimlerine devam edilecektir.

POLİTİKA 1: Girişimciliğin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Girişimciliğin desteklenmesine devam edilecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, KOSGEB	KOSGEB ile işbirliği çerçevesinde girişimciliğin desteklenmesi için yapılan eğitim faaliyetlerine devam edilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 3: GELİŞEN VE DEĞİŞEN TİCARET ANLAYIŞINA UYUM**POLİTİKA 2: Bürokratik Süreçlerin İyileştirilmesi****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Üyelerimizi ilgilendiren Şirket kuruluşu, şube açılışı, işyeri açma ve çalıştırma ruhsatları, yatırım izni ve yatırım yeri temini vb. bürokratik süreçlerin daha hızlı, etkin ve düşük maliyetle gerçekleştirilebilmesini sağlamak amacı ile bürokratik işlemlerdeki sıkıntılar tespit edilerek, ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin başta kamu kurumları olmak üzere, mevcut sorunlarının çözülmesi ya da süreçlerinin hızlandırılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Tüm Bakanlıklar
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Hukuk Şubesi
4. Meslek Komiteleri Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Bürokratik süreçlerin iyileştirilmesi çalışmaları	%/-	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -
	-	İlgili kamu kurumları nezdinde gerekli mevzuat değişiklikleri ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesi için girişimlerde bulunulacaktır.	İlgili kamu kurumları nezdinde gerekli mevzuat değişiklikleri ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesi için girişimlerde bulunulacaktır.	İlgili kamu kurumları nezdinde gerekli mevzuat değişiklikleri ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesi için girişimlerde bulunulacaktır.	İlgili kamu kurumları nezdinde gerekli mevzuat değişiklikleri ve uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesi için girişimlerde bulunulacaktır.

POLİTİKA 2: Bürokratik Süreçlerin İyileştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Bürokratik süreçlerin iyileştirilmesi çalışmaları	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Bakanlıklar ve tüm devlet kurumları	Üyelerimizi ilgilendiren şirket kuruluşu, şube açılışı, işyeri açma ve çalıştırma ruhsatları, yatırım izin ve yatırım yeri temini vb. bürokratik süreçlerin daha hızlı, etkin ve düşük maliyetle gerçekleştirilebilmesini temin etmek amacıyla bürokratik işlemlerdeki sıkıntılar tespit edilerek ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 3: GELİŞEN VE DEĞİŞEN TİCARET ANLAYIŞINA UYUM**POLİTİKA 3: Lobi Faaliyetleri Yoluyla Üyelerin Sorunlarının Çözülmesi****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Üyelerimizi ve Borsamızı ilgilendiren sorunların çözümüne yönelik olarak girişimlerde bulunulacaktır. Sorunların etkin bir şekilde çözümüne yönelik olarak Borsa görüşleri oluşturulacak ve gerekli lobi faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin mevcut sorunlarının çözülmesi ve bürokratik süreçlerinin hızlandırılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Tüm Bakanlıklar ve Kamu Kurumları
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Hukuk Şubesi
4. Meslek Komiteleri Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerimizi ve Borsamızı ilgilendiren sorunların çözümüne yönelik olarak girişimlerde bulunulacaktır.	%20 / -	%20 / -	%20 / -	%20 / -	%20 / -
	Meslek Komiteleri tarafından iletilen sorunlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilerek çözümüne ilişkin girişimlerde bulunulmaktadır.	Lobi faaliyetleri raporlama sisteminin oluşturulması	Raporlama sisteminin ve elde edilen sonuçların analizi	Lobi faaliyetlerinin oluşturulan raporlama ve analiz sistemleri dâhilinde gerçekleştirilmesi	Lobi faaliyetlerinin oluşturulan raporlama ve analiz sistemleri dâhilinde gerçekleştirilmesi

POLİTİKA 3: Lobi Faaliyetleri Yoluyla Üyelerin Sorunlarının Çözümlemesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerimizi ve Borsamızı ilgilendiren sorunların çözümüne yönelik olarak girişimlerde bulunulacaktır.	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	TOBB, Bakanlıklar ve tüm devlet kurumları	Üyelerimizi ve Borsamızı ilgilendiren sorunların hızlı ve etkin bir şekilde çözümüne yönelik olarak "Borsa Görüşleri" oluşturulacak, oluşturulan görüşler doğrultusunda lobi faaliyetleri gerçekleştirilecektir

STRATEJİK AMAÇ 3: GELİŞEN VE DEĞİŞEN TİCARET ANLAYIŞINA UYUM**POLİTİKA 4: İş Yaşamını İlgilendiren Mevzuatın Takibinin Sağlanması****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Borsamız ve iş âlemini ilgilendiren temel ve alt mevzuatın takip edilerek değişikliklerin üyelerimize duyurulmasının yanında, mevzuatta yapılacak değişikliklerde üyelerimizin taleplerinin de göz önüne alınması amacıyla Borsamızca ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.

Hükümetin ürün güvenliğinin ve piyasa gözetimi ve denetiminin etkinleştirilmesine yönelik olarak hazırlıklarını sürdürdüğü 4703 sayılı kanun yerine geçecek olan “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun” yasalaşması ve bu mevzuata ilişkin ürünlerin piyasaya arzı, uygunluk değerlendirmesi, piyasa gözetimi ve denetimi ile bunlarla ilgili olarak yapılacak bildirimlere ilişkin usul ve esasları belirlemesi süreçlerine Borsamızca katkıda bulunulacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin ticari ilişkilerini ilgilendiren konulardaki mevzuat değişikliklerine katkı sağlamak, iş yasasında ortaya çıkacak sorunların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Başbakanlık
2. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
3. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
4. Adalet Bakanlığı
5. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Hukuk Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Hükümetin piyasa gözetimi ve denetiminin etkinleştirilmesine yönelik olarak yapacağı mevzuat çalışmalarına destek verilecektir.	%- / -	%50 / -	%50 / -	%- / -	%- / -
	-	İç ve dış paydaşlar ile istişare ederek borsa görüşünün hazırlanması	AB mevzuatı ve uluslararası anlaşmalar göz önüne alınarak iç ve dış paydaşlar ile istişare ederek borsa görüşünün sunulması	-	-

POLİTİKA 4: İş Yaşamını İlgilendiren Mevzuatın Takip Edilerek Mevzuat Oluşumuna Katkı Sağlanması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Hükümetin piyasa gözetimi ve denetiminin etkinleştirilmesine yönelik olarak yapacağı mevzuat çalışmalarına destek verilecektir.	2015/2016	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Başbakanlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, TOBB	Hükümetin ürün güvenliğinin ve piyasa gözetimi ve denetiminin etkinleştirilmesine yönelik olarak hazırlıklarını sürdürdüğü 4703 sayılı kanun yerine geçecek olan "Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu" nun yasalaşması sürecinde Borsamızca katkıda bulunulacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 3: GELİŞEN VE DEĞİŞEN TİCARET ANLAYIŞINA UYUM**POLİTİKA 5: Sektörel Sorunların Çözümünün Sağlanması****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Borsamızda işlem gören ürünlerin ticaretini yapmakta olan üyelerimizin sektörel sorunlarına çözüm bulmak ve sektörlerin gelişimine katkıda bulunmak amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

Ham ve İşlenmiş tarım ürünleri sektörlerinde faaliyet gösteren üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda oluşturulan “Borsa Politikaları” yolu ile mevcut sorunların çözümüne yönelik girişimlere devam edilecektir.

Ulusal Hububat, Ulusal Kırmızı Et, Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseylerinde daha fazla söz sahibi olunarak politikaların oluşumunda daha aktif rol alınması sağlanacaktır.

Süt mamulleri ile uğraşan üyelerimizin, en önemli hammadde olan süt konusunda, politikaların oluşumunda daha aktif rol alınması için Ulusal Süt Konseyinde daha fazla söz sahibi olmaları sağlanacaktır. Süt üretiminde yaşanan arz fazlasının değerlendirilerek süt fiyatlarında istikrar sağlanması suretiyle erken hayvan kesiminin önlenmesi, et ve süt arzında sürekliliği sağlamaya yönelik çalışmalar desteklenecektir.

Yumurtacılık sektörünün sorunlarının çözümü ve yumurta piyasasının sağlıklı işleyişe kavuşturulması için sektör temsilcilerini bir araya getirerek toplantılar yapılacak, toplantılar sonucunda ortaya çıkacak borsa politikaları vasıtasıyla çeşitli girişimlerde bulunulacaktır.

Et ihtiyacının yerli üretim ile karşılanması amacıyla et verim özellikleri fazla olan etçi ırkların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hususunda yapılacak çalışmalar desteklenecek ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunulacaktır.

Orman ürünleri sektörlerinde yaşanan standardizasyon sorunları ile ilgili çalışmalar ve yapılan girişimlere devam edilecektir.

Baharat sektörünün karşı karşıya olduğu kalitesiz ve kaçak ürün ithalatı sorununun çözümü ve baharat ihtisas gümrüğü çalışmalarına devam edilecektir.

Patates ve soğan sektöründe nakliyede vergi yükünün azaltılması ve ürünlerin taşınması ile ilgili ambalaj standartlarının geliştirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.

“Helal Gıda” ile ilgili ülkemizde yapılan çalışmalar desteklenecek ve konu ile ilgili oluşturulacak kurullarda borsamızın temsilinin sağlanması için çalışmalar yapılacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin ticari ilişkilerini ilgilendiren konularda aktif bir şekilde çalışmalar yapılmak suretiyle ilgili kurumlarda Borsa'nın temsilinin arttırılarak üyelerin çıkarlarının korunması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
3. Çevre ve Orman Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. TSE

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Meslek Komiteleri Şubesi
3. Canlı Hayvan ve Et Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Ham ve işlenmiş tarım ürünleri sektörünün sorunlarının çözülmesi.	%70 / - Meslek Komiteleri tarafından iletilen sorunlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilerek çözümü için girişimlerde bulunulmuştur.	%30 / - İlgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde yapılan girişimler takip edilecektir.	%- / -	%- / -	%- / -
Ulusal Hububat Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	%20 / - Üyelik gerçekleştirilmiştir.	%20 / - Hububat konusundaki çalışmalar sürdürülmesi, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanması	%20 / -	%20 / -	%20 / - Hububat konusundaki çalışmalar sürdürülmesi, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanması
Ulusal Kırmızı Et Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	%20 / - Üyelik gerçekleştirilmiştir.	%25 / - Et konusundaki çalışmalar sürdürülmesi, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanması	%25 / -	%25 / -	%25 / - Et konusundaki çalışmalar sürdürülmesi, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanması
Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	%- / - -	%50 / - Konseye üyelik için çalışmalar gerçekleştirilecektir.	%50 / -	%- / -	%- / -
Ulusal Süt Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	%- / - -	%50 / - Konseye üyelik için çalışmalar gerçekleştirilecektir.	%50 / -	%- / -	%- / -
Yumurta sektörünün sorunlarının çözümü ve yumurta piyasasının sağlıklı işleyişe kavuşturulması	%50 / - Meslek Komitesi ile sektöre özel bir bilgi kitabı yayınlaması çalışmaları başlatılmıştır.	%20 / - Kitabın yayımlanması ve üyelere dağıtım sağlanacaktır.	%20 / -	%- / -	%- / -

	%- / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -
Et verim özellikleri fazla olan etçi ırkların geliştirilmesinin ve yaygınlaştırılmasının sağlanması için çalışmalar yapılacaktır.	-	Hayvancılık konusundaki araştırmalara, etkinliklere katılım sağlanacaktır.	Hayvancılık konusundaki araştırmalara, etkinliklere katılım sağlanacaktır.	Hayvancılık konusundaki araştırmalara, etkinliklere katılım sağlanacaktır.	Hayvancılık konusundaki araştırmalara, etkinliklere katılım sağlanacaktır.	Hayvancılık konusundaki araştırmalara, etkinliklere katılım sağlanacaktır.
Et ve canlı hayvan ithalatına gerek duyulmamasını temin için çiğ süttten süt proteini elde edilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir.	%- / -	Çiğ süttten süt proteini elde edilmesine yönelik faaliyetlerin araştırılması	Çiğ süttten süt proteini elde edilmesini konusunda sektörel araştırma raporu hazırlanması	Çiğ süttten süt proteini elde edilmesini ve süt proteininin kullanımının yaygınlaştırılması için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Çiğ süttten süt proteini elde edilmesini ve süt proteininin kullanımının yaygınlaştırılması için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Çiğ süttten süt proteini elde edilmesini ve süt proteininin kullanımının yaygınlaştırılması için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
Orman Ürünlerinde standardizasyon çalışmaları	%20/	Kereste standardizasyonu konusunda Meslek Komitesi ile birlikte çalışmalar başlatılmıştır.	Kereste standardizasyonu konusunda TOBB, Bakanlıklar nezdinde çalışmaların sürdürülmesi	Kereste standardizasyonu konusunda TOBB, Bakanlıklar nezdinde çalışmaların sürdürülmesi	Kereste standardizasyonu konusunda TOBB, Bakanlıklar nezdinde çalışmaların sürdürülmesi	Kereste standardizasyonu konusunda TOBB, Bakanlıklar nezdinde çalışmaların sürdürülmesi
Baharat Sektörü Çalışmaları	%20/	Baharat Sektörü sorunlarını giderilmesine ilişkin çalışmalar Meslek Komitesi ile birlikte başlatılmıştır.	İstanbul'da baharat ihtisas gümrüğünün kurulması için girişimlerde bulunulacaktır.	İstanbul'da baharat ihtisas gümrüğünün kurulması için girişimlerde bulunulacaktır.	İstanbul'da baharat ihtisas gümrüğünün kurulması için girişimlerde bulunulacaktır.	%- /
Patates ve Soğan Sektörü çalışmaları	%70/-	Meslek Komitesi talepleri göz önünde bulundurularak çuval dolum ağırlıkları hakkında görüşler ilgili kurumlara bildirilmiştir.	Kamu kurumlarına iletilen taleplerin takibi ve sonuçlandırılması sağlanacaktır.	%- / -	%- / -	%- / -
Helal Gıda Çalışmaları	%- / -	Helal gıda ile ilgili yapılan çalışmalar desteklenecek, konu ile ilgili üyelere eğitim ve bilgilendirme faaliyetinde bulunulacaktır..	Helal gıda ile ilgili yapılan çalışmalar desteklenecek, konu ile ilgili üyelere eğitim ve bilgilendirme faaliyetinde bulunulacaktır..	Helal gıda ile ilgili yapılan çalışmalar desteklenecek, konu ile ilgili üyelere eğitim ve bilgilendirme faaliyetinde bulunulacaktır..	Helal gıda ile ilgili yapılan çalışmalar desteklenecek, konu ile ilgili üyelere eğitim ve bilgilendirme faaliyetinde bulunulacaktır..	Helal gıda ile ilgili yapılan çalışmalar desteklenecek, konu ile ilgili üyelere eğitim ve bilgilendirme faaliyetinde bulunulacaktır..

POLİTİKA 5: Sektörel Sorunların Çözümün Sağlanması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1.	Ham ve İşlenmiş Tarım ürünleri sektörünün sorunlarının çözülmesi.	2015/2015	Meslek Komiteleri Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Ham ve işlenmiş tarım ürünleri sektörlerini temsil eden komitemizden gelen talepler doğrultusunda oluşturulan Borsa Politikaları yolu ile mevcut sorunların çözümüne yönelik olarak yapılan girişimlere devam edilecektir.
2.	Ulusal Hububat Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	2015/2018	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Ulusal Hububat Konseyinde daha fazla söz sahibi olunarak hububat politikalarının oluşumunda daha aktif rol alınması sağlanacaktır.
3.	Ulusal Kırmızı Et Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	2015/2018	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Ulusal Kırmızı Et Konseyinde daha fazla söz sahibi olunarak politikaların oluşumunda daha aktif rol alınması sağlanacaktır.
4.	Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	2015/2016	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyinde daha fazla söz sahibi olunarak politikaların oluşumunda daha aktif rol alınması sağlanacaktır.
5.	Ulusal Süt Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması	2015/2018	Başkanlık ve Genel Sekreterlik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Üyelerimizin birçoğunun süt mamullerini üretmesi nedeniyle en önemli hammaddesi olan süt konusunda politikaların oluşumunda daha aktif rol alınması için Ulusal Süt Konseyinde daha fazla söz sahibi olunması sağlanacaktır.
6.	Yumurtacılık sektörünün sorunlarının çözümü ve yumurta piyasaının sağlıklı işleyişe kavuşturulması	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TOBB	Yumurtacılık sektörünün sorunlarının çözümü ve Yumurta Piyasasının sağlıklı işleyişe kavuşturulması için sektör temsilcileri bir araya getirilerek toplantılar yapılacak, toplantılar sonucunda ortaya çıkacak Borsa politikaları vasıtasıyla çeşitli girişimlerde bulunulacaktır.

7.	Et verim özellikleri fazla olan etçi ırkların geliştirilmesinin ve yaygınlaştırılmasının sağlanması için çalışmalar yapılacaktır.	2015/2018	Canlı Hayvan ve Et Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TOBB	Et ihtiyacının yerli üretim ile karşılanması amacıyla et verim özellikleri fazla olan etçi ırkların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hususunda yapılacak çalışmalar desteklenecek ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunulacaktır.
8.	Et ve canlı hayvan ithalatına gerek duyulmamasını temin için çiğ sütte sütün proteini elde edilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir.	2015/2018	Canlı Hayvan ve Et Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TOBB	Süt üretiminde yaşanan arz fazlasının değerlendirilerek süt fiyatlarında istikrar sağlanması suretiyle erken hayvan kesiminin önlenmesi ve et ve süt arzında sürekliliği sağlamaya yönelik çalışmalar desteklenecek ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunulacaktır.
9.	Orman ürünlerinde standardizasyon çalışmaları	2015/2018	Canlı Hayvan ve Et Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Çevre ve Orman Bakanlığı, TSE	Orman ürünleri sektörlerinde yaşanan standardizasyon sorunları ile ilgili çalışmalar ve yapılan girişimlere devam edilecektir.
10.	Baharat sektörü çalışmaları	2015/2016	Araştırma,Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Baharat sektörünün karşı karşıya olduğu kalitesiz ve kaçak ürün ithalatı sorununun çözümü ve baharat ihtisas gümrüğü çalışmalarına devam edilecektir.
11.	Patates ve soğan sektörü çalışmaları	2015/2015	Araştırma,Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TSE	Patates ve soğan sektöründe nakliye vergi yükünün azaltılması ve ürünlerin taşınması ile ilgili ambalaj standartlarının geliştirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.
12.	Helal gıda çalışmaları	2015/2018	Canlı Hayvan ve Et Şubesi, Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TSE	“Helal Gıda” ile ilgili ülkemizde yapılan çalışmalar desteklenecek ve konu ile ilgili oluşturulacak kurullarda borsamızın temsilinin sağlanması için çalışmalar yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM, BİLGİLENDİRME, ARAŞTIRMA VE YAYIN FAALİYETLERİ

POLİTİKA 1: Araştırma ve Etütler ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Borsamız tarafından sektörel raporlar hazırlanması ve hükümet ve bakanlıklar tarafından hazırlanan raporlara katkı sağlanması ve yayımlanan raporların üyelere duyurulması yolu ile üyelerimizin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ve politika oluşturmalarına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, İstanbul tarım, gıda ve hayvancılık sektörleri için verimlilik analiz çalışmaları yapılacak, Hükümet tarafından tarım, gıda ve hayvancılık sektörleri ve işletme ölçeği özelinde yapılacak verimlilik alanındaki sorunların tespiti, araştırma ve analiz çalışmalarına katkı sağlanacaktır.

Verimlilik alanındaki bilimsel gelişmeler, yayınlar ve etkinlikler takip edilecektir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 2015 yılı sonuna kadar hazırlanacak olan Verimlilik Araştırma gündemi takip edilecek, bu doğrultuda yayımlanacak makale ve analizler üyeler ile paylaşılacaktır. Verimlilikle ilgili düzenlenen konferans ve seminerlere iştirak edilecektir. Verimlilikle ilgili üyelerimize yönelik bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.

2. Programın Hedefleri

Borsamızca ulusal ve uluslararası düzeyde sektörel araştırmalar yapılması ve verimlilikle ilgili yöntemlerin takip edilmesi yolu ile üyelerin kapasitelerinin arttırılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
3. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
4. Kalkınma Bakanlığı
5. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
6. Üniversiteler
7. TÜBİTAK
8. TÜİK

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Hükümet tarafından tarım, gıda ve hayvancılık sektörleri ve işletme ölçeği özelinde yapılacak verimlilik alanındaki sorunların tespiti, araştırma ve analiz çalışmalarının yapılması.	% / -	%25 / - Çalışmalara etkin katkı sağlanacaktır.	%25 / - Çalışmalara etkin katkı sağlanacaktır.	%25 / - Çalışmalara etkin katkı sağlanacaktır.	%25 / - Çalışmalara etkin katkı sağlanacaktır.
Verimlilik alanındaki bilimsel gelişmeler, yayınlar ve etkinlikler takip edilecektir.	% / -	%25 / - Konu ile ilgili gelişme, yayın ve etkinlikler üyelere duyurulacaktır.	%25 / - Konu ile ilgili gelişme, yayın ve etkinlikler üyelere duyurulacaktır.	%25 / - Konu ile ilgili gelişme, yayın ve etkinlikler üyelere duyurulacaktır.	%25 / - Konu ile ilgili gelişme, yayın ve etkinlikler üyelere duyurulacaktır.

POLİTİKA 1: Araştırma ve Etütler ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	İstanbul tarım, gıda ve hayvancılık sektörleri için verimlilik analiz çalışmalarının yapılması	2015 / 2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Hükümet tarafından tarım, gıda ve hayvancılık sektörleri ve işletme ölçeği özelinde yapılacak verimlilik alanındaki sorunların tespiti, araştırma ve analiz çalışmalarına katkı sağlanacaktır.
2	Verimlilik alanındaki bilimsel gelişmeler, yayınlar ve etkinlikler takip edilecektir.	2015 / 2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler, TÜBİTAK, TÜİK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 2015 yılı sonuna kadar hazırlanacak olan "Verimlilik Araştırma gündemi takip edilecek, bu doğrultuda yayımlanacak" makale ve analizler üyeler ile paylaşılabilecektir. Verimlilikle ilgili düzenlenen konferans ve seminerlere iştirak edilecektir. Verimlilikle ilgili üyelerimize yönelik bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.

STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM, BİLGİLENDİRME, ARAŞTIRMA VE YAYIN FAALİYETLERİ

POLİTİKA 2: Üyelere Yönelik Eğitim Çalışmaları ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Günümüz ticaretinde girdi maliyetleri yanında, işletme verimlilikleri de rekabeti etkileyen en önemli etkenlerden biridir. Yapılacak eğitim çalışmaları ile üyelerin verimliliklerinin artırılması bu yolla rekabetçiliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Üyelerin verimliliklerinin artırılması amacıyla firmalar arası iyi uygulama ve tecrübe paylaşım toplantıları düzenlenecektir. Verimlilik konusunda belirli bir aşama kaydetmiş firmalar ile KOBİ'leri bir araya getirecek şekilde bilgi paylaşımı toplantıları yapılması sağlanacaktır.

Akademik dünyadan konusunda uzman kişiler borsamıza davet edilerek üyelerimiz ile toplantılar yapılacaktır.

İşletmelerde kurumsallaşma bilincinin artırılmasına ve bilgi paylaşımına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Başarı hikâyelerinin üyelerle paylaşılması, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.

Eğitim ve bilgilendirme hizmetlerinin üyelere daha etkin ulaştırılmasını sağlamak amacı ile eğitim faaliyetleri ve ilgili sunumların elektronik ortamda yayımlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülecektir. İnternet sitemizde oluşturulacak eğitim portalı yolu ile eğitimlerden faydalanan üye sayısı arttırılacaktır.

Tarımsal destek veren kurumların faaliyetlerini etkinleştirilmesi ile ilgili yapılacak mevzuat değişikliklerine katkı sağlanacak, tarımsal desteklerle ilgili üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulacak ve tarımsal desteklerle ilgili üyelerimize yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimize yönelik eğitim çalışmaları ile verimliliği arttırmaya yönelik kapasitelerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
3. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
4. Üniversiteler

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Örnek firmalar ve ilgili akademisyenlerin katılımı ile firmalar arası iyi uygulama ve tecrübe paylaşım toplantıları düzenlenecektir	%- / -	%25 / Üyelere yönelik toplantılar düzenlenecektir.	%25 / Üyelere yönelik toplantılar düzenlenecektir.	%25 / Üyelere yönelik toplantılar düzenlenecektir.	%25 / Üyelere yönelik toplantılar düzenlenecektir.
	-	%20 / -	%20 / -	%20 / -	%20 / -
İşletmelerde kurumsallaşma bilincinin artırılmasına ve bilgi paylaşımına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir	Üye başarı hikâyeleri web sitemizde yayınlanmaya başlanmıştır.	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -
	%- / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -
Bilgilendirme ve bilinçlendirme hizmetlerinin üyelere daha etkin ulaştırılmasına sağlamak amacıyla eğitim faaliyetleri ve ilgili sunumların elektronik ortamda yayımlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülecektir	-	Eğitim sunumları, katılımcı ve isteyen üyelere elden verilmektedir.	Eğitim sunumları, katılımcı ve isteyen üyelere elden verilmektedir.	Eğitim sunumları, katılımcı ve isteyen üyelere elden verilmektedir.	Eğitim sunumları, katılımcı ve isteyen üyelere elden verilmektedir.
	%- / -	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /
Tarımsal destek veren kurumların faaliyetlerini etkinleştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılması ve bu konuda yapılacak mevzuat değişikliklerine katkı sağlanması.	-	Destekler konusunda üyelere bilgilendirme çalışmalarının yapılması ve mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi.	Destekler konusunda üyelere bilgilendirme çalışmalarının yapılması ve mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi.	Destekler konusunda üyelere bilgilendirme çalışmalarının yapılması ve mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi.	Destekler konusunda üyelere bilgilendirme çalışmalarının yapılması ve mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi.
	%- / -	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /

POLİTİKA 2: Üyelere Yönelik Eğitim Çalışmaları ile Verimliliği Arttırmaya Yönelik Kapasitenin Güçlendirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Örnek firmalar ve ilgili akademisyenlerin katılımı ile firmalar arası iyi uygulama ve tecrübe paylaşım toplantıları düzenlenecektir	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, Üniversiteler	Verimlilik konusunda belirli bir aşama kaydetmiş firmalar ile KOBİ'leri bir araya getirecek şekilde bilgi paylaşımı toplantıları yapılması sağlanacaktır.
2	İşletmelerde kurumsallaşma bilincinin artırılmasına ve bilgi paylaşımına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB, Üniversiteler,	Başarı hikâyelerinin üyelerle paylaşılması, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır
3	Bilgilendirme ve bilinçlendirme hizmetlerinin üyelere daha etkin ulaştırılmasını sağlamak amacıyla eğitim faaliyetleri ve ilgili sunumların elektronik ortamda yayımlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülecektir	2015/2018	Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	İnternet sitemizde oluşturulacak eğitim portalı yolu ile eğitimlerden faydalanan üye sayısı artırılabilecektir.
4	Tarımsal destek veren kurumların faaliyetlerini etkinleştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılması ve bu konuda yapılacak mevzuat değişikliklerine katkı sağlanması.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Hukuk Şubesi	Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı	Tarımsal desteklerle ilgili üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulacak ve tarımsal desteklerle ilgili üyelerimize yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM, BİLGİLENDİRME, ARAŞTIRMA VE YAYIN FAALİYETLERİ**POLİTİKA 3: Proje Yazma Desteği ile Üyelerin Teşviklerden Daha Kolay İstifade Etmesinin Sağlanması****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Çeşitli kamu kurumları ve yurt dışı fonlar tarafından özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişimine katkı sağlamak üzere çeşitli destekler verilmektedir. Bu destekler ile üyelerimizin kendi başlarına maddi olarak altından kalkamayacakları birçok yatırım mümkün hale gelebilmektedir. Ayrıca bu yolla üyelerimizin yönetim becerileri ve kurumsal kapasiteleri gelişecektir.

Üyelerimizin yönetim becerilerinin ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesi için hazırlayacakları projelere destek sağlanacaktır. Üyelerimizin hazırlayacakları kurumsallaşma temalı projelerine Borsamızca proje yazma desteği sağlanacaktır.

Üyelerimizin ortak proje yürütme ve işbirliği yapabilme kapasitelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar desteklenecektir. Ortak sorunlara ortak çözümler üretmek için hazırlayacakları projelere Borsamızca proje yazma desteği sağlanacaktır.

Üyelerimizin kurumsallaşmasında Bağımsız Denetim hizmetlerinden yararlanmaları için bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır. Bu konuda bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılmasına yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

2. Programın Hedefleri

Üyelerimizin proje yazma desteği ile teşviklerden daha kolay istifade etmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Ekonomi Bakanlığı
3. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. KOSGEB
6. İstanbul Kalkınma Ajansı
7. Bağımsız Denetim Kuruluşları

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Meslek Komiteleri Şubesi
3. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerimizin yönetim becerilerinin ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesi için hazırlayacakları projelere destek sağlanacaktır.	%- / -	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /
	-	Üyelere proje yazma desteği verilecektir.	Üyelere proje yazma desteği verilecektir.	Üyelere proje yazma desteği verilecektir.	Üyelere proje yazma desteği verilecektir.
Üyelerimizin ortak proje yürütme ve işbirliği yapabilme kapasitelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar desteklenecektir.	%- / -	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /
	-	KOSGEB, Kalkınma Ajansı ve diğer kurumlar ile ilgili destek olanakları konusunda üyelere eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	KOSGEB, Kalkınma Ajansı ve diğer kurumlar ile ilgili destek olanakları konusunda üyelere eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	KOSGEB, Kalkınma Ajansı ve diğer kurumlar ile ilgili destek olanakları konusunda üyelere eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	KOSGEB, Kalkınma Ajansı ve diğer kurumlar ile ilgili destek olanakları konusunda üyelere eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
Üyelerimizin kurumsallaşmasında bağımsız denetim hizmetlerinden yararlanması için bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	%- / -	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /
	-	Üyelere yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Üyelere yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Üyelere yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Üyelere yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

POLİTİKA 3: Proje Yazma Desteği ile Üyelerin Teşviklerden Daha Kolay İstifade Etmesinin Sağlanması

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerimizin yönetim becerilerinin ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesi için hazırlayacakları projelere destek sağlanacaktır.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, İSTKA, TOBB	Üyelerimizin hazırlayacakları kurumsallaşma temalı projelerine Borsamızca proje yazma desteği sağlanacaktır.
2	Üyelerimizin ortak proje yürütme ve işbirliği yapabilme kapasitelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar desteklenecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, İSTKA, TOBB	Üyelerimizin iş birliği/güç birliği ve kümelene anlayışıyla bir araya gelip, ortak sorunlara ortak çözümler üretmek için hazırlayacakları projelere Borsamızca proje yazma desteği sağlanacaktır.
3	Üyelerimizin kurumsallaşmasında Bağımsız Denetim hizmetlerinden yararlanması için bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi, İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bağımsız Denetim Kuruluşları, TOBB	Üyelerimizin kurumsallaşmasını sağlamak üzere bağımsız denetim hizmetlerinden yararlanmaları konusunda bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılmasına yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM, BİLGİLENDİRME, ARAŞTIRMA VE YAYIN FAALİYETLERİ

POLİTİKA 4: İşgücü Piyasasına Katkı Sağlanması ve Temel Mesleki Yeteneklerin Geliştirilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

İstihdam sorunun altında yatan en önemli nedenlerden biri de “mesleksizlik”dir. Türkiye’de vasıfsız işgücü fazlalığı olduğu görülmekte diğer yandan firmalar da kaliteli eleman bulma sıkıntısı çekmektedir.

Bu kapsamda işgücü piyasasında arz talep uyumsuzluklarından kaynaklanan işsizliğe çözüm getirmek amacıyla “Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri’10 Projesi” başlatılmıştır.

Bu kapsamda İstanbul İl Yürütme Kurulu’nda yer aldığımız TOBB Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezi UMEM Beceri’10 projesinin geliştirilmesi ve Borsamız üyelerinin de bu projeden faydalanabilmesinin sağlanması için tanıtım faaliyetlerine devam edilecektir.

2. Programın Hedefleri

UMEM Beceri’10 Projesi çerçevesinde üyelerimizin nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması için çalışmaların yapılması ve böylece işgücü piyasasına katkı sağlanması, temel ve mesleki yeteneklerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
2. İŞKUR
3. UMEM

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
UMEM Beceri'10 Projesi çerçevesinde işgücü piyasasına nitelikli eleman temini için çalışmaların yapılması.	%10/- UMEM Beceri'10 Projesi Yürütme Kurulu toplantılarına etkin katılım sağlanmıştır.	%15 / UMEM toplantı raporlarının Yönetim Kurulu ile paylaşılması ve UMEM'in üyeler nezdinde tanıtılması	%25 / UMEM'in üyeler nezdinde ve kamuoyunda tanıtımına katkı sağlanması	%25 / UMEM'in üyeler nezdinde ve kamuoyunda tanıtımına katkı sağlanması	%25 / UMEM'in üyeler nezdinde ve kamuoyunda tanıtımına katkı sağlanması

POLİTİKA 4: İşgücü Piyasasına Katkı Sağlanması ve Temel ve Mesleki Yeteneklerin Geliştirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	UMEM Beceri'10 Projesi çerçevesinde işgücü piyasasına nitelikli eleman temini için çalışmaların yapılması.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi	TOBB, İŞKUR, UMEM	TOBB İstanbul UMEM Beceri'10 Yürütme Kurulu'na katılmamız devam edecek ve çalışmalarla ilgili üyelerimize eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM, BİLGİLENDİRME, ARAŞTIRMA VE YAYIN FAALİYETLERİ

POLİTİKA 5: Yayınlar Yoluyla Üyelerimizin Bilgilendirilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Borsamız faaliyetlerinin üyelerimize tanıtılması ve güncel ekonomik gelişmeler hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla Borsamızın yayın organı olan Borsa Aktüel Dergisinin yayımına devam edilecektir.

Borsamızda yıl içerisinde işlem gören ürünlerin fiyatları ile ilgili istatistikleri içeren Yıllık İstatistik Fiyat Bülteni yayınlanmaya devam edecektir.

Meslek Komitelerinin talepleri ve Yönetim Kurulunun kararları doğrultusunda sektörel raporlar hazırlanıp üyelerimizin bilgisine sunulacaktır.

2. Programın Hedefleri

Yayınlar yoluyla üyelerimizin en üst düzeyde bilgilendirilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Borsa Aktüel Dergisinin yayımlanmasına devam edilecektir.	%20/- Borsa Aktüel Dergisi yayımlanmaktadır.	%20 / Borsa Aktüel Dergisi düzenli olarak yayımlanacaktır.	%20 / Borsa Aktüel Dergisi düzenli olarak yayımlanacaktır.	%20 / Borsa Aktüel Dergisi düzenli olarak yayımlanacaktır.	%20 / Borsa Aktüel Dergisi düzenli olarak yayımlanacaktır.
Yıllık Fiyat İstatistikleri	%- / Yıllık Fiyat Bültenleri yayımlanmaktadır.	%25 / Bülten düzenli olarak yayımlanmaya devam edilecektir.	%25 / Bülten düzenli olarak yayımlanmaya devam edilecektir.	%25 / Bülten düzenli olarak yayımlanmaya devam edilecektir.	%25 / Bülten düzenli olarak yayımlanmaya devam edilecektir.

POLİTİKA 5: Yayınlar Yoluyla Üyelerimizin Bilgilendirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Borsa Aktüel Dergisinin yayımlanmasına devam edilecektir.	2015/2018	Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi		Borsamız faaliyetlerinin üyelerimize tanıtılması ve güncel ekonomik gelişmeler hakkında bilgilendirmeleri amacıyla Borsamızın yayın organı olan Borsa Aktüel Dergisinin yayımına devam edilecektir.
2	Yıllık Fiyat İstatistikleri hazırlanmaya devam edecektir.	2015/2018	Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi, Tescil ve Kontrol Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, TOBB	Borsamızda yıl içerisinde işlem gören ürünlerin fiyatları ile ilgili istatistikleri içeren Yıllık İstatistik Bülteni yayımlanmaya devam edecektir.

STRATEJİK AMAÇ 5: SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ İLE FARKINDALIK YARATILMASI

POLİTİKA 1: Sosyal Sorumluluk Projelerine Devam Edilmesi

1. Programın Amacı ve Kapsamı

Ülkemizde ve dünyada yaşanan sosyal, ekonomik, doğal felaketler gibi insanlığın ortak derdi olan sorunlarla baş etmek ve insanların hayatlarını kolaylaştırıp desteklemek üzere devlet tarafından başlatılan yardım ve destek kampanyalarına Borsamız tarafından kuruluştundan bu güne kadar çeşitli katkılarda bulunulmuştur.

Bunun yanında münferiden Borsamıza yapılan yardım başvuruları değerlendirilmekte ve Yönetim Kurulumuz tarafından uygun bulunan talepler karşılanmaktadır.

Devletimizin bilinçli tüketimi teşvik amaçlı faaliyetlerine destek verilecektir. Devletin bilinçli tüketim ile ilgili duyuru, broşür ve bilgilendirme kitapçıkları üyelerimize duyurulacak, bilinçli tüketim konusunda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacak ve bu konuda hizmet vermekte olan www.tuketici.gov.tr adresine internet sitesinden link verilecektir.

Ekmek israfının önlenmesine yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir. Ekmek israfının engellenmesi ile ilgili devam eden kampanyalara desteğimiz sürecektir, bu konuda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır. Ekmek dışındaki gıda ürünlerinde israfın önlenmesine yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Borsamız laboratuvarında muhafaza edilen 1960 yılı öncesine ait 33 çeşit tohum numunesinin yeniden canlandırılarak Türk tarımına kazandırılması amacıyla TAGEM işbirliği ile geliştirilen Kadim Tohumları Canlandırma Projesi

ile ilgili Yeditepe Üniversitesi ve TAGEM Laboratuvarında yapılmakta olan çalışmalara devam edilecektir.

Borsamız tarafından uzun yıllardır eğitime destek kapsamında ihtiyaç sahibi öğrencilere eğitim bursu verilmesi uygulamasına devam edilecektir.

Borsamız tarafından Meslek Lisesi ve Üniversite öğrencilerine uygulanmakta olan staj programlarına devam edilecektir.

2. Programın Hedefleri

Borsamız tarafından gerçekleştirilen, katkı sağlanan ve desteklenen sosyal sorumluluk projeleri ile toplumsal fayda ve farkındalık yaratılması hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Milli Eğitim Bakanlığı
3. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
5. Belediyeler
6. Toprak Mahsulleri Ofisi

4. Sorumlu Şubeler

1. Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi
2. Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi
3. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi
4. Laboratuvar Şubesi
5. Satın Alma ve Destek Hizmetleri Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Hükümetin bilinçli tüketimi teşvik amaçlı faaliyetlerine destek verilecektir.	%-/-	%10 / -	Bilinçli tüketimi teşvik için yapılan faaliyetlere destek verilecektir.	%30 / -	Bilinçli tüketimi teşvik için yapılan faaliyetlere destek verilecektir.
Ekmek israfının önlenmesine yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.	%-/-	%10 / -	Ekmek israfı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılacak ve bu konudaki kampanyalara destek verilecektir.	%30 / -	Ekmek israfı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılacak ve bu konudaki kampanyalara destek verilecektir.
Ekmek dışındaki gıda ürünlerinde israfın önlenmesine yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.	%-/-	%10 / -	Gıda ürünlerinin israfı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılacak ve bu konudaki kampanyalara destek verilecektir.	%30 / -	Gıda ürünlerinin israfı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılacak ve bu konudaki kampanyalara destek verilecektir.
Kadim Tohumları Canlandırma Projesi	Proje devam etmektedir	%30 /	TAGEM ve Yeditepe Üniversitesini ile yapılan projenin sonlanması ve sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılması	%10 / -	Proje ile ilgili bilimsel bir yayının yayınlanması.
Eğitim Bursları	Borsa kuruluşundan bu yana aralıksız olarak eğitim bursu verilmeye devam edilmiştir.	%20 /	2015 yılında burs almaya hak kazanan öğrencilerin bursları ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.	%20 /	2017 yılında burs almaya hak kazanan öğrencilerin bursları ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.
Staj Programları	2014 yılında 15 stajyer öğrenci programa alınmıştır.	%25 /	2015 yılında burs almaya hak kazanan öğrencilerin bursları ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.	%25 /	2016 yılında burs almaya hak kazanan öğrencilerin bursları ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.
			2016 yılında 15 stajyer öğrenci alınması öngörülmektedir.	2017 yılında mart ayı itibarıyla 15 stajyer öğrenci alınması öngörülmektedir.	2018 yılında burs almaya hak kazanan öğrencilerin bursları ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.
			2016 yılında mart ayı itibarıyla 15 stajyer öğrenci alınması öngörülmektedir.	2017 yılında mart ayı itibarıyla 15 stajyer öğrenci alınması öngörülmektedir.	2018 yılında mart ayı itibarıyla 15 stajyer öğrenci alınması öngörülmektedir.

POLİTİKA 1: Sosyal Sorumluluk Projelerine Devam Edilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Hükümetin bilinçli tüketimi teşvik amaçlı faaliyetlerine destek verilecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Hükümetin bilinçli tüketim ile ilgili duyuru, broşür ve bilgilendirme kitapçıkları üyelerimize duyurulacak, bilinçli tüketim konusunda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır ve bu konuda hizmet vermekte olan www.tuketici.gov.tr adresine internet sitesinden link verilecektir.
2	Ekmeğin israfının önlenmesine yönelik bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi	Toprak Mahsulleri Ofisi, Belediyeler	Ekmeğin israfının engellenmesi ile ilgili devam eden kampanyalara desteğimiz sürecektir, bu konuda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
3	Ekmeğin dışındaki gıda ürünlerinde israfın önlenmesine yönelik bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.	2015/2018	Araştırma Proje ve İş Geliştirme Şubesi, Bilgi İşlem ve İstatistik Şubesi, Basın Yayın Halkla İlişkiler Şubesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Ekmeğin dışındaki gıda ürünlerinde israfın önlenmesine ilişkin eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.
4	Kadim Tohumları Canlandırma Projesi	2015/2018	Laboratuvar Şubesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TAGEM	Borsamız Laboratuvarlarında muhafaza edilen 1960 yılı öncesine ait 33 çeşit tohum numunesinin yeniden canlandırılarak Türkiye tarımına kazandırılması amacıyla TAGEM işbirliği ile geliştirilen proje ile ilgili Yeditepe Üniversitesi ve TAGEM Laboratuvarlarında yapılmakta olan çalışmalara devam edilecektir.
5	Eğitim Bursları	2015/2018	İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi	Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB	Borsamız tarafından uzun yıllardır eğitime destek kapsamında ihtiyaç sahibi öğrencilere eğitim bursu verilmesi uygulamasına devam edilecektir.
6	Staj Programları	2015/2018	İnsan Kaynakları, Kalite ve Eğitim Şubesi	Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB	Borsamız tarafından meslek lisesi ve üniversite öğrencilerine uygulanmakta olan staj programlarına devam edilecektir.

STRATEJİK AMAÇ 6: ÖDÜLENDİRME ÇALIŞMALARI**POLİTİKA 1: Verimliliği Arttırmak İçin Başarının Ödüllendirilmesi****1. Programın Amacı ve Kapsamı**

Üyelerimizi teşvik etmek amacı ile geleneksel olarak Borsamızca düzenlenen Tescil ve Stopaj Ödül Törenlerinin yapılmasına devam edilecektir.

Ayrıca yıl içinde Borsamız faaliyetlerine en etkin şekilde katkı sağlayan ve toplantılarda devamlılığı en yüksek düzeyde olan Meclis ve Komite Üyelerinin ve Yönetim Kuruluna en çok öneri sunan Meslek Komitesinin ödüllendirilmesi ile Borsa organlarının daha aktif çalışması sağlanacaktır.

Yapılan personel performans değerlendirmesinde başarılı olan personel ödüllendirilerek, personelin kurumsal aidiyet duygusunun pekiştirilmesi ve toplam performansın artırılması amaçlanmaktadır.

2. Programın Hedefleri

Ödüllendirme faaliyetleri ile üyelerin teşvik edilmesi, borsa organlarının daha etkin ve verimli çalışmalarının sağlanması, personelin ise kurumsal aidiyet duygusunun pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

3. Bileşenler

1. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

4. Sorumlu Şubeler

1. İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi
2. Meslek Komiteleri Şubesi
3. Tescil ve Kontrol Şubesi

5. Performans Göstergeleri ve Hedefleri

Eylem	Mevcut Durum	2015 Gerçekleşme / Bütçe	2016 Gerçekleşme / Bütçe	2017 Gerçekleşme / Bütçe	2018 Gerçekleşme / Bütçe
Üyelerin ödüllendirilmesi	%20 /	%20 /	%20 /	%20 /	%20 /
	En çok tescil ödeyen üyeler için ödül töreni düzenlendi	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.
Meclis ve Meslek Komitesi üyelerinin ödüllendirilmesi	%25 / 5.000,00 TL	%25 /	%25 /	%25 /	%25 /
	En çok gündem üreten Meslek Komitesi üyelerine ödül verildi.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.	Ödüllendirme faaliyetleri devam edecektir. Bu törenlerle ilgili basın duyurusu yapılacaktır.
Personelin ödüllendirilmesi	-	%25 / -	%25 / -	%25 / -	%25 / -
	-	En başarılı olan 5 personel ödüllendirilecektir.	En başarılı olan 5 personel ödüllendirilecektir.	En başarılı olan 5 personel ödüllendirilecektir.	En başarılı olan 5 personel ödüllendirilecektir.

POLİTİKA 1: Verimliliği Arttırmak İçin Başarının Ödüllendirilmesi

No	Eylem	Süre	Sorumlu Şube	İlgili Kuruluşlar	Açıklama
1	Üyelerin ödüllendirilmesi	2015/2018	Tescil ve Kontrol Şubesi	-	Borsamıza yıl içinde en çok tescil ve stopaj ödeyen üyelerimizi teşvik etmek ve diğer üyeleri özendirme amacıyla her yıl düzenlenmekte olan ödül töreni uygulamasına devam edilecektir.
2	Meclis ve Meslek Komitesi üyelerinin ödüllendirilmesi	2015/2018	Meslek Komiteleri Şubesi	-	Yıl içinde Borsamız faaliyetlerine etkin şekilde katkı sağlayan ve toplantılarda devamlılığı en yüksek düzeyde olan Meclis ve Komite Üyelerinin ve Yönetim Kuruluma en çok öneri sunan Meslek Komitesinin ödüllendirilmesi ile Borsa organlarının daha aktif çalışması sağlanacaktır.
3	Personelin ödüllendirilmesi	2015/2018	İnsan Kaynakları Kalite ve Eğitim Şubesi	-	Yapılan personel performans değerlendirmesinde başarılı olan personel ödüllendirilerek, personelin kurumsal aidiyet durumunun pekiştirilmesi ve toplam performansın artırılması sağlanacaktır.

İstanbul Ticaret Borsası

Zahire Borsası Sok. No:3 Bahçekapı, Fatih / İstanbul

Tel: (0212) 511 84 40 - Faks: (0212) 511 84 49

www.istib.org.tr